Utropia
STUDENTAVISA I TROMSØ • NR. 3 • 19. FEBRUAR 2003 • UKE 8 • 28. ÅRGANG

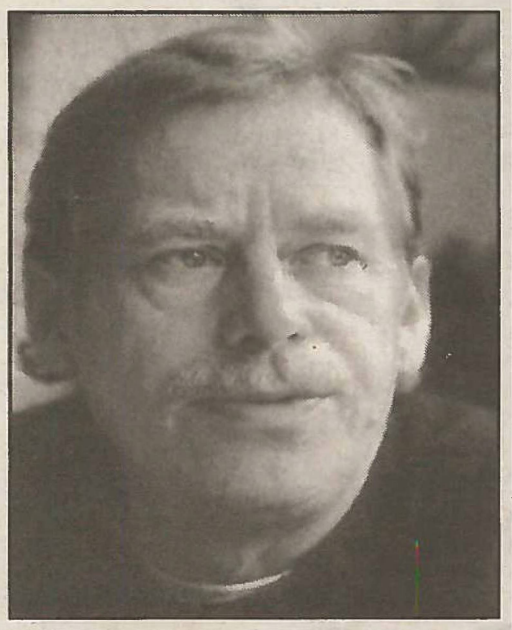

Som Bambi på isen

Utropia driver tjuvtrening foran skøyte-NM til helga.

UT

Et liv etter Havel

Václav Havel har trukket seg tilbake etter å ha vært president i Tsjekkia siden 1989. Tomrommet lar seg ikke fylle.

UT

Ny leder

Truls Boholm er valgt som ny styreleder i Studensamskipnaden. Det er første gang siden 1998 at høgskolen har ledervervet.

Side 11

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

VIL HJELPE DRIV

Rainbow Hotels og Aid Schei Lillegård (bildet) er interessert i å hjelpe Driv, og vil forsøke å dra med seg næringslivet i byen for å støtte byens eneste studenthus. – Hyggelig å se at noen i næringslivet ser verdien i det vi har på Driv, det gir oss god motivasjon, sier styreleder Haakon Nordrum og daglig leder Cecilie Birkeland.

Side 7

– Som nyttige idioter

Vi kan ikke velge mellom krig og fred, men mellom krig eller en gal mann med atomvåpen, mener Tor-Arne Morskogen.

Side 5

Splittelse i Studentstyret

Fredrik Kvensjø og resten av Arbeidsutvalget føler seg ført bak lyset av Brynjar Jørstad og SSL.

Side 6

TSI ble norgesmestre

Side 12

Utropia

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Eirik Linaker Berglund

Kulturredaktør:
Kjartan Otterå

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotoansvarlig:
Monja Fischer

IT-ansvarlig
Sigurd Stordal

Sivilarbeider
Mikkel Berg

Redaksjonen:
Arnt V. Arntsen
Audun Rundberg
Markus Bruun
Mari Bråtveit
Dag Ellingsen
Jon Terje Eiterå
Magnus Enxing
Glenn Fagervik
Kjartan Habbestad
Trond Høibø
Calvin Krogh
Katarina Strøm
Morten Oddvik
Ollis
Tone Slotsvik

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utropia@utropia.no

Vev:
www.utropia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utropia.no

Opplag:
5000

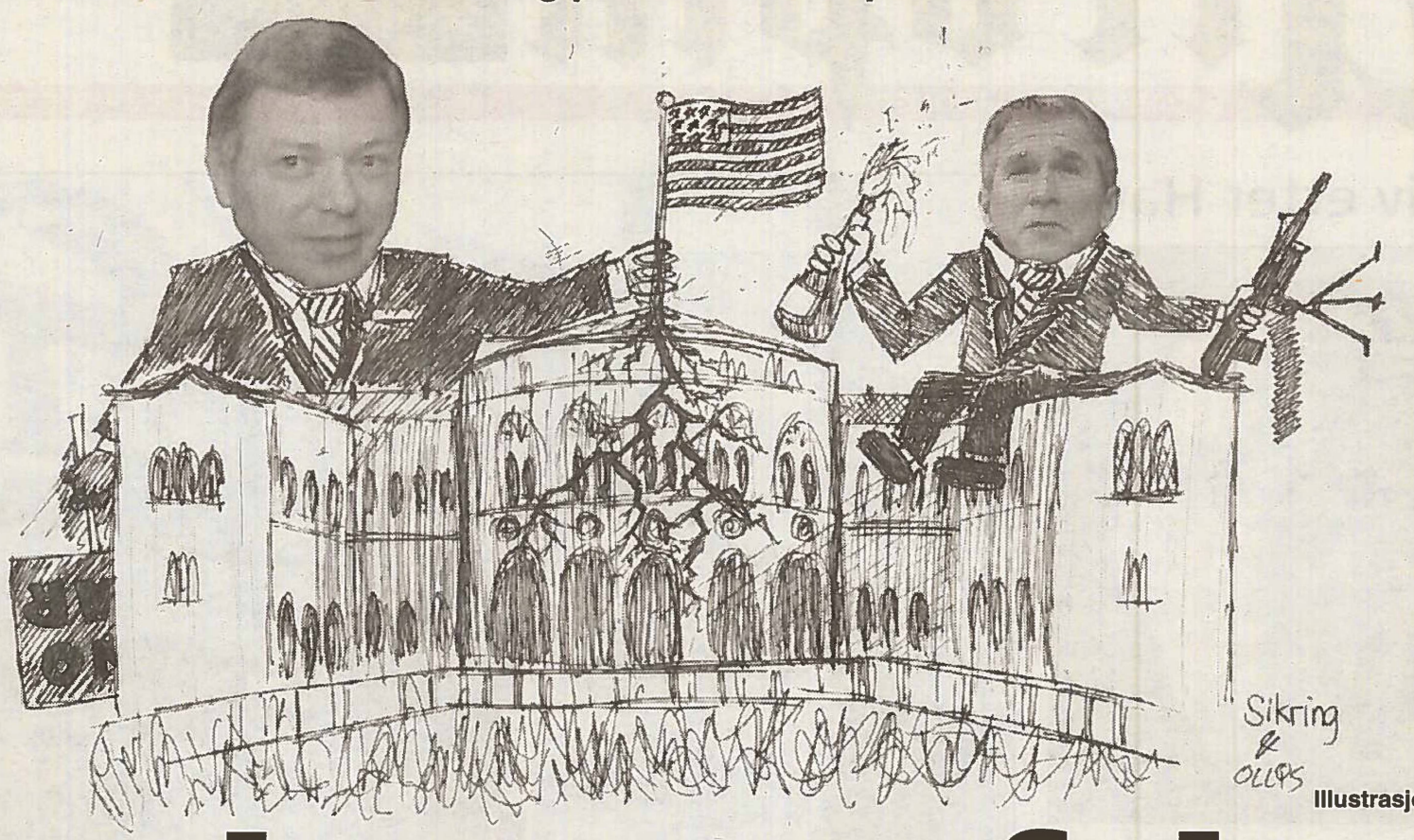
Neste deadline:
6. mars 2003

Neste utgivelse:
12. mars 2003

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

En stadig større del av folk og kirke føler at krig er forfeilet tale der politisk tale ikke når sine hensikter. Hvilke hensikter er troverdige nok til å ofre sannhet og mennesker? Er menneskeofring på vei inn i den politiske varme?

Illustrasjon OLLIS

Krig og ofring

Kronikk TOR STRANDA, studentprest UiTø og HiTø.

La det være sagt: det er ikke noe lett dillemma verdens politikere og befolkning står over for. Saddam Hussein og andre *ettpartidiktatorer* rundt om i verden skaper terror mot store deler av sin egen befolkning, nabostater og resten av verden. Terror og diktaturer bygd på angst og undertrykking må bekjempes. Men de aller beste hensikter har en tendens til å bli devaluert gjennom krig. Midlet kan utvilsomt ødelegge en god hensikt. Tvilsomme midler har også vist seg gjennom den *siviliserte* verdens heslighet overfor verdens fattige: kriger og støtte til regimer for å oppnå egne mål og økonomisk gevinst.

Hellige Hensikter?

Politikere har pakket hensikten inn i gode intensjoner om demokrati og kamp for frihet. Sannheten har i mange av verdens konflikter vist seg å være kamp om naturressurser, økonomisk og politisk hegemoni. Stilletiende har folk i den siviliserte vesten godtatt at *våre* hensikter helliger de fleste midler. Nå kan *FN-sporet* (at sikkerhetsrådet bestemmer) ende i å følge sporene til en aggressiv Bush-administrasjon – for ikke å miste føring og troverdighet når bombene faller. Hva er vi villige til å ofre for alle disse hensikter og intensjoner om stabilitet i Afganistan og Saddamfritt Irak?

Sannheten ofres

Det første som ofres er sannheten! Vi kjenner vi det fra alle typer konflikter. Nå er det ofte slik at det som er sant for en iraker ikke nødvendigvis er sant for en amerikaner – og omvendt. Allikevel skjer det overgrep og grove fortegnelser av sannheten når folk skal akseptere en krig. Fienden skal demoniseres! Gjerne som den ultimate ondskap. Tenk på bildene av jøden eller bolsjeviken fra Hitlers propagandaapparat. At de vestlige bildene av Bin Laden, taliban, og Saddam har en større sannhetsgehalt, vil nok eksil-irakere, kurdere og afghanere kunne bekrefte.

Allikevel ofres avgjørende sannheter på krigshisseriets bål. Sannheten om at sivilbefolkningen ikke ønsker å bli *befridd* på denne måten av vestmaktene og USA. Sannheten om hvem som har edle motiver og hvem som har onde. Sannheten om hvilken trussel Saddams masseødeleggelsesvåpen (som ennå ikke er funnet) utgjør. Sannheten om krigsmaskinens angrep med store sivile lidelser; ikke en *avvæpning* av Saddam der en ved kirurgisk presisjon kan *ta ut* motstanderen – dvs. bare Saddam og de som er like onde som han! Språkbruk skal gjøre ofringen mer spiselig!

Selvsagt skjer også forenklingen og forvregningen på begge sider. Bilder av Busch og Blair som ondskapen selv, og vesten som ondskapens imperium det skal føres hellig krig mot. Allikevel: *vi* har ansvar for *vår* fortegning av sannheten, og det er utrolig hvor fort bl.a. vår regjering har slukt cowboy-anskuelsen om *the good and the bad guys*! Vår kristne og humanistiske fortid burde kanskje ha lært oss å fordele godhet og ondskap på begge sider. En konflikt eller voldsspiral stopper som regel ikke ved at den ene part tar seg til å straffe den andre fordi han er en trussel.

Mennesker ofres

Det neste offer er som regel mennesker! Tusener drepte i bombing, miner og kamp – samt millioner på flukt med store lidelser. Menneskeofring finner vi historisk som religiøs og rituelle uttrykk i angsten for en vred guddom. Dette finner ingen støtte i en kristen tro ut fra det nye testamente. Menneskeofring skjer i dag ved at mennesker dør i fattigdom og krig, enten hensikten er å bevare markedsøkonomien eller demokratiet. Menneskeofring av uskyldige for å fjerne en diktator er allikevel menneskeofring. Hensikten er, sies det, å hindre at enda flere blir drept av tyrannen/demonen. Hvor mange er det da forsvarlig å drepe?

Har en virkelig søkt alle utveier for å unngå å drepe? Man får et inntrykk av at mennesker i den tredje verden mindre verdt slik at man kan herje mer for/mot prinsippene der. Hvorfor har det forresten ikke oppstått en vest-allianse mot *ondskapens akse* i fattigdommen, analfabetismen, sulten og sykdommene? Denne ondskapen dreper mange flere enn Saddam er i stand til, og koster mindre å utrydde enn NATOs våpensystemer og troppeoppbygninger! Kan det være at ondskapen og uretten sitter dypt i statskassa og lommebøkene våre? Vi kan rett og slett bli vant med å regne kynisk i bruken av uskyldige menneskeliv - barn, ungdom, mødre, gamle. Menneskeliv er ukrenkelig, og jeg regner med at abortmotstandere i regjeringen vil bruke de samme sterke prinsippfaste kriterier mot å ta liv – også det fødte liv i Irak.

Nå er det nok

Som Frankrike og Tyskland, vil også kirken kreve at våre politikere mer inngående drøfter alternativene til krig. Bombene vil ikke bare knuse uskyldige menneskeliv i Irak, men også mulighetene til tverrkulturell og tverr-religiøs tro på en fredeligere verden. Våkn opp nå Jan Petersen, Valgjerd Svarstad Haugland, Kristin Krohn Devold og Kjell Magne Bondevik! Folk går i gatene, og vi er ikke dumme eller naive. Vi ønsker at dere skal være tenkende politikere og ikke haleheng til Bush og Pentagon!

Utropia for 10 og 25 år siden

10 år siden
På et instituttmøte den 15. februar gikk alle de ansatte på ISV inn for å få adgangsregulert opptak til hovedfag. De fire studentrepresentantene stemte imot, men var i mindretall. – På de fagene som er hardest presset kan en slik regulering føre til at det ikke blir tatt opp studenter på hovedfag på de første 1-2 årene, forteller studentrepresentant Geir-Ove Ystmark.

Henta fra saken *ISV truer med lukking.*

25 år siden
Norsk Studentunion avvikla sitt 24. landsting den 11.-13. april 1978. Landstinget var sterkt dominert av Sosialistisk Front, som hadde halvparten av delegatene. Mange viktige utdanningspolitiske saker var oppe til handsaming, og det vart lagt eit godt grunnlag for neste års arbeid i organisasjonen.

Henta fra saken *Vellukka landsting i NSU.*

Den nye nei-dronninga

Tigergutt AUDUN RUNDBERG

Da Kristin Halvorsen grep mikrofonen på Youngstorget 15. februar ville applausen ingen ende ta. Selv ikke biskop Gunnar Stålsett og Petter "Bush=Hitler" Nome fikk en så varm velkomst som hennes Majestet. Kanskje blir Sosialistisk venstreparti den nye Golfkrigens vinner, om Saddam fremdeles lusker rundt når høsten 2005 nærmer seg. Nå over til to andre luskere.

Denne uka har Morgenbladet brukt 3/4 side på å kommentere fenomenet Mullah Krekar, *Norges egen og folkekjære fundamentalist*. Denne kommentatoren tror denne Krekar er den nye Sven O. Høiby.

Rart? Egentlig ikke.

De er begge småskurker i vårt ellers plettfrie samfunn. Forskjellen er at mens Høibys største forbrytelse er å nippe til flaska oftere enn han burde og å støte datteren sin (som tilfeldigvis skal bli vår neste dronning, og da mener jeg en virkelig dronning) fra seg gjennom utidige utspill i den kulørte ukepressen, så er Krekar muligens leder for en organisasjon som muligens er bindeleddet mellom Al Qaida og Saddam Hussein. Barskap, dårskap og forsømt farskap på den ene siden, fundamentalisme, antiimperialisme og internasjonal terrorisme på den andre.

Her & Hør har måttet snike til seg (eller fabrikkere) noen kommentarer fra Slottet angående Herr Høiby. Herr Krekar fikk sin skjebne beseglet da hele verden kunne høre konstabel Colin Powell fortelle hvor aksen politimesteren først pratet om i januar 2002 strekker seg.

Høiby og Krekar er ikke så forskjellige som lengden på skjegget skulle tilsi. Konsekvensene av det de gjør og ikke minst reaksjonene står derimot ikke på noen måte i forhold til hverandre.

Krekar får nok herje fritt enda en stund, og snart kan Se & Nå stille han titusenkronersspørsmålet, som de kan få gratis av meg: - Drakk du pils da du var på Tostrupkjelleren, Mullah?

Journalisten er for tiden klimaflyktning i hovedstaden, og har tidligere jobbet for Utropia. Nå skriver han små artikler om ting som muligens har hendt den siste tiden.

Nyttige idioter?

FOR FRED: Nyttige idioter for Saddam Hussein markerte seg over hele verden, her fra demonstrasjonen i Tromsø. **Foto** MIKKEL BERG

Kommentar MIKKEL BERG

Denne kommentaren er kvalmende, men til gjengjeld er alt som står i den helt sant. Det er ikke min skyld at krig er kvalmende. Hvis du ikke vil bli kvalm, så leser du ikke videre. Så enkelt er det. Men hvis du ikke har tatt stilling i forhold til krigen, eller går inn for den, så bør du lese dette.

I dette nummeret av Utropia uttaler Tor-Arne Morskogen i Studentstyret at Irak-krigens mange motstandere er nyttige idioter for Saddam Hussein. Sjøl var jeg med da ca 3.500 nyttige idioter for Saddam demonstrerte i Tromsø sist lørdag, og få ting gleder meg mer enn at flertallet i Norge ikke innser nødvendigheten av å gå til "krig mot Saddam Hussein". Vi nyttige idioter for Saddam forstår ikke hvorfor vi må følge Vår Allierte USA i alt og ett, sjøl om Vår Allierte USA tar makt fra FN og dreper uskyldige mennesker på veien. Vi forstår ikke hvorfor menneskeliv må ofres for å sikre amerikanske politikere verdensherredømme og skaffe mer penger til det militær-industrielle komplekset som driver Vår Allierte USA.

Dette er krig

Hva er det egentlig krigstilhengerne støtter, hva er det de sier er *nødvendig?* For å klargjøre hva krig egentlig dreier seg om, la oss låne øre til den britiske journalisten John Pilger som var i Irak under forrige Gulf-krig. Dette er hva John Pilger skrev i *Daily Mirror* 29. januar:

– De slapp cirka 70 tonn eksplosiver den dagen, i et mønster kjent som "long box", den militære termen for "teppebombing". Meningen var at alt inne i "boksen" skulle være ødelagt. Når jeg kom til en landsby inne i "boksen" hadde gata blitt erstatta av et krater. Jeg sklei i restene av en bøffel og falt ned i ei grøft full av avrevne lemmer og intakte barnekropper som hadde blitt kasta opp i lufta av eksplosjonen. Barnas hud hadde krølla seg sammen som pergament, så jeg kunne se blodårer og brent kjøtt som det sivet blod fra. Øynene, som fortsatt var intakte, stirra rett fram. Et lite bein hadde blitt så ødelagt av eksplosjonen at det så ut som foten vokste rett ut av skuldra. Jeg kasta opp.

Sjokk og ærefrykt

Irakerne forsvarer seg ikke fordi Saddam er elsket av alle, men fordi dette ikke er en krig mot Saddam! Det er vanlige irakere som nå skal slaktes ned av Vår Allierte USA! Dette angrepet ser dessuten ut til å bli enda verre enn det forrige: Strategien som Pentagon sier de baserer seg på kalles *Shock and awe* – de vil begynne angrepet med å slippe 800 krysseraketter over Bagdad i løpet av 2 dager. Med andre ord over halvparten så mye som ble sluppet over hele Irak under forrige Gulf-krig (som varte i 40 dager). En Pentagon-talsmann skrøt av at det ikke kom til å være et trygt sted i hele Bagdad, og Harlan Ullman (mannen bak Shock and awe) sier det vil bli *rather like the nuclear bomb of Hiroshima, not taking days or weeks but minutes*.

Halvparten er under fjorten

Det bor ca fem millioner mennesker i Bagdad: Én diktator med sin stab, og svært mange uskyldige individer. Rundt halvparten av befolkninga i Irak er under 14 år. Tenk på John Pilger sin krigsberetning og blås den opp – nå gjelder det ikke en landsby, men en by på fem millioner mennesker. Angrepet kommer til å drepe vanvittige mengder mennesker, ødelegge det organiserte helsevesenet i byen, slå ut all vannforsyning og strøm. Pentagon vil ha sjokk, de kommer til å få det: Mange barn kommer til å få limt på seg en dødsmaske prega av sjokk, vantro og smerte. Ærefrykt? *Frykt* har krigshisserne skapt allerede, men de levner seg sjøl *ingen* ære!

Nyttige idioter for hvem?

Vi nyttige idioter for Saddam er ikke en gjeng blåøyde hippier, som ifølge Morskogen vil *"fortape oss i en idé om en fredsverden og en himmel full av stjerner"*. Vi har som felles grunnlag at vi forstår at dette ikke er en nødvendig krig. Vi har som felles grunnlag at vi ikke vil det statsapparatet vi sjøl skaper og oppretteholder gjennom skatt, arbeid, verneplikt m.m. skal støtte opp om eller *brukes til* et massemord på uskyldige individer, bare for å få innsatt en ny hersker støtta av Vår Allierte USA. Akkurat som Saddam Hussein i sin tid sjøl var. Denne krigen handler bare om penger og makt, derfor blir det bare for vanvittig å reklamere for den med slagord som *frigjøring*, *demokrati* og endog *fred*.

(Kilder: *John Pilgers artikkel:* http://www.mirror.co.uk/news/allnews *Shock and awe:* http://www.dodccrp.org/shockIndex.html)

Drivkraft

Leder Næringslivet i byen har nå fått øynene opp for studenthuset Driv. Endelig, vil mange si. Rainbow Hotels har gitt signaler på at de vil gå inn og bidra til at Tromsø fremdeles skal ha et oppegående tilbud til studenter og resten av byen. For det er nemlig ikke bare byens studenter som nyter godt av Driv. De aller fleste arrangementene er åpne for alle, også konserter. Driv har kanskje Tromsøs beste konsertscene, noe vi med glede har kunnet oppleve gang på gang. Av den grunn skulle det bare mangle at ikke Tromsø som by skulle se hvilken verdi studentene representerer, ikke bare som arbeidskraft, men også som kunder i byens handelsstand ellers. Tromsø som studentby er avhengig av at Driv går bra.

■ For at Driv som kulturtilbud skal kunne fungere og i det hele tatt eksistere, er man avhengig av et relativt stort antall frivillige for at hjulene skal gå rundt. Etter nyttår har man måttet drive for halv maskin på grunn av et ekstremt lavt antall villige. Nå er man på tur tilbake til et normalt antall, men det trengs stadig flere.

■ Ungdom helt ned i 15-16 år er vant til å jobbe for penger. Ikke så rart at man sliter med å få folk til å jobbe gratis på Driv, da. Driv har ikke ressurser til å tilby de helt store godene. Men nå ser det endelig ut til at det er i ferd med å gå opp for resten av næringslivet hva som må til for å trekke folk til slik jobbing. Stikkord er frynsegoder. Man må ha noe å lokke med. De er også innstilte på å dra med seg sine kontakter i næringslivet ellers på noe lignende, slik at flere kan bidra. I det store og hele kan dette se meget bra ut for Driv. Dersom man klarer å gjøre det attraktivt og ettertraktet å være frivillig på Driv, vil man ha det personalet man trenger til enhver tid, noe som vil føre til at man kan ha flere arrangementer. Det igjen er jo en forutsetning for å tjene penger.

■ En del er svært skeptiske til i hvor stor grad man skal involvere kommersielle aktører i driften av Driv, som jo er et studenthus og i prinsippet skal eies og drives av studenter. Av den grunn har man vegret seg for å søke støtte i kapitalsterke bedrifter. I denne saken kom imidlertid initiativet fra Rainbow selv. De har understreket at de ikke har til hensikt å ta del i styringen av Driv på noe vis. Det er ikke ment som en direkte kapital-innsprøyting, men litt drahjelp til å få sving på sakene. Det er ikke store ofre fra Rainbow sin side, men ting som kan få stor betydning for Driv i den situasjonen man er i nå. Rainbow er også interessert i å spre kompetanse til Driv og de frivillige gjennom seminarer, slik at studentene vil kunne høste av et så stort selskaps erfaringer i næringslivet. Dersom flere aktører i næringslivet kjenner sin besøkelsestid og er interessert i å holde antall studenter i byen oppe, kan Driv gå en lys framtid i møte.

Vår

Tra-la-la vår. Slapp av, det er ikke eksamenstider enda. Våren har ikke kommet selv om skjæra bygger reir og snøen forsvinner som dugg for solen, så ikke la deg lure til å begynne å lese enda. Der er jo ikke mars engang.

Klar beskjed fra Tromsø

I New York, Tokyo, Cape Town og Longyearbyen gjorde folk sitt den 15. februar for å få lederne sine til å ta avstand fra krig. Så også i Tromsø.

Tekst MIKKEL BERG

Tre og et halvt tusen mennesker virker kanskje ikke så mye satt opp mot tall fra andre steder i verden – millionene i London, de seksti tusen i Oslo, demonstrasjoner store som byer i seg sjøl – men så er dette også bare Tromsø. Det ville vært litt underlig om vi skulle klare å mønstre seksti tusen mennesker av sytti tusen. 15.februarmarkeringa var en av de absolutt største demonstrasjonene Tromsø noen gang har hatt, kanskje til og med den største? Oppimot elleve millioner mennesker verden rundt demonstrerte mot krigsplanene denne lørdagen, og folk i Tromsø har bidratt til å skape dette enorme tallet.

Kreativ motstand

Det var mange som hadde satt fantasien i sving for å finne på noe spesielt til fredsmarkeringa: Flere organisasjoner og grupper hadde med seg egne plakater, bannere o.l. for å sette sitt preg på dagen. Noen stilte i sjøllagde t-skjorter, noe som neppe kan være særlig praktisk når man tenker over temperaturen i februar i Tromsø. Da bør man heller skrive slagordene sine på paraplyer, som noen andre hadde gjort. Heldigvis slapp vi unna det verste været Tromsø er i stand til å sende mot en stakkars demonstrant, skjønt vinden reiv godt i bannerne nå og da.

– Styrken ble makt, og makten ble vold

Og mennesker trampet hverandre ned. Tove Karoline Knudsen leste opp Inger Hagerups dikt *Vær utålmodig menneske* i sin appell mot maktarroganse og brutalitet. Dette er ikke på langt nær første gang hun har engasjert seg i antikrigsarbeid: Hun talte til Stortorget også på markeringa mot USAs bombing av Serbia for noen år siden. Den gangen hadde hun riktignok ikke et så stort publikum.

I tillegg til Knudsen ble talerstolen besteget av Erling Briskemyr fra Utdanningsforbundet (Troms' neststørste fagforening) og fylkesordfører Ronald Rindestu, som leverte en saftig kritikk av ikke bare Bush og Blair, men også Bondevik:

– Vi må også få vår egen regjering til å ta til vettet snart. Bondevik har sagt sjøl at krig må være siste utvei. Javel, Bondevik: Lytt til dine egne ord!

Briskemyr forklarte den breie globale motstanden med at folk flest har gjennomskua hva krigen handler om: Svart gull og verdensherredømme, for enhver pris. Han ba alle som tvilte på hva USA var i stand til, om å lete opp den offisielle krigsstrategien deres på nettet sjøl.

Fredsmarsjen

Det kan lett bli litt småkaotisk når rundt tre og et halvt tusen mennesker skal knø seg inn i ei relativt lita hovedgate. Men etter en del forvirring var alle stilt opp til avmarsj og telt opp av tellekorpset. Bannerne ble løftet opp og sakte bevegde massen seg framover. Ett sted i toget sang Nordaførr sammen, i en annen del spilte Adam Nordin fiolin mens han gikk, mens vi var såpass uoriginale at vi holdt oss til sangheftet. Toget var så langt at det var nytteløst å få alle til å synge det samme samtidig - men alt som ble sunget har samme tema uansett. Ellers var det ikke så veldig mye lyd i demonstrasjonen, krafta lå i antallet folk i seg sjøl.

Fredsfest

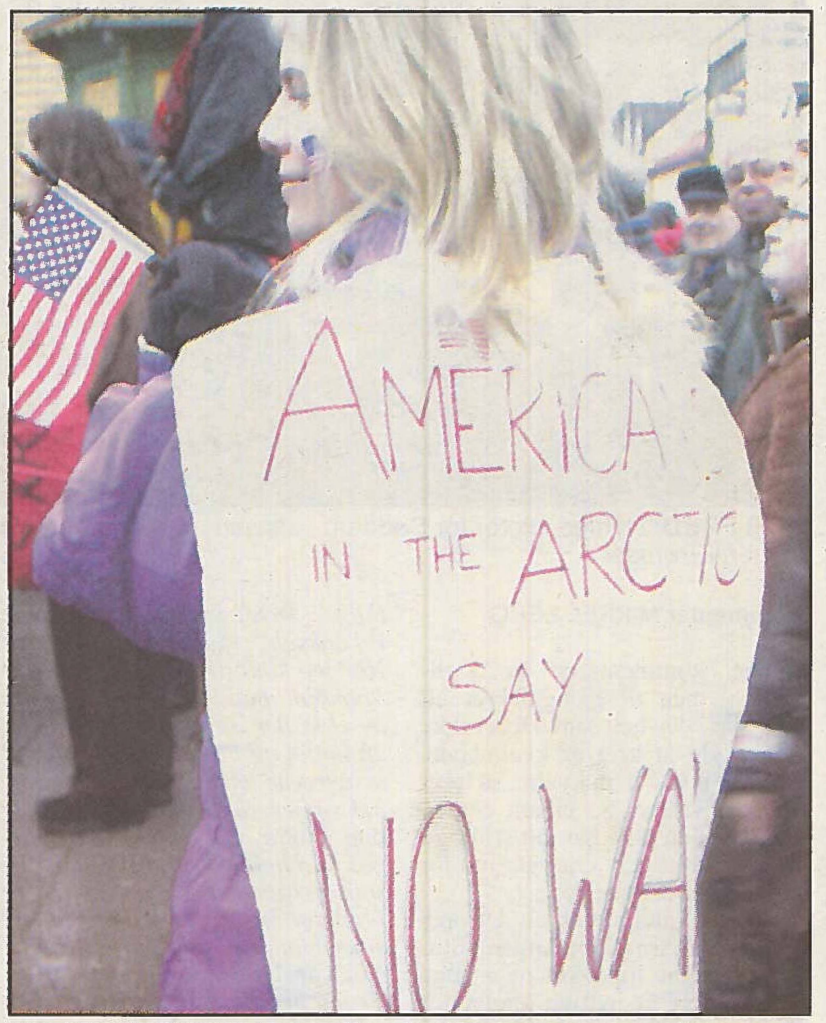
I tillegg til å ha aksjonert og mønstra folk i stor skala de siste ukene, markerte Studentnettverk for fred seg grundig også på sjølve dagen. Denne relativt ferske antikrigsgruppa arrangerte mot slutten av dagen fredsfest på Mackkjelleren. I løpet av festen ble de fem siste *Ingen krig mot Irak*-merkene auksjonert bort. Sjøl om de bare koster tre kroner å produsere, ble prisen skrudd opp av ønsket om å sikre seg et 15. februar-minne (samt ønsket om å skaffe Nettverk mot Krig mer penger), så hver button havna etter hvert på over hundrelappen. Og bra er det, for det virker dessverre som om det kommer til å bli enda mer bruk for Nettverk mot Krig framover.

REKORD: Sjelden har en politisk sak samla så mange demonstranter i Tromsø. **Foto** MIKKEL BERG

FOR FULL MUSIKK: Mot krig. Adam nordin hadde først konsert på Stortorget, og deltok deretter på fredsmarsjen. **Foto** GLENN FAGERVIK

NOT IN MY NAME: Lauren Olsen fra USA demonstrerer mot krigen med slagordet *Americans in the Arctic say no war in Iraq.* **Foto** MIKKEL BERG

Universitet og høyskole blir foretak?

Kristin Clemet har nylig oppnevnt et utvalg som blant annet skal vurdere om utdanningsinstitusjonene skal bli egne foretak. – Hun har bestemt seg på forhånd, mener Rolf Reikvam.

Tekst TROND HØIBØ

Utdannings og forskningsdepartementet (UFD) har oppnevnt et utvalg, Ryssdal-utvalget, som blant annet skal *utrede og eventuelt fremme forslag om ny tilknytningsform for statlige universiteter og høyskoler.*

Reikvam er stortingsrepresentant fra SV og leder av utdannings og forskningskomiteen på Stortinget.

– Jeg er sikker på at Clemet uansett kommer til å fremme forslag om at de statlige utdanningsinstitusjonene enten blir egne foretak eller aksjeselskap, og det bekymrer. Vi ønsker nære bånd mellom Stortinget, departement og institusjon.

Økonomien vil bestemme

Ifølge Norsk Tjenestemannslag vil en overgang til foretak føre til at institusjonene i betydelig større grad må tjene penger på studenter og forskning. Det vil gå utover bredden på studietilbudet. Universitetene vil bli tvunget til å satse på store, populære fag og kutte ut de smale og dyre studietilbudene.

De mener også utdanningsinstitusjonene vil bli mer sårbare ved underskudd. Under reformen av helsesektoren ble sykehusene egne foretak. Høsten 2002 meldte de om betydelig pengemangel, noe som med den nye organiseringen betydde kutt. Det samme kan skje med universitetene. Da er det verdt å merke seg at flere av utvalgets medlemmer var sentrale i sykehusreformen, eller har sterk tilknytning til helsesektoren.

Gjenkjenner flere

– Jeg gjenkjenner flere som har hatt en rolle i forvaltningen av statens helsekroner, bekrefter rektor ved Universitetet i Tromsø, Jarle Aarbakke.

– *Hvordan kan det slå ut?*

– Det er et åpent spørsmål, men av utvalgets sammensetning gjetter jeg at man har sett til organiseringen av helseforetakene som modell, svarer Aarbakke.

Stig Klingstedt, ekspedisjonssjef i UFD, bekrefter at utvalgsmedlem Vidar Oma Steine var sentral i arbeidet med sykehusreformen.

– Og det var en viktig årsak til at han ble plukket ut. Utvalget kommer til å møte mange av de samme problemstillingene nå som ved arbeidet med sykehusreformen. Da er det en fordel å ha en person som kjenner argumentene fra før.

Professor i helseledelse

Prorektor ved BI, Jan Grund, er også medlem i utvalget. Han er professor i helseledelse ved institutt for økonomiske styringsformer. Nok et medlem har tilknytning til helsesektoren; professor Rigmor Austgulen er ansatt ved det medisinske fakultet ved NTNU.

– *Hvor sterke føringer legger et slikt utvalg?*

– Det legges svært stor vekt på et slikt utvalgs innstilling, spesielt fra faglig hold. Så blir det selvfølgelig en politisk vurdering om utvalgets forslag skal følges opp, sier Klingstedt.

FORETAK: Blir Universitetet eget foretak kan det bety større fokus på økonomi.

– Som nyttige idioter

Tor Arne Morskogen håper at fredsdemonstrasjonene verden rundt ikke vil påvirke politikerne i noen retning i Irak-spørsmålet. Han sammenligner demonstrantene med Stalins såkalte *nyttige idioter*.

SKEPTISK: Tor Arne Morskogen har ingen tro på fredsdemonstrasjoner mot krig. – Dette er helt feil framgangsmåte, mener han. **Foto** EIRIK LINAKER BERGLUND

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Den tidligere styrelederen i Studentstyret fra Moderat liste ser ikke helt hensikten i fredsarrangementene som ble arrangert i helga som gikk.

– Slik man regisserer anti krig-kampanjene legger man opp til at man skal velge mellom krig og fred. Det er ikke realiteten. Vi må foreta et valg i Irak, der det ene alternativet er krig og det andre er en gal mann med atomvåpen, mener han.

Merkelige demonstrasjoner

– De som så dokumentaren om Saddam Husseins våpenprogram på NRK for en tid tilbake, skjønner nok alvoret i situasjonen, mener han.

Her ble det dokumentert hvordan våpenteknologi fra vesten, fortrinnsvis Tyskland, har havnet i Midt-Østen, også i Irak.

– Derfor blir slike demonstrasjoner som vi har sett i det siste over hele verden helt feil. I tillegg er det mye merkelige demonstrasjoner hvor man tydeligvis ikke er helt enige om hva man demonstrerer for eller mot. For fred, mot krig eller mot USA? Der er selvsagt legitimt å markere sin holdning mot krig, det er ingen som vil ha krig, påpeker han. Og legger til:

– Selvfølgelig vil også jeg ha fred.

Siterer Stalin

Han siterer Josef Stalin når han skal beskrive hva han mener om fredsdemonstrantene.

– Stalin brukte en gang uttrykket *nyttige idioter* om vestlige kommunister. Han mente at de var nyttige for han selv og kommunismen, men at de ikke visste hva de egentlig bidro til. Det blir litt på samme måten i denne situasjonen. Saddam Hussein bruker jo disse demonstrasjonene til sin egen fordel, for å vise for sitt folk at "hele verden" er på deres side, mot USA. Han kan sees på som en slags Stalin oppi dette, mener Morskogen.

– Det beste hadde selvsagt vært dersom Saddam samarbeidet og gjorde som FN vil. Jeg tror ikke USA går til krig uten at man har et konkret mål. Det som skjer nå er at USA og resten av verden viser styrke. Saddam innser at han er reelt truet, og at han må samarbeide for ikke å bli bombet.

Håper det ikke har noen effekt

– Tror du demonstrasjonene verden over vil ha noen effekt?

– Jeg håper ikke at disse demonstrasjonene vil påvirke politikerne i noen grad. Jeg stoler på at de som skal ta stilling til dette på vegne av folket har bedre kunnskaper om temaet enn folk flest, og gjør det som er best for alle parter. Dersom man skal påvirkes av demonstranter i så viktige spørsmål, vil vi få et slags aksjonsdemokrati, noe som vil være svært uheldig, mener han.

Morskogen er ellers ikke i mot engasjement, verken for fred eller annet, men presiserer at det er måten budskapet her blir lagt fram på han mener er feil.

– Vi kan ikke fortape oss i en idé om en fredsverden og en himmel full av stjerner. Verden har gjort feil før med diktatorer, og vi vet alle hvordan det har gått. Dersom verden ikke reagerer nå, vil vi bli tvunget til å gjøre noe enda mer drastisk om noen år.

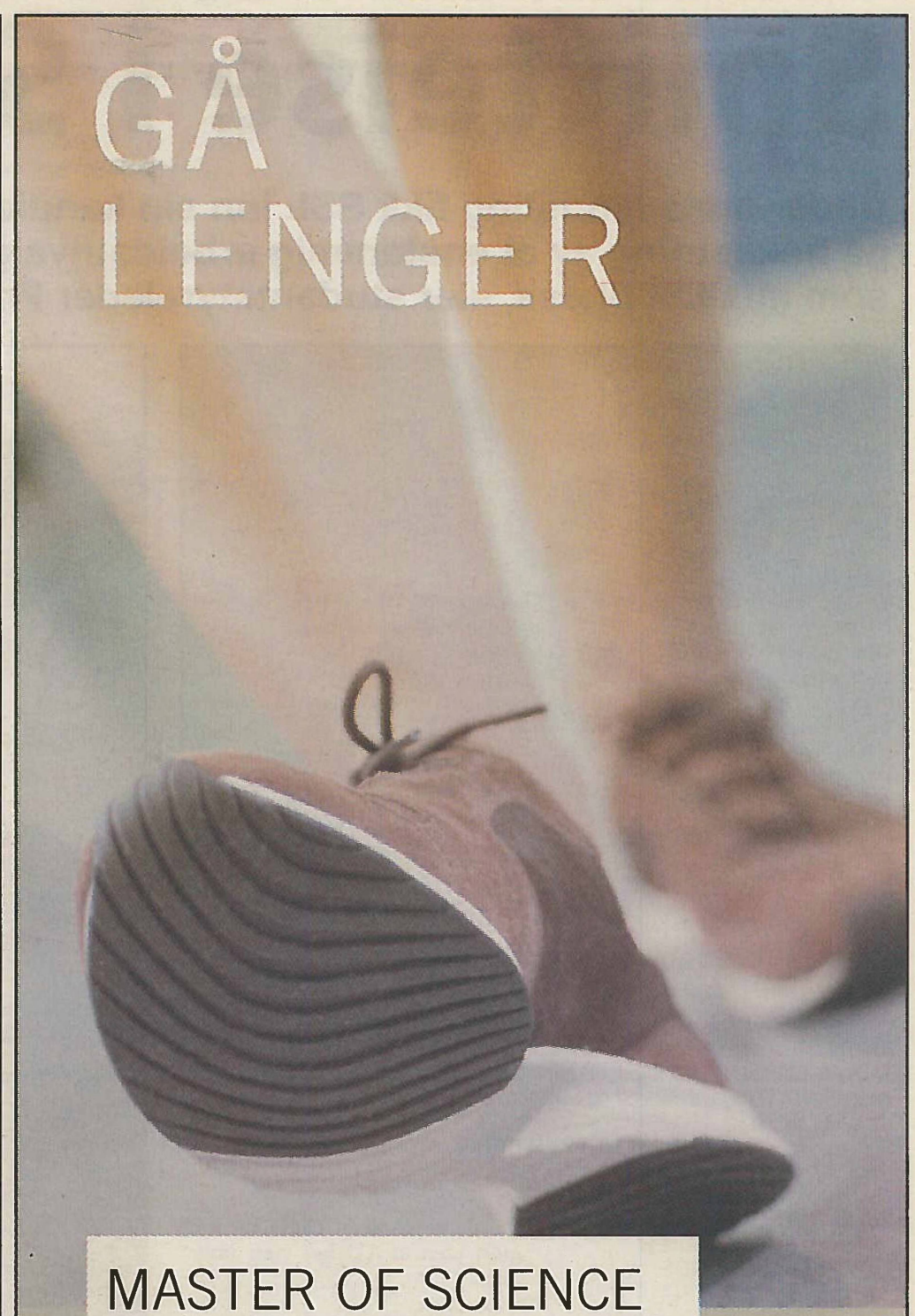
– Jeg vil likevel understreke at man ikke er idiot om man er engasjert for fred, sier han.

Forskerpris til Einar Niemi

Professor ved Institutt for historie, Einar Niemi, er tildelt Gad Rausings pris for fremragende humanistisk forskergjerning fra Vitterhetsakademien i Stockholm, melder Tromsøflakets nettutgave. Prisen er på 800.000 svenske kronor, og skal overrekkes av ingen ringere enn kong Carl Gustav på slottet i Stockholm under en tilstelning der flere priser skal deles ut. Dette er imidlertid den største prisen av alle. Prisen tildeles en nordisk virenskapsmann som har gjort fremragende og betydningsfull forskning, og i år er det altså 60-årige Niemi som er den utvalgte.

Nye æresdoktorer ved Universitetet

20. februar skal det bestemmes hvilke personer som blir de neste æresdoktorene ved Universitetet.
Tidligere har navn som Dalai Lama, Mordechai Vanunu, Salman Rushdie, Mikhail Gorbatsjov, Desmond Tutu og Rigoberta Menchu Tum fått denne ærefulle tittelen, og det knyttes derfor stor spenning til årets avgjørelse, selv om det ligger i kortene at navnene som offentliggjøres ikke vil være like prominente som tidligere, som styret før har fått kritikk for. Det er forventet at styret i år først og fremst vil legge vitenskapelig innsats, ikke politisk bakgrunn til grunn for avgjørelsen.

MASTER OF SCIENCE
– for deg som har en 3-årig grunnutdanning

BIs mastertitler er svært anerkjente, og gjør deg etterspurt på arbeidsmarkedet. Men viktigere enn selve tittelen er kompetansen og kunnskapen studiene gir deg. I tillegg til spesialisering innen ett eller flere fag, får du bred innsikt innen mange viktige områder på et høyt nivå, noe som til sammen åpner et vidt spekter av jobbmuligheter.

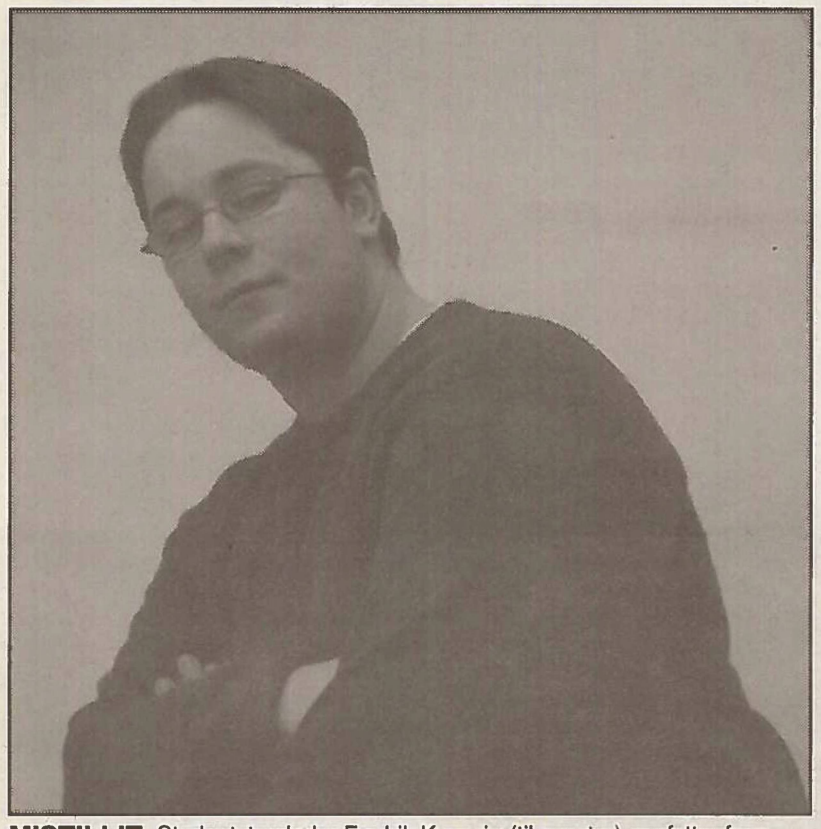
Fakta om studiet
- 2-årig internasjonalt anerkjent Master-grad
- MSc bygger direkte på en 3-årig grunnutdanning tilsvarende Bachelor-grad
- Det kreves ingen arbeidserfaring
- MSc innen Business, Financial Economics og Marketing
- Gode utvekslingsmuligheter

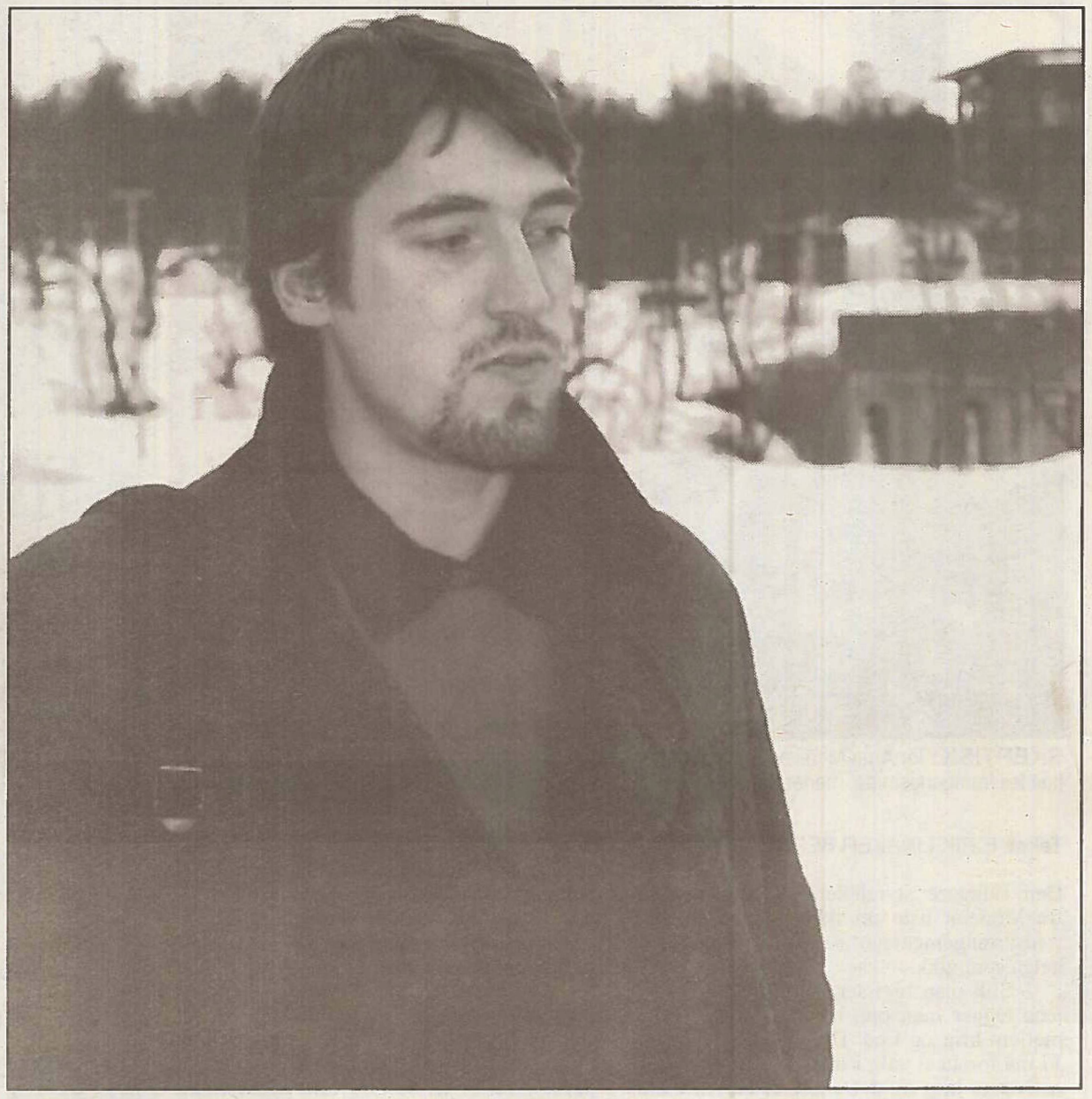
For studiekatalog og nærmere informasjon kontakt vårt callsenter: 810 00 500
e-post: msc@bi.no
www.bi.no/msc

BI

Splittelse i Studentstyret

Under årets landsting fikk SSL inn sin kandidat til valgkomiteen i NSU, på bekostning av et enstemmig arbeidsutvalg. – Vi oppfatter dette som mistillit til oss, sier studentstyreleder Fredrik Kvensjø.

MISTILLIT: Studentstyreleder Fredrik Kvensjø (til venstre) oppfatter fremgangsmåten til Brynjar Jørstad og SSL som mistillit. – Storm i et vannglass, sier Jørstad selv.

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND OG KJARTAN OTTERÅ

Tekst TROND HØIBØ OG EIRIK LINAKER BERGLUND

Norsk Studentunion (NSU) skal velge ny leder på landstinget i april. Der har studentstyret i Tromsø en representant i valgkomiteen. Et enstemmig arbeidsutvalg (AU) innstilte på Tor Arne Morskogen, men på landstyremøtet 7. februar fremmet Brynjar Jørstad forslag om en annen kandidat, Mads Larsen. Jørstad sitter som representant for Sosialistisk studentlag (SSL) i studentstyret.

– Vi tar dette ille opp. Et enstemmig AU bør respekteres, sier studentstyreleder Fredrik Kvensjø.

Andre var informert?

Han stiller også store spørsmålstegn ved fremgangsmåten.

– Flere andre lokallag må ha visst om at Tromsø stilte med to kandidater. Det var tydeligvis en del av strategien at vi ikke skulle vite noe, mener Kvensjø. Det vanlige er at slike vedtak blir banket igjennom uten diskusjon. Der og da følte vi oss rett og slett dolket i ryggen, sier Kvensjø.

Jørstad bekrefter at han og andre fra SSL på Landstinget 6. februar tok kontakt med personer fra andre lokallag. Dette har blitt gjort uten at AU har vært informert.

Uheldig uenighet

Flere i NSU mener representantene fra Tromsø opptrådde uheldig.

– Det er veldig beklagelig at lokal uenighet fikk spille seg ut på et landsstyremøte, sier Ingrid Stranger-Thorsen, leder av NSU i Oslo.

NSU-leder Kamil A. Azhar mener det er uvanlig at et lokallag ikke står samlet i en slik sak.

– Dette ville aldri skjedd hos oss, sier leder i NSU Trondheim, Åge Halvorsen.

– *Har dere opptrådt uprofesjonelt, Jørstad?*

– Siden dette ikke ble behandlet på et studentstyremøte hadde vi ingen annen måte å gjøre det på. Vi var uenig i sak. Og det var det ikke bare SSL som var. Flere i studentstyret støttet forslaget om en annen kandidat enn Morskogen. Resultatet fra avstemningen i landstyret viser også at Tor Arne var kontroversiell der, hevder Brynjar Jørstad.

Bør trekke seg

– Vi vurderte Morskogen som beste kandidat. Og uansett bør man respektere et enstemmig AU-vedtak, mener Fredrik Kvensjø.

Saken vil bli tatt opp på studentstyremøtet 19. februar. AU har bedt Jørstad om å trekke seg.

– *Vil du trekke deg?*

– Nei, det vil jeg ikke. Jeg har pratet med AU, og tror jeg fikk en viss forståelse for mine argumenter.

Brynjar Jørstad, Fredrik Kvensjø og Tor Arne Morskogen er Studentstyrets representanter i NSUs landsstyre.

– *Hvordan vil samarbeidsklimaet bli der fremover?*

– Jeg tror det skal gå bra. Jeg oppfatter denne saken først og fremst som kommunikasjonssvikt og mener at den har blitt mye større enn den egentlig er, svarer Jørstad. Det er dumt at det skal bli så mye bråk og personstrid. Det var ikke derfor jeg ble med i studentpolitikken.

– Desperasjon

Tor Arne Morskogen har en helt annen oppfatning av situasjonen.

– Dette er utrolig frustrerende. Vi er tross alt en delegasjon på tre mann som skal fungere sammen. Nå er tilliten oss i mellom på et absolutt lavmål. Det er ikke en holdbar situasjon, mener Morskogen. Han mener videre det er tydelig at Jørstad ikke har tillit til AU.

– *Hva mener du bør skje med Jørstad?*

– For å si det sånn: Hadde jeg gjort noe som var halvparten så grovt ville jeg vurdert min stilling som representant, og trukket meg. Dette er et uttrykk for desperasjon fra SSL sin side. De bruker landsstyret til å ta opp igjen en kamp de allerede har tapt på hjemmebane. Dersom denne saken har blitt diskutert i de andre lokallagene på forhånd er dette ikke bare en tabbe fra SSL, men direkte katastrofe, mener Morskogen.

– Slik jeg ser det må det nå komme et mistillitsforslag mot AU, mener han.

Full tillit

– Det Morskogen sier får stå for hans regning, sier Jørstad og presiserer at han har full tillit til AU.

Det har også Terje Håkstad, listetopp for SSL de to siste årene. Han stiller selv som kandidat til ledervervet i NSU ved valget senere i år.

– Jeg mener det ikke er noen 'situasjon' i studentstyret. Dette handler om kommunikasjonssvikt fra begge sider, men vi tar selvkritikk på at vi kanskje ga for dårlig informasjon i begynnelsen av prosessen.

I dag, onsdag, får vi svaret på hva som vil skje med saken i studentstyret.

Utropia i Kuwait

Eirik Gran Seim har vært en stund i Kuwait, og har klart å skaffe seg presseakkreditering for Utropia til de amerikanske militærbasene på grensen til Irak. Anne Thurmann-Nielsen fra Dagbladet slapp ikke inn.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Utropia har gjort litt av et kupp i Midt-Østen. Det er ikke alle journalister forunt å få tilgang til de amerikanske treningsfeltene på grensen til Irak. NRK har vært der. Dagbladets velkjente skribent Anne Thurmann-Nielsen skulle gjerne vært der.

Eksklusiv reportasje

Eirik Gran Seim, student i Tromsø, fikk, sammen med Dagbladet sin fotograf, tilgang til de strengt bevoktede områdene hvor amerikanske styrker forbereder seg til krig. I neste nummer vil vi derfor kunne presentere en høyst eksklusiv reportasje fra de amerikanske øvelsene med bilder fra Dagbladet.

Gran Seim fikk sammen med en journalist fra Washington Post, en fra Paris Match, en fra nyhetsbyrået AP/APTN og en fra amerikanske Navy Times tillatelse til å bevege seg inn til de amerikanske troppenes øvelsesområde. Gran Seim ble bedt om å skrive en sak for Dagbladet til dagen etter, når han først slapp inn.

Utropia blant de store

Heretter regner Utropia med å bli tatt inn i varmen som en av de virkelig seriøse avisene her til lands. I utlandet er vi allerede store. Vi ser for oss å dekke alt som heter krigsjournalistikk. Blir det krig i Nord-Korea; vi stiller. Krig i Bosnia igjen, sier du? Når går flyet?

Når vår Kuwait-korrespondent er vel tilbake, vil vi legge bilder ut på nettsidene våre. Følg med!

Rainbow vil hjelpe Driv

FÅR HJELP: Rainbow Hotels har vist interesse for å inngå en avtale med Driv som skal gi begge parter gevinst. Innfelt daglig leder Cecilie Birkeland og styreleder Haakon Nordrum, som er positive til initiativet. **Foto** EIRIK LINAKER BERGLUND

Næringslivet i byen ser endelig ut til å ha fått øynene opp for Driv. Hotellkjeden Rainbow vil nå gi en hjelpende hånd til studenthuset.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Det er en kjent sak at Driv sliter med både rekruttering og økonomi. Nå kan det imidlertid se ut til at det lokale næringslivet er i ferd med å skjønne alvoret og ser viktigheten av å ha et studenthus i byen. Hotellkjeden Rainbow Hotels er i ferd med å inngå en samarbeidsavtale med Driv som skal skaffe flere frivillige, og gi et økonomisk løft.

Goder til frivillige

– Vi har registrert at man sliter på Driv for tida, og vi har derfor sett på hvordan vi kan hjelpe til for å redde byens eneste studenthus, sier salgssjef Aid Schei Lillegård i Rainbow.

– Rainbow er i ferd med å utvikle en egen profil der vi skal satse på barn, utdanning og kultur. Driv passer godt inn i vår filosofi.

– *Hva kan Rainbow tilby?*

– Det vi kan tilføre Driv som hotellkjede er først og fremst hotelltjenester, men ikke minst våre kontakter i næringslivet ellers. Billige hotellovernattinger, flybilletter og togbilletter, klær til de frivillige og lignende er tiltak vi vurderer. Det er ment som gulrøtter for de som jobber der, og skal gjøre det mer attraktivt å bruke tid på frivillig arbeid. Vi er opptatte av å finne gode løsninger som begge parter kan leve med, forklarer Schei Lillegård.

En av de viktigste virkningene av et samarbeid vil være at de frivillige stimuleres til å fortsette å jobbe gjennom kursing og kompetanseheving med støtte fra næringslivet. Det er snakk om at Driv kan høste av næringslivets kunnskaper.

Tar ikke over

Hun presiserer at det ikke er snakk om noe krav fra hotellkjeden sin side om å ta del i styringen av Driv. Det viktige er at alt skal skje på Driv og studentenes premisser.

– Det er rett og slett for galt at Driv ikke skal gå godt med det store potensialet som ligger i huset. Dersom vi kan hjelpe Driv vil det få positive ringvirkninger, ikke bare for Driv og oss, men for hele næringslivet i byen. Derfor håper vi at flere vil følge etter vårt eksempel. Vi har imidlertid en mer konkret plan klar i løpet av kort tid, sier Schei Lillegård.

På Driv er man naturligvis positive til innspillet fra hotellkjeden.

– Godt å se at det endelig er noen her i byen som ser en verdi i Driv, når verken kommunen, Universitetet eller Høskolen i særlig grad gjør det, mener jusstudent og styreleder Haakon Nordrum. Hvor mye en avtale vil ha å si rent økonomisk er det for tidlig å si noe om, i følge han. At Driv uansett vil komme positivt ut av en slik avtale, hersker det imildertid liten tvil om.

Motiverende

– Det foreligger ikke noe konkret enda, så vi vet ikke mye om omfanget foreløpig. På kort sikt er det først og fremst veldig motiverende for oss som jobber her, og mye av det vi har blitt forespeilet vil ikke kunne verdsettes i kroner og øre. Forhåpentligvis vil vil det bety mye for oss etterhvert. Vi er likevel veldig opptatt av at alt må skje på våre og studentenes premisser, noe vi også har fått signaler om, sier Nordrum.

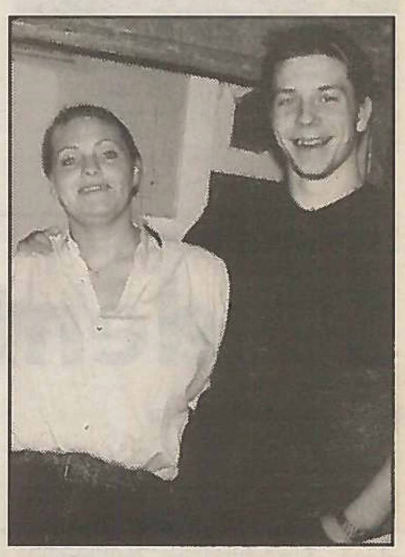
– Får vi flere frivillige gjennom dette, vil det føre til at vi kan han større aktivitet, noe som igjen fører til bedre økonomi.

Også daglig leder på Driv, Cecilie Birkeland, ser positivt på initiativet til Rainbow. Hun er også opptatt av den motivasjonen dette gir til videre arbeid.

Kan bli verdifullt

– Dette viser at det faktisk er noen som bryr seg om studenthuset, så det er veldig motiverende når næringslivet selv kommer med et slikt innspill. Dersom Rainbow klarer å dra med seg flere fra næringslivet kan dette bli veldig verdifullt.

– Det at Rainbow selv tok kontakt, viser at de mener alvor med dette. De hadde sett et oppslag i avisen om den trange økonomien vår, og tok straks kontakt. Etter en trist dag med mye negativ fokusering var det et lyspunkt, forteller Birkeland.

– *Hvorfor har dere ikke involvert næringslivet tidligere?*

– Vi innser at vi kanskje burde vært mer aktive tidligere i forhold til næringlivet, men vi må være forsiktige med å kommersialisere Driv, det er viktig at de frivillige studentene føler et eierforhold når de skal jobbe her, sier de to.

Fryktar fri handel på utdanning

31. mars kan alle norske tenestesektorar bli opna for internasjonale aktørar gjennom GATS-avtalen – deriblant høgare utdanning.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

GATS står for *the General Agreement on Trade in Services* og er den WTO-avtalen som regulerer internasjonal handel med tenester. Som internasjonal avtale har GATS ei ekstrem breidd, og omfattar alle moglege tenester, deriblant høgare utdanning. Formålet med avtalen er at stadig fleire tenester i stadig fleire land skal opnast for full internasjonal konkurranse, og inneber ei gjensidig forplikting til å gje kvarandre friast mogleg marknadstilgang.

Fri marknadstilgang

I disse dagar går forhandlingane om korleis avtalen skal sjå ut mot slutten. I juni 2002 la alle medlemslanda fram lister om kva dei ønska at andre land skal liberalisere (opne for fri marknadstilgang og for nasjonal behandling), og innan 31. mars i år skal alle medlemsland informere andre medlemsland om kva dei vil tilby seg å liberalisere. Då får vi vite kor mykje Noreg er villig til å opne for resten av verda. Forhandlingane er unnalete offentlegheita, så enn så lenge veit vi lite om kva utfallet blir.

Pro-rektor ved Universitetet i Tromsø Gerd Bjørhovde synes det er spanande, men også skremmande å sitja i leiinga i ein norsk utdanningsinstitusjon i desse dagar. Ho er skeptisk til kva som kan komma ut av dei siste GATS-forhandlingane.

U-landa vil stå svakt

– Alle kan seie dei er for internasjonalt samarbeid. Men vi må spør oss kven sine premissar ein slik avtale blir forhandla fram på, seier ho og tenker på spesialavtalane Universitetet har med land i sør. Vi har i dag viktige utvekslingsavtalar med blant anna u-land. Dei vil stå særleg svakt i den opne marknaden.

I GATS-avtalen vil overføringar til offentlege skular kunna koma i klemme dersom ikkje utanlandske aktørar får dei same vilkåra. I prinsippet er alle overføringar diskutable i forhold til denne avtalen fordi dei i frihandelstankegangen representerer handelshindringar og proteksjonisme.

Kulturell identitet

– Eg er bekymra for fridomen til kunnskapsnasjonen Noreg, seier ho. Vil vi framleis få sjansen til å lage spesielle vinklingar på utdanningstilboda våre, eller inngå spesialavtalar med andre land? Eg vil ikkje gå inn og detaljstyre norsk utdanning. Men vi må framleis ha sjansen til å utvikle vårt eige særpreg og spesialitet.

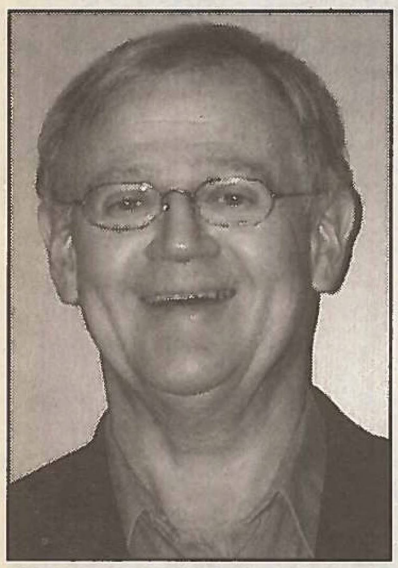
Eit anna spørsmål som reiser seg er innføring av skulepengar. Både rektor Jarle Aarbakke ved Uitø og leiar for Kyrkje-, utdanning, og forskingskomiteen på Stortinget, Rolf Reikvam frå SV, har tidlegare uttrykt bekymring for dette. Store utanlandske institusjonar som etablerer seg i Noreg kan få politikarar og institusjonar til å vike frå prinsippet om lik rett til utdanning.

– Høgare utdanning er jo også ein del av vår kulturelle identitet. Vi må ikkje la spørsmål om finansiering øydeleggje dette prinsippet.

SKREMMANDE: Pro-rektor Gerd Bjørhovde synes det er både spanande og skremmande og sitja i leiinga i norsk høgare utdanning nå når GATS-forhandlingane går mot slutten.
Foto KJARTAN OTTERÅ

Skulepengar skrekkscenario

SKULEPENGAR: Per Nyborg, leiar i Universitet- og høgskulerådet, fryktar at skulepengar på høgare utdanning kan bli realitet med den nye GATS-avtalen.

Per Nyborg, seniorrådgjevar i Universitets- og høgskulerådet, er også redd skulepengar kan bli realitet med GATS-avtalen. Men fryktar ikkje for dei mange utvekslingsavtalane norske institusjonar har i utlandet.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Nyborg fryktar at det på sikt kan bli innført skulepengar også ved norske utdanningsinstitusjonar. Med frihandelsavtalen GATS kan utanlandske institusjonar etablere seg i Noreg og søke om norsk statsstøtte på lik linje med andre private utanningsinstitusjonar. Med statsstøtte og innkrevjing av skulepengar, vil dei kunna stå mykje betre rusta i kampen om studentane enn dei sveltefora offentlege norske institusjonane.

Sterk offentleg utdanning

– På lang sikt kan dette påverke haldninga til norske politikarar, trur Nyborg. Det kan bli lettare å argumentere for skulepengar når pengane universiteta og høgskulane får frå departementet ikkje strekk til i kampen mot dei sterke utanlandske institusjonane.

– Og det likar eg ikkje, seier han.

Han meiner vi nå må vere bevisst når det gjeld å skilja den offentlege og den private utdanninga.

– Politikarane må halda på det sterke offentlege tilbodet vi har i dag. Vi må vidareføra den norske politikken om lik rett til utdanning.

Per Nyborg er også leiar i Europarådets komité for høgare utdanning og forsking. Dei held på med eit større europeisk samarbeid som blant anna omhandlar eit omfattande utvekslingssamarbeid. GATS-avtalen har som mål at alle aktørar har lik tilgang til utdanningsmarknaden, men Nyborg fryktar ikkje at GATS-avtalen skal skada dette "europeiske utdanningsrommet".

Europasamarbeid ikkje i fare

Han føler seg trygg på at han har overtalt Utanriks- og Utdannings- og forskingsdepartementet til å ikkje gå inn i avtalar som kan skada det europeiske samarbeidet.

– Vi fryktar ikkje GATS, men det er klart at ein slik avtale forstyrrar den type samarbeid som vi held på med, seier han. Ein frihandelsavtale som GATS byggjer på konkurranse og ikkje samarbeid.

For norsk samarbeid med utviklingsland ser Nyborg derimot at ein frihandelsavtale kan vera skadeleg. Noreg har eit utstrakt utvekslingssamarbeid med utviklingsland, blant anna gjennom NUFU-programmet.

– Dei fattige landa står svakare enn dei rike. Vi kan sjå for oss at utviklingsland blir overtalt av store pengesterke aktørar, og vel å samarbeida med dei i staden for land som Noreg, avsluttar han.

Skatteforslaget:

Studenter blant taperne

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Skauge-utvalget har lagt frem sitt forslag til endringer av skattereglene. Studenter og lavtlønnede blir taperne.Hovedpunktene i forslaget er skattelette til folket. Totalt skal det lettes 10 milliarder fra det norske folks skuldre. Det er likevel de rikeste av befolkningen som får størst gevinst dersom dette blir vedtatt. Utkastet skal først ut på høring i tre måneder, før regjeringen legger fram sin stortingsmelding til høstsesjonen.

Skattelettene vil bli størst for de med høyest inntekt. Satsene for toppskatt går ned til 7 prosent på inntekt over 360.000 kroner, mens de som tjener over 720.000 får ny skatteprosent på 12 prosent. Som skatteutvalget selv formulerer det i det 650 siders store dokumentet: De største netto skattelettelsene gis til dem med de høyeste inntektene.

Det som spesielt vi ramme unge og studenter er blant annet følgende:

– ordningen med frikort på inntekter opp til 23.400 fjernes

– den populære BSU-ordningen, boligsparing for ungdom, fjernes. Der går mange glipp av et ikke ubetydelig skattefradrag

– økt beskatning på inntekter under 94.000

I tillegg vil aviser og bøker bli dyrere, da fradrag for inngående moms skal fjernes. Det vil innebære at for eksempel studenter må grave dypere i stipendposen for å skaffe seg de pensumbøkene man trenger. Også fradrag for gaver til frivillige organisasjoner skal fjernes. Enkelte særfradrag er blitt foreslått erstattet av ordninger utenfor skattesystemet. Dette gjelder særfradraget for store sykdomsutgifter, for pass og stell av barn, og særfradraget for forsørgelse.

Formueskatten skal også kuttes. I første omgang blir den halvert, men målet på sikt er å fjerne denne. Skattlegging av arv skal økes på lengre sikt, men vil i første omgang bli uendret. Inntekter fra aksjer utover risikofri avkastning skal beskattes som alminnelig inntekt. Fradragsordningen for pendlere faller bort.

Til opplysning kan det nevnes at gjennomsnittsinntekten for Skauge-utvalgets medlemmer i fjor var på 2,1 millioner. Finansdirektør Finn Berg Jacobsen har mest å rutte med av dem alle, med en inntekt på 11,2 millioner i fjor. Formue: 25,7 millioner. Over tre fjerdedeler av Norges befolkning tjener under 300.000. Ingen av medlemmene i utvalget tilhører denne gruppen, i følge Klassekampen.

Signaler fra Stortinget tyder på at man skal få slite for å få vedtatt mange av forslagene. Forslaget om å øke eiendomsskatten fikk for eksempel umiddelbart motbør fra finansminister Per Kristian Foss (Høyre), og flere partier har signalisert misnøye med dette og at momsfritaket på aviser og bøker skal fjernes.

Samisk rekrutteringsseminar

Tekst KJARTAN HABBESTAD

Senter for samiske studier vil sette fokus på utfordringene ved rekrutteringen til urfolksforskning, blant annet gjennom å dele erfaringer med sine kolleger på New Zealand Senter for samiske studier (Sfss) arrangerer 25.-26. februar samisk rekrutteringsseminar på Universitetet i Tromsø. Her ønsker de å drøfte de særegne utfordringene som er knyttet til rekrutteringen til urfolksrelatert forskning.

Nestleder ved Sfss, Per Klemetsen Hætta, hevder at årsaken til initiativet ikke er at Sfss har et større rekrutteringsproblem enn lignende institusjoner, men snarere at dette er utbredte utfordringer:

– Det er grunn til å sette dette på sakskartet. Grunnlaget for rekrutteringen til denne typen forskning er mindre enn ellers. Vi ønsker med seminaret å diskutere hvordan vil skal jobbe strukturert over lengre tid.

Et mål for seminaret er å evaluere på de allerede igangsatte rekrutteringstiltakene, samt å drøfte urfolksforskningens rammebetingelser.

I den forbindelse deltar blant annet Linda Smith og Graham Smith, som har jobbet spesielt med urfolksrelatert forskning i tilknytning til Maoriene på New Zealand. Klemetsen Hætta håper disse kan gi nyttige innspill for senteret i Tromsø:

– På mange måter jobber vi på samme måten, og disse har jobbet spesielt med rekruttering. Forhåpentligvis kan vi dele noen erfaringer.

I tillegg til deltakerne fra New Zealand kommer det flere folk fra forsknings- og utdanningsinstitusjoner ellers i Norden, samt andre samiske organisasjoner. Siden seminaret foregår i Tablett på farmasibygget har de utgangspunktet plass til rundt påmeldte 100 deltakere. Men skulle det fremdeles være en ledig stol, er man i følge nestlederen ved Sfss uansett velkommen.

Økt maskinkraft

Forskerne i Tromsø er glade og går en lettere hverdag i møte med over dobbelt så kraftige datamaskiner tilgjengelig.

Tekst MARKUS BRUUN

Roy Dragseth kan fortelle at de nye datamaskinene kom allerede for flere måneder siden og har blitt testet ut en del. Han er system administrator på IT-avdelingen ved Universitetet i Tromsø.

– Vi har så langt ikke hatt noen problemer med datamaskinene uten om det vanlige, forteller han.

– En av de til sammen ni nye maskinene var ødelagt da vi fikk den, men det var det ingen ting å gjøre med.

Neste generasjon datamaskiner

Datamaskinene som ble kjøpt inn er av en ny type som kalles for Itanium 2, som er Intels nyeste og kraftigste prosessor. Det var til sammen ni datamaskiner hvor to var veldig kraftig mens de resterende syv var av en litt svakere utgave.

– Alle datamaskinene er såkalte "slaver" og fungerer best som et supplement til de maskinene vi allerede har, forklarer Dragseth. Maskinene vil likevel til å være til stor hjelp for forskere som bruker kompliserte regnemetoder for å komme frem til forskjellige ting, fortsetter Dragseth.

– De nye maskinene er over dobbelt så kraftig som de andre maskinene vi har, og kan derfor gjøre ting mye kjappere, forklarer Dragseth

Økt behov

Inn i fremtiden vil stadig flere institutter og studenter ved Universitetet trenge den nye arbeidskraften. Det er ikke lenger slik at det bare er kompliserte biokjemiske forsøk eller kompliserte matematiske regnestykker som trenger maskin kraft.

– Psykologi som ikke tidligere har hatt spesielt store behov for en sterk maskinpark, har som eksempel et økende behov for sterke maskiner som kan regne ut og sette opp forskjellige statistikker, forteller Bragseth.

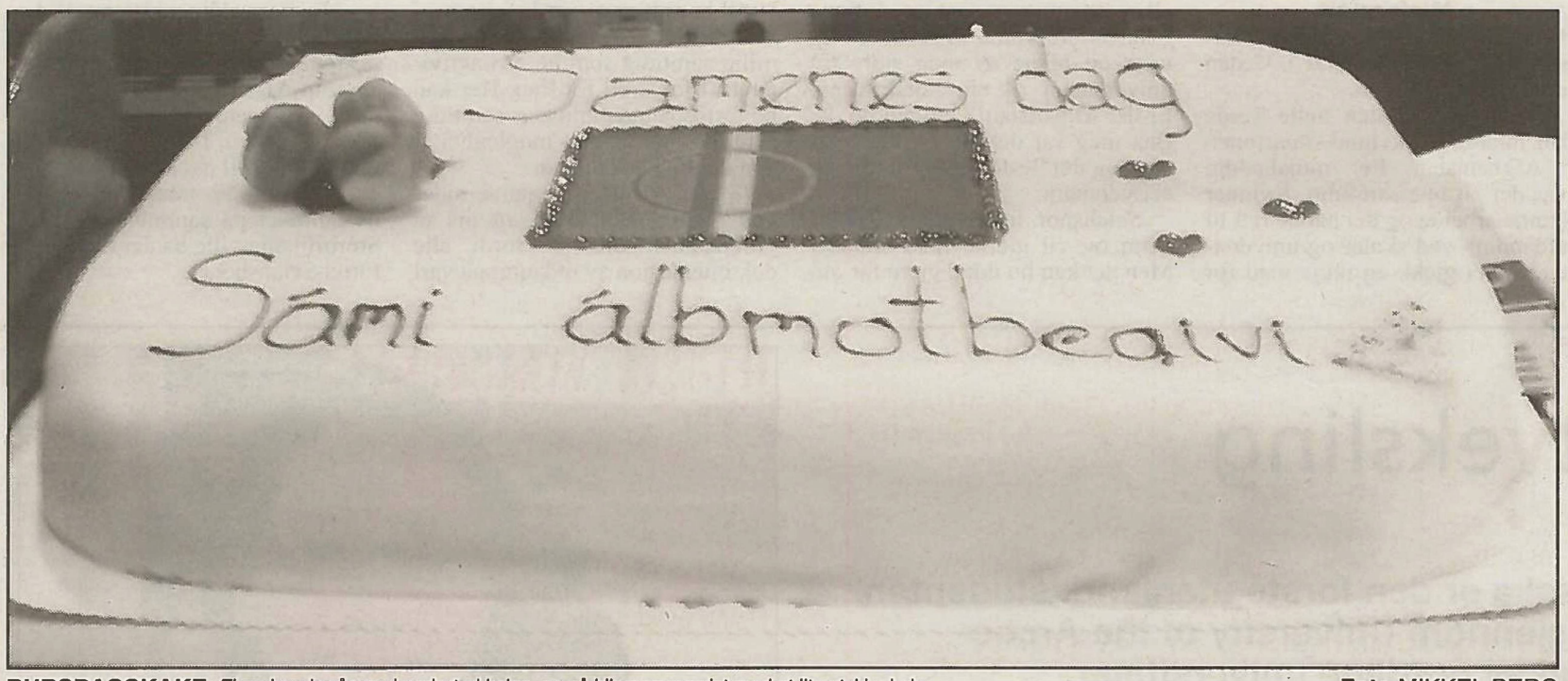
– Maskinene vil i tillegg til å hjelpe de som allerede har behov for bedre datamaskiner også hjelpe stadig flere studier etter hvert som studiene utvikler seg, konkluderer Bragseth.

KRAFTIG: Denne muskelbunten av en datamaskin skal heretter foreta kompliserte utregninger for Roy Dragseth og forskerne i Tromsø.

Foto MARKUS BRUUN

Samisk festdag

BURSDAGSKAKE: Flere hundre år med undertrykkelse, og så blir man avspist med et lite stykke kake. **Foto** MIKKEL BERG

Tekst MIKKEL BERG

Torsdag sjette februar var den internasjonale *Samefolkets dag*, hvor samer i hele Sápmi feirer seg sjøl og hverandre, også på universitetet.Universitetets opplegg på Hovedgården, som fylte hele kantina, var enkelt og trivelig: Gratis kake, et par talere og litt musikk. Først ut blant talerne var konferansier Else Grete Broderstad, leder ved *Senter for Samiske Studier*. Deretter gikk mikrofonen til prorektor Gerd Bjørhovde, som gjorde et godt forsøk på å hilse de oppmøtte på samisk.

– Jeg håper jeg fikk sagt dette *omtrent* som jeg ville i hvert fall, smilte Bjørhovde.

Bjørhovde brukte blant annet anledningen til å snakke litt om at det må jobbes for bedre generelle samisk-kunnskaper i Nord-Norge.

Historisk bakgrunn

Senere i arrangementet gav historikeren Bård A. Berg en kort oppsummering av bakgrunnen til at man feirer dagen:

– Samefolkets Dag ble lagt til 6. februar av en samekonferanse i Helsinki 1992 og har vært feira hvert år etter det. Grunnen til at akkurat denne datoen ble valgt, er at det første internasjonale samemøtet fant sted 6. februar 1917. Denne konferansen i Trondheim, mellom samer fra norsk og svensk side, var dessuten den første samorganiseringa av nordsamer og sydsamer. Ildsjelen bak det hele var sydsamen Elsa Laula Renberg, som hadde vokst opp i Sverige men flytta til Helgeland når hun ble gift.

Mackkjellern

Fra et hjørne litt på sida av tumultene blir det sarkastisk bemerka at gjennomsnittshøyden i kaféen har falt betraktelig i løpet av dagen. Klokka er 15 og samefolket er ikke lenger en minoritet, i alle fall ikke inne på Mackkjelleren. Flere kommer til, og når selve seansen begynner er det stappfullt av samer med og uten kofte inne i scenerommet. Programmet for kvelden består av allsang, konsert, samisk mat, underholdning for barn og tale fra ordføreren sjøl.

– Dette er første gang denne dagen feires kommunalt i Tromsø, og det samme er tilfelle i Oslo. Akkurat nå står sametingspresidenten utenfor Stortinget, hvor samefolkets flagg blir heist, sier han.

– Det at Tromsø er blitt så sentral i Sameland, er viktig for hele byen. Jeg er forferdelig glad for å se at så mange har kommet hit i dag, det viser at man er kommet langt.

På Mack-kjelleren varer det hele til langt ut på kveld, men etter hvert trekker hver og en seg tilbake til sitt: Noen drar hjem, andre til private fester, noen feirer dagen videre på byen. Etter all sannsynlighet kommer det vel neppe til å være en samisk anledning som samler så mange fram til neste "folkedag". Så er det i alle fall bra at man har denne dagen hvert år.

Fikk 1,1 på MA-100

Tekst TONE N. SLOTSVIK

Du har gløymd eksamensslitet i desember for lenge sida. Men no har resultata dine blitt statistikk.

Etter eit raskt blikk på resultata frå eksamen ved Universitetet før jul kan ein konstantere at det meste er slik det brukar å vere. Som vanleg er det lite stryk på samfunnsfaga, men det er det til gjengjeld få med betre karakter enn 2,0. Ser ein på realfaga er situasjonen ein annan. Strykprosenten er høg på ein del fag, men karakterar på eittalet er ikkje uvanlege. I blant oss går for eksempel ein anonym person og veit at han eller ho har fått 1,1 i matematikk grunnkurs.

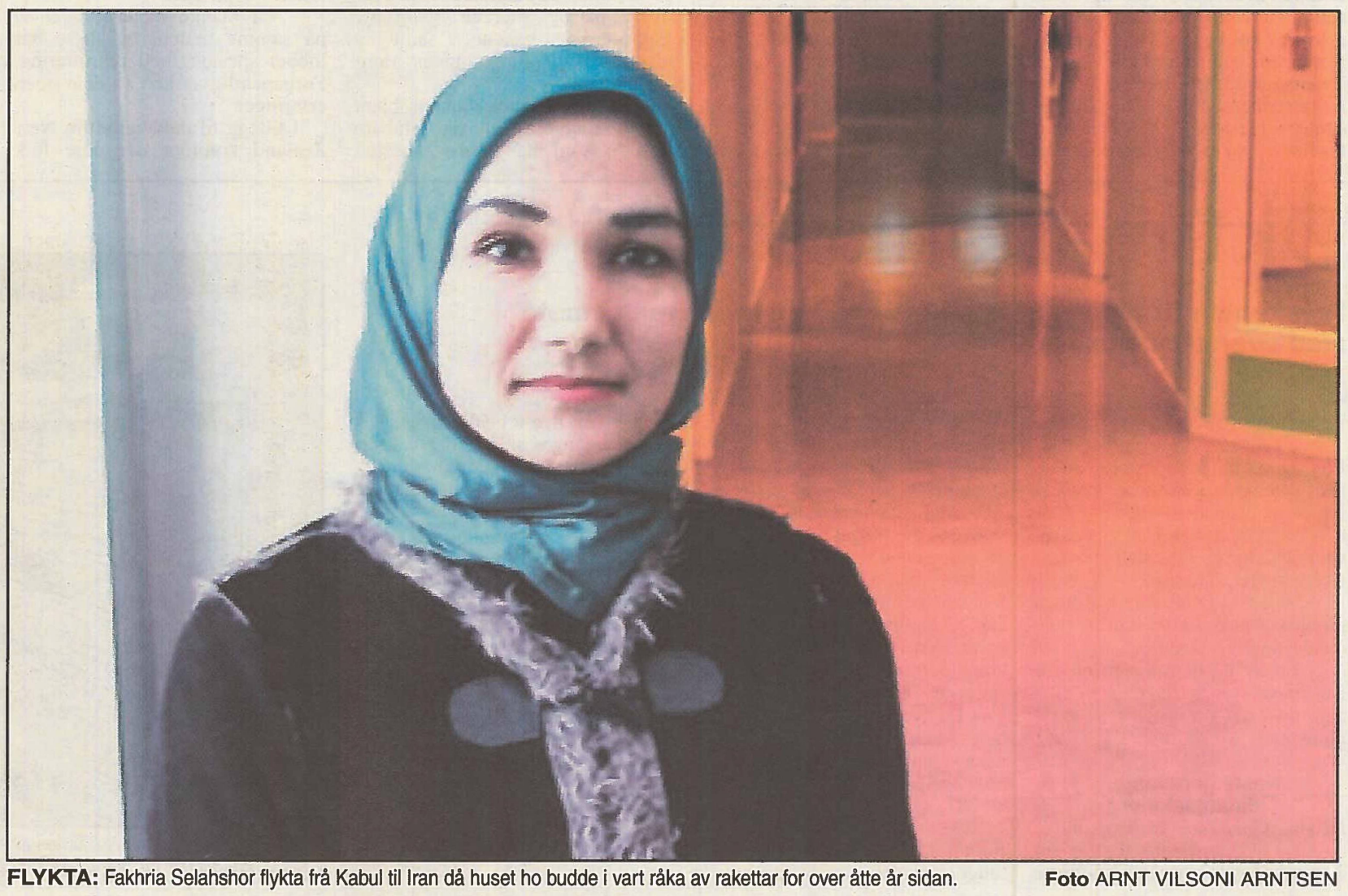
Dei fleste studentar må før eller seinare ta ex phil. Det er lett å tru at Distriktsvarianten er ein enkel veg å gå, sidan ein ikkje har obligatorisk undervisning. Men ser du på resultata blir visa ei anna. Nesten 60 prosent av dei to hundre kandidatane strauk. Ex.phil Tromsøvarianten hadde berre ein fjerdedel så høg andel med stryk.

Eitt fag med høg strykprosent er 3. avdeling juss. Her strauk så mykje som 40 prosent. Sidan det er eit embetsstudie må ein ta opp om ein stryk for å kunne gå vidare.

Ved enkelte andre universitet i landet har det vore høg strykprosent på historie grunnfag. I Tromsø strauk ingen på eksamen til jul.

På flukt frå Kabul

Fakhria Selahshor er utdanna journalist ved universitetet i Kabul, Afghanistan. No er ho i Noreg no som flyktning og jobbar ved universitetet som ein del av praksisen hennar.

FLYKTA: Fakhria Selahshor flykta frå Kabul til Iran då huset ho budde i vart råka av rakettar for over åtte år sidan. **Foto** ARNT VILSONI ARNTSEN

Tekst ARNT VILSONI ARNTSEN

Selahshor har no vore i Noreg i 19 månader og opplever store skilnader når ho samanliknar med heimlandet sitt.

– Det er store skilnader ved alt! Ved kulturen, det utdanningsmessige og sjølvsagt veret og naturen. Men, eg kan ikkje forandre meg så lett for å tilpasse meg eller ta til meg alt dette nye, seier ho.

Øydelagt heim

Det er kanskje ikkje så rart når ein tenkjer på kva ho har gjennomgått av både krig og uro i landet hennar. Ho flykta frå landet til Iran før Taliban tok over makta. Der var ho i 7 år før ho kom til Noreg.

– Det var kun etter at mujaheddin kom til Kabul at vi seier det var krig der. Før det var det berre raketter som råka oss. Etter at dei tok byen var det kampar i gatene i Kabul; gate mot gate, fortel Selahshor.

Ho budde i fjerde etasje i ei blokk i Kabul. Etter kvart som mujaheddin inntok byen og faren auka for å bli råka av skot eller rakettar flykta ho og familien hennar ned i første etasje, deretter heilt ned i kjellaren. Der var dei i ei veke medan krigen herja ute. Ho og familen reiste til den vestre sida av Kabul der det var tryggare. Etter at dei høyrte at heimen deira var blitt totalt øydelagt bestemte dei seg for å flykte til Iran.

Misforstått

No er ho i Noreg og ser både korleis vi i Noreg og elles i Vesten opplever Afganistan.

– Eg trur nesten heile verda har misforstått kvinne-situasjonen i Afghanistan. Før mujaheddin var det eit ope samfunn. Kvinner kunne arbeide og dei hadde rett til utdanning ved skular og universitet. Sjalet gjekk eg ikkje med før eg byrja på universitetet.

– Dei fleste opplever Afghanistan gjennom reportasjer frå TV, men desse inneheld ikkje noko av kulturen, den eldgamle historien eller litteraturen som er å finne i landet, forklarar Selahshor. Eg viste eit bilete av meg sjølv frå universitetet til ein norsk venn. Er det Afganistan!? utbraut ho då. Bak meg var det ein vakker bygning og dei fleste ser berre for seg ei øydemark.

Selahshor fortel at ho lengtar heim og vil gjerne reise tilbake. Men det kan ho ikkje gjere før om sju år. Denne regelen gjeld alle flyktningar. Ho seier sjølv at ho gjerne skulle sett han endra.

Militær taktikk

Hittil har alt vore eitt hundre prosen positivt i Noreg. Det er eit nytt miljø samtidig som ho er i aktivitetet til forskjell frå Iran. Her kan ho fortsetje utdanninga si samtidig som ho har andre moglegheiter enn det ho hadde i Iran.

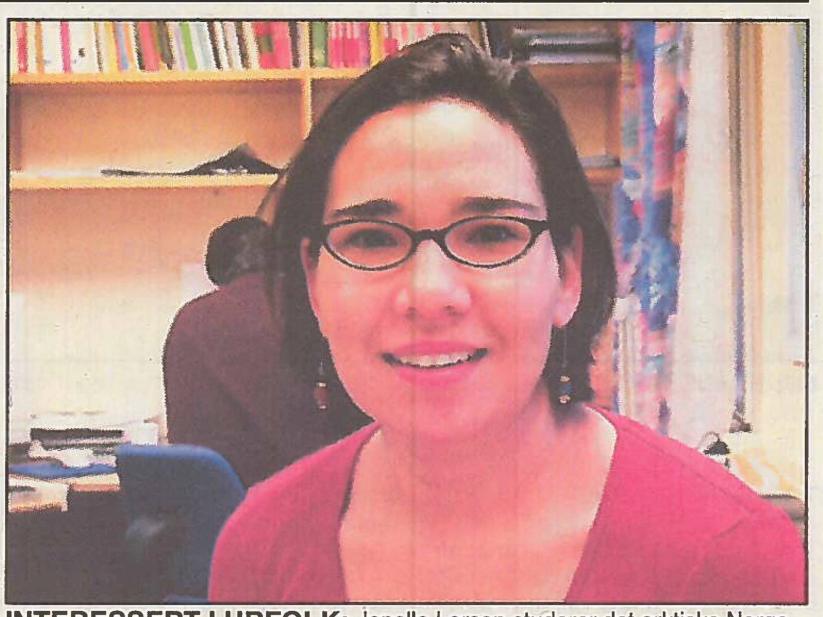
– Det er nokre negative sider ved Noreg. Det er at eg må ta grunnskulen om att fordi alle dokumentasjon av utdanninga vart øydelagt i Kabul.

Ho meinar det er oljen som var hovudmotivasjonen for bombinga i Afganistan og det at dei kan ha militær kontroll nært til Iran.

– Eg var veldig nedstemt då dei holdt på å bombe landet mitt. Dei fleste nordmenn forstår kvifor dei angreip Afghanistan. Vår geografiske beliggenheit mellom Iran, Kina, Pakistan, India og Russland gjer at kontroll over dette området er god militær taktikk. Dei vil ha området på samme måte som Storbrittania ville ha det tidlegare, fortel Selahshor.

Arktisk utveksling

Jonella Larson fra Alaska er den første utenlandsstudenten som kommer til UiTø gjennom University of the Arctic-ordninga, et samarbeid av nordlige universiteter.

INTERESSERT I URFOLK: Jonella Larson studerer det arktiske Norge, med spesiell vekt på det samiske. **Foto** MIKKEL BERG

Tekst MIKKEL BERG

Jonella er en av svært få *yupicavians* i verden: Moren er sibirsk yupik, (se faktaboks) mens faren - som navnet jo antyder - er skandinav.

– På den skandinaviske sida av familien er jeg svensk/norsk, faren min er fra Sverige men har slekt i Ålesund. Så dette med å reise til Skandinavia en dag, har alltid vært noe vi har snakka om i familien.

– Likevel er dette første gangen jeg faktisk har dratt til Skandinavia. Plutselig en dag befant jeg bare meg sjøl på flyet og tenkte *herregud, hva er det jeg har havna oppi,* sier hun.

Valgte Tromsø

– Da jeg forlot USA bodde jeg i Portland, Oregon. Jeg var PR-ansvarlig ved *Native American Gallery* i *Portland Art Museum*. En dag var det lite som skjedde på jobb, så jeg begynte å tenke litt over hva jeg skulle gjøre framover. Den gamle tanken om Skandinavia kom til meg, og jeg bestemte meg ganske fort for at jeg ville flytte. Jeg gikk til rådgiveren min samme dag og spurte ham om hvordan jeg kunne komme meg opp hit, noe som viste seg å være mye enklere enn jeg trudde. Jeg fikk valget mellom de fire universitetsbyene i Norge, og bestemte meg for at Tromsø hørtes fint ut.

– *Hvorfor akkurat Tromsø?*

– Det samiske innslaget her oppe har mye med beslutninga mi å gjøre. Å lære mer om det samiske var en slags grunnleggende målsetning når jeg kom hit. Samene har veldig mye felles med inuittene i Alaska, sjøl om språk og kultur er veldig ulikt.

Tre ting på en gang

– Jeg trives veldig godt i Tromsø. Det er mye her oppe som ligner hjemlige Alaska. Faktisk minner Tromsø om Fairbanks, bortsett fra at denne byen ligger ved kysten da. Jeg studerer egentlig ved universitetet i Fairbanks. Emnet jeg tar er *Role development*, men i tillegg går jeg nettkurset *Sustainable development in the circumpolar north* gjennom University of the Arctic.

Ved UiTø tar Jonella kurset *Arctic Norway: Aspects of history, culture and government*, hvor det er mye som har med samefolket å gjøre på pensum.

Samisk interesse

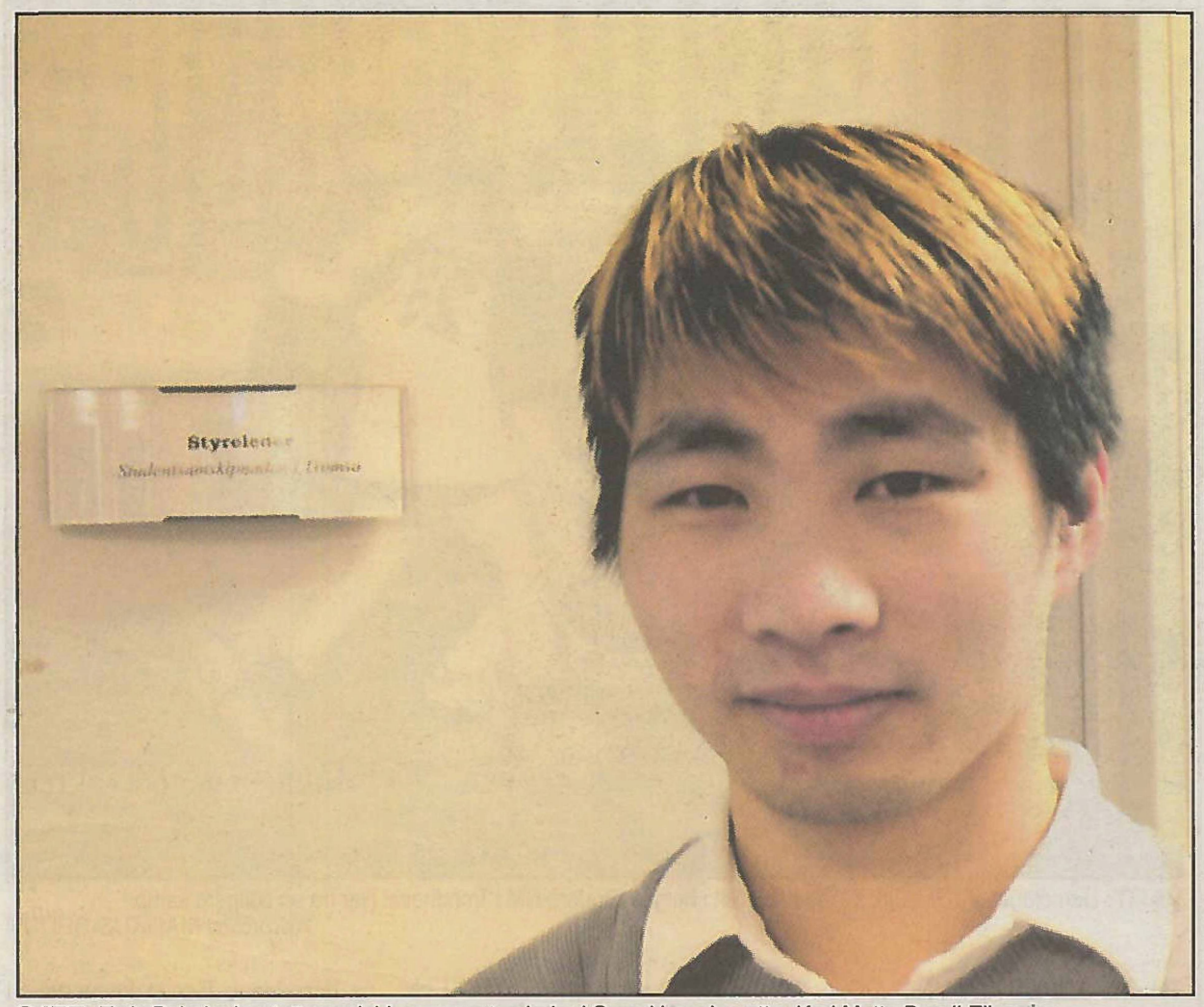
– Hun jeg bor sammen med i byen er samisk, og jeg har vært mye sammen med en samisk gjeng siden jeg kom hit. Etter vi hadde vært på Samefolkets Dag i Tromsø, tok vi en utflukt til Jokkmokk i Nord-Sverige, der det var en stor festival – *Jokkmokksmarknaden*. Til påska tenker vi å dra til Kautokeino for å delta på feiringa der. Folk sier påskefestivitetene i Kautokeino er veldig bra, så jeg gleder meg skikkelig til å oppleve dét. Dessuten får jeg gjennom sånt som dette virkelig oppleve samisk kultur, ikke bare lese om den.

Jonella blir i Tromsø til mai, men sier hun kan tenke seg å oppleve sommeren i Tromsø før hun drar.

– Men når sommeren er over, da må jeg dra vestover. Som en anna trekkfugl, smiler hun.

Yupik'ene er en vestlig gruppe inuitter, som er urfolk i deler av Alaska og Sibir (rundt Beringstredet). Det finnes ei relativt stor gruppe sibirske yupik'er også i Alaska.

Valgseier for Høgskolen

SJEF: Truls Boholm har tatt over jobben som styreleder i Samskipnaden etter Kari Mette Darell Eliassèn.

Truls Boholm er valgt som styreleder i Studentsamskipnaden i Tromsø. Det er første gang siden 1998 at Høgskolen sin kandidat får vervet.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Reglene sier at styrelederen i Studentsamskipnaden (SiTø) skal være en student fra enten Universitetet eller Høgskolen. De siste årene har det vært en styrerepresentant fra Universitetet som har sittet i sjefsstolen, men det neste året blir det forandringer i så måte. Kari Mette Darell Eliassen, den siste i rekken, takker nå av etter to år (ikke ett år, som Utropia meldte forrige nummer) som leder, og overlater sjefsstolen til 24-åringen Truls Boholm. Hun ønsker Boholm lykke til.

Det kommer til å gå bra. Han kan høste mange gode erfaringer fra vår meget dyktige direktør Vidar Bakken, sier hun.

To kandidater

Boholm studerer Automatiseringsteknikk ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag på Høgskolen. Han har tidligere sittet to år i Høgskolestyret, og ett år som nestleder i Studenttinget ved Høgskolen. Etter ett år som nestleder i SiTø ser han fram til å ta fatt på jobben.

– Det blir gøy, dette, mener han.

Det var to kandidater til vervet. Marianne Dobak Jensen, som var kandidaten fra Universitetet, måtte se seg slått, og blir dermed nestleder.

– Selv om det alltid er surt å tape et valg, ønsker jeg Truls lykke til i jobben, han blir en god styreleder, sier hun.

Jobbe for boliger

– Det blir en av mine viktigste oppgaver fremover, det å fremme samarbeidet mellom leder og nestleder, samt holde god kontakt med studentene via Studentstyret og Studenttinget, sier Boholm. I tillegg nevner han driften på Driv og Kraft som to store utfordringer. Han er selvsagt skuffet over at man ikke fikk tildelt noen boliger i år heller.

Jeg er også opptatt av at Samskipnaden skal være et billig alternativ til det private markedet for studenter. Det er et viktig satsingsområde. Vi vil jobbe hardt for å få boliger til neste år, vi har en lav dekningsgrad på familieboliger, mener styrelederen.

Hudø fornøyd – Kvensjø skuffet

Ved HiTø er man naturligvis svært fornøyd med utfallet av valget. Studenttingsleder Asbjørn Hudø mener Boholm vil bli en god leder.

– Det var to gode kandidater, men at Truls ble valgt er vi naturligvis storfornøyd med. Jeg tror han og Marianne (nestleder, red.anm.) kan samarbeide godt. Dette vil også få positive ringvirkninger for Høgskolen som helhet. Forhåpentligvis vil engasjementet blant våre studenter øke med dette, mener Hudø.

Han ser ikke bort fra at dette kan være med på å fremskynde prosessen mot en sammenslåing av Høgskolen og Universitetet, som har vært diskutert. En slik løsning vil uansett være langt fram i tid.

Studentstyreleder Fredrik Kvensjø er ikke like godt fornøyd med resultatet.

– Vi er svært skuffa over at ikke vår kandidat ble valgt. Når det er sagt, så tar vi valget til etterretning og håper på et godt samarbeid med Boholm.

NESTSJEF: Marianne Dobak Jensen ble valgt til nestleder.
Foto EIRIK L. BERGLUND

Centrum * Libris

Fagbøker

Posters

Multimedia

Skolerekvisita

Video

Vi har bøkene og materiellet du trenger

Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200
Telefaksnr.: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibis.no

Libris

TSI-damene seiret

Damelaget til TSI Innebandy stakk likegodt av med seieren under helgas NM for studenter i Trondheim. Begge håndballkeeperne ble i tillegg kåret til turneringens beste.

VANT: Damelaget til TSI stakk av med seieren i helgas Student-NM i Trondheim. Her fra en tidligere kamp.
Arkivfoto MARKUS BRUUN

Tekst MARKUS BRUUN

Student-NM gikk av staben i Trondheim i helga, uke åtte. Tromsøstudentenes Idrettslag var selvfølgelig tilstede, og stilte i år opp med tre innebandylag og tre håndballag. Flere av konkurrentene spiller i første divisjon i henholdsvis håndball og innebandy. Det var derfor duket til en turnering med høye ferdigheter og mange store utfordringer.

Godt fornøyd

Håndballagene til TSI gjorde en sterk innsats og var godt fornøyde med sin innsats under turneringen. Det stilte hele 15 håndballag til turneringen, som startet tre grupper for seriespill. Etter seriespillet gikk de lagene som kom seg videre til sluttspillet. Et av herrenes håndballag tapte med bare to mål mot GØY i semifinalen. GØY endte til slutt som vinneren av turneringen, mens TSI kom på fjerde plass. Damelaget gikk dessverre ut i kvartfinalen.

– Vi er godt fornøyde med innsatsen, forteller Dag Helge Rønnevik, representant fra TSI-troppen. Litt synd at ikke damelaget kom seg lenger, men vi må jo være fornøyde, smiler Rønnevik.

– Lagene som var med og spilte i turneringen hadde et høyt nivå, noe som gjør vår innsats enda bedre, forteller Rønnevik. Vi vant puljen vår og tapte med bare to mål i semifinalen mot vinneren av hele turneringen, fortsetter en fornøyd Rønnevik.

Beste keepere

TSI kunne, i tillegg til å gjøre en flott innsats på lagsiden, også gratulere keeperne til både damelaget og herrelaget. Begge keeperne til TSI ble kåret til turneringens beste målvakter.

– I konkurranse med mange andre keepere fra hele landet er det selvfølgelig noe å være ekstra stolt over, mener Rønnevik.

Damene vant

Innebandylagene fikk ikke like mye å juble over som håndballagene. Etter skuffende innsats på herresiden gikk det kun ett herrelag videre. Når i tillegg herrelaget gikk ut i kvartfinalen var det ikke mye å være glade for. På herresiden vel å merke. Damelaget gikk like greit av gårde og vant hele turneringen. De kan dermed kalle seg Norges beste studentlag.

– På herresiden er vi temmelig misfornøyde med innsatsen, forteller Ole Åsli, trener for TSI Innebandy. Vi spilte dårlig og hadde i tillegg lite flaks noe som vises godt i resultatene, fortsetter Åsli.

– Damelaget gjorde en veldig god innsats, og det beviser kanskje at dameinnebandyen er mye nærmere nivået til resten av landet her oppe enn for menn, eller i andre grener som håndball, forklarer Åsli.

TSI seiret igjen

TSI Innebandy viste seg igjen å være det beste laget i byen da de forrige onsdag slo Tromsø Innebandyklubb 4-3 etter spillforlengelse. Målscorere var Rune Valen, Per Christian Dettwiler og Christian Andreassen. Den store helten i spillforlengelsen ble John Kelly. Tidligere i måneden ble samme lag slått 1-0. Denne kampen gjaldt imidlertid ikke seriespill, men kvalifisering til KM i innebandy, der TSI vil møte Karasjok, HF Innebandy og sannsynligvis Harstad. Vinneren av KM går videre til det prestisjetunge NM i innebandy.

PERSONLIG

Enslig leilighet i Konkylien borettslag søker mann, dame eller et par for umiddelbar innflytting. Ordnet økonomi. BOA/BRA: 73/75 For den/de rette, loves livslang, gjensidig hjemmehygge. Barn ingen hindring. Garasje og heis.

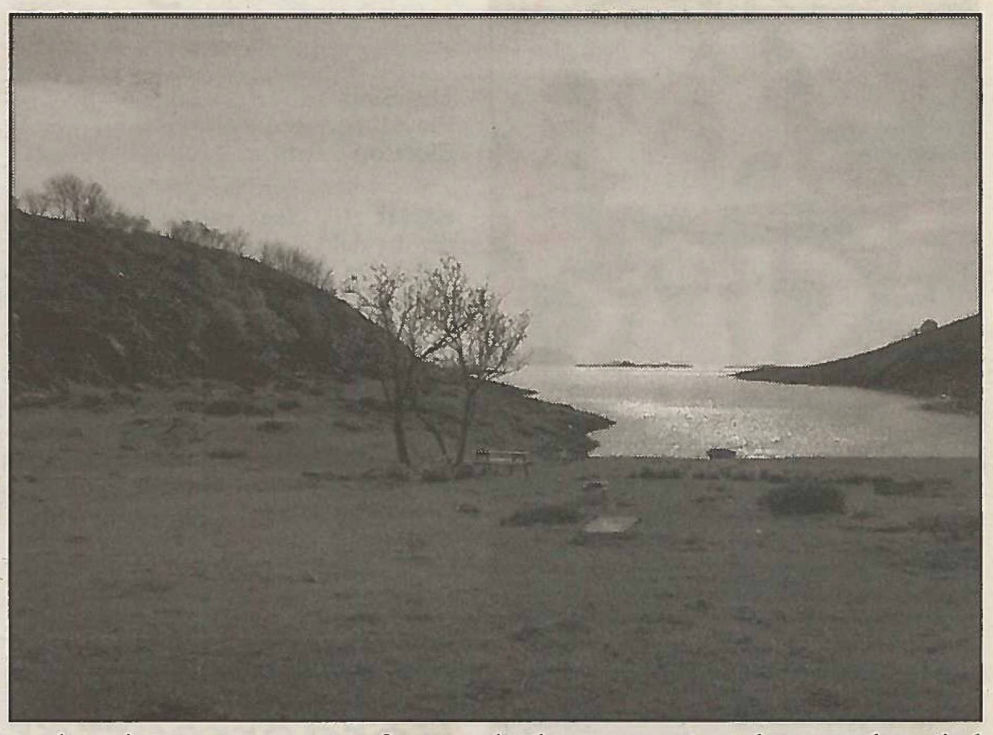
Bill. Mrk: Noel Pedersen/ Vibeke Pedersen
77 62 21 77/71

Kjøpesum: 660.000
Husleie før skatt: 6.002
Husleie etter skatt: 4.637
Husleie dekker fellesgjeld (770.000) og felles kostnader

EiendomsMegler 1

The film " SVIDD NEGER "

Utrop SIMON K. DUPHEY

The so-called "Svidd Neger" has captured the headlines of late. I was told there was an advertisement on the said film recently, maybe to test the feelings of the general public on how "important" or how "hot" the film would capture the fancy and interest of the viewing public.

There is no need here to delve into the genealogy of the word – "neger", since much has been said about that already. But one thing that must be said for sure, is that, it is a borrowed word used in the semantics of Norwegian vocabulary. Thus, the word "neger" through time has ever had very obnoxious implications. Just to recall briefly, the word "neger" in the Norwegian-English blue dictionary (Norsk-Engelsk blå ordbok) is defined simply negro, black, coloured person. Further, in the same dictionary, "negerarbeid" is defined as drudgery; to do "negerarbeidet" is to do all the dirty work, "negerslave" means negro slave, while negerslaveri connotes negro slavery. Even if the definition of the word "neger" is taken superficially and for granted, the definition of the n-word carries to the shores of reality certain demeaning implications.

It is a stubborn fact of history, that at a time, one race of human beings was able to buy a human commodity and use them to their whims and caprices. To quote one distinguished African historian " the slave trade did not confer any benefits to Africa and for that matter, the areas where these "commodities" were bought. It rather brought an unmitigated misery, a crime unredeemed by one extenuating circumstance" Thus, the slave trade brought a cataclysmic demographic upheavals and social liquidation of which no one can calculate the consequences." Thus, the human beings bought were stigmatised with a hell lot of names that in the contemporary times could not be given to animals without a protest. It must be recalled, that, one of such demeaning and degrading names happened to be "neger". As soon as such names among others are called, whether with intentions to humiliate or "praise", people who have certain links to that kind of history, feel bad and irritated. This tragic historical situation or horror has been apparently nipped in the bud in order to have good neighbourliness with generations that came after the sordid act was committed.

To recall this tragic event to memory, at this part of the twenty-first century, would indeed, be very unfortunate and could spell out certain negative out-spread reactions! We may not need to go down for the negro spirituals which speak for themselves, especially when one considers the untold hardships and sufferings that were perpetuated in that act. The Africans generally do not want to be reminded of such diabolical acts. It should be left in the annals of history. But when a tower already inclines to one side, a slight push by the wind of fortune may make it fall right over. With this analogy in mind, it would be appropriate for all Africans to register their protest by boycotting the film, when it is out.

By this boycott, it would put on record our genuine feelings about this so-called film. It would also register our humble protest in the belief that the innocent but naïve African boy used in the film and his role are not the true reflections of the typical African, both in the age old history and now. By manipulating a juvenile who might probably have lost touch with his roots at a tender age, to play a role in a film that can be aptly described as a "juvenile delinquent" would be rather serious. This child cannot conjecture the numerous ramifications that his role in this so-called film would have on him personally in the future and also on his God-given race, the Africans!! Does one show his roots with the left hand? Not at all!

Talking in euphemisms, the act of using this unknowing child in this so-called film, would be equated to a hell lot of embarassment to the African race. This is because he is a boy yet to be taught the rigorous norms and practices and the fundamentals of decency in the African culture, to say the least. Anything that he would do or utter in this so-called film would be nothing more than a sheer process of indoctrination or brainwashing that would fall short of the realities on the ground.

What are the probable gains from this so-called film to the Norwegian society and the global village at large? Since there is no way by which man can measure accurately the mental construction on the faces of people, the said question could be left to the maker of this so-called film to answer. If the filmmaker is not able to answer eclectically to the satisfaction of the Africans and for that matter the foreigners in general, it would not be difficult to figure out, the intended rationale behind this film. Is the film going to correct the age-old human errors committed?

The Norwegian government uses a great deal of resources among others money, to be able to create a harmonious society. Thus, it allows various ethnic groups to organize themselves in their social groupings for positive social interactions /change, and as well contribute their various quotas to the national development effort. Thus, there is a felt need for all people, irrespective of their colour in this country to be able to help in the national reconstruction of the Norwegian society. All hands on deck principle!

In "Handlingsplan mot rasisme og diskriminering" (2002-2006) are the following: - Norge har alltid vært et flerkulturelt samfunn. I tillegg til samer og nordmenn har det i de siste hundreårene også bodd nasjonale minoriteter som kvener, skogsfinner, romanifolket(tatere/de reisende), jøder og rom(sigøynere) i Norge. En effektiv innsats mot rasisme og diskriminering krever et kontinuerlig, fokusert og langsiktig arbeid (side 1). Regjeringens verdigrunnlag bygger på respekt for menneskeverdet. Det er et grunnleggende prinsipp i regjeringens politikk at alle mennesker er likeverdige og skal respekteres og behandles deretter, uavhengig av kjønn, alder, religion, etnisk opprinnelse, hudfarge...(side 3).

If the government finds it expedient enough to put all different groups of people on an even keel in the country, creating an egalitarian society, not disallowing their respective identities, what then could have been the intended motive behind this so-called film? Is it intended to accomplish the lofty ideals of the government? Or this so-called film is intended to put asunder the good intentions of the government under the guise of freedom of speech or freedom of expression? It's a question that agitates the minds of right-thinking people, especially the Africans. To say that the word "neger" is not an abusive word in Norway, does not justify its use on the people of African origin. How can one measure for example, the reactions of the silent Africans, when the word "neger" is used for them? Should the Africans, all of a sudden forget the origin and the historical perspective and usage of the word and accept its new meaning in a different spatial context? In this world, it is often said that all things are allowed, but it is not everything that is good.

The n-word carries with it, the heavily loaded stigma and its nefarious intentions of a race that has been subjugated to "hewers of wood and drawers of water" syndrome in a historical epoch. If the intention of this film were not shrouded in "ignorantia castra" why is it that an innocent juvenile, ignorant of his roots is brainwashed to play an active role in it and which could possibly backfire against him among his own flock?

Is it the divide and rule policy that this film intends to achieve among fellow Africans? Or is it the dehumanising effect that the filmmaker wants of the Africans? Then what is it? Since, nothing is done without a purpose! Is the film just going to entertain its audience and show how a race is stupid or otherwise? This time that Africans or African- Americans can conveniently boast of a few elegant and deserving citizens of their decent, just to mention one, Kofi Annan, the Secretary General of the United Nations, would it be socially expedient and correct to refer to that race again as" people doing all dirty work", "underdogs" as derived from the dictionary definition cited earlier on?

The title of this so-called film and its impact, in my imagination, lies in the social domain. It may not need any mathematical wizardry to be able to calculate the social consequences on fellow minority human beings who are supposedly related to those who were bought in historical times!! History might be the best judge, if the intention of the filmmakers is to make the abominable tag "neger" a household word in which they would try to recoup the benefits of the slave trade in this century!

When people come from China, they are called Chinese. People from England are called English, while people from Europe are called Europeans. Furthermore, people from Norway are called Norwegians. Why is it difficult to call people from Africa as Africans? That really beats one's imagination!! Isn't it?

The roles to be played by the "neger" in the film, which warrants the title of the film, could be aptly described as a wrong nomenclature. By using an African child to play the nitwit in the said film, is at best an insult to the African intellect and a hollow personal aggrandizement on the part of the protagonist that might not yield any fruitful social dividends. There is therefore a need for revisiting and overhauling of the film to merit more maturity and clearing of the big clouds that surround the intentions of the title, which up to today, is very unsavoury among Africans. Bob Marley said "unless one race holding another inferior is permanently and totally destroyed, there would always be war". Freedom is therefore our goal and we all need to give a perfect peace and a harmonious living a chance!

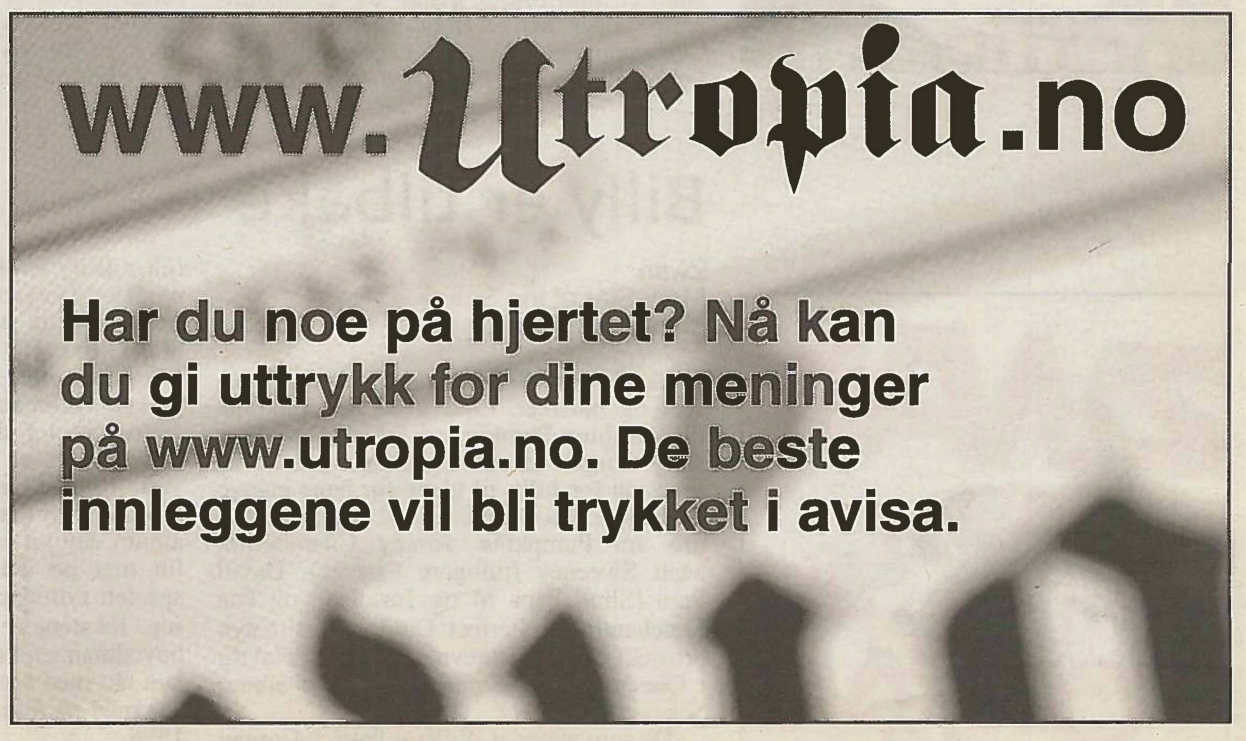
Israel atter en gang

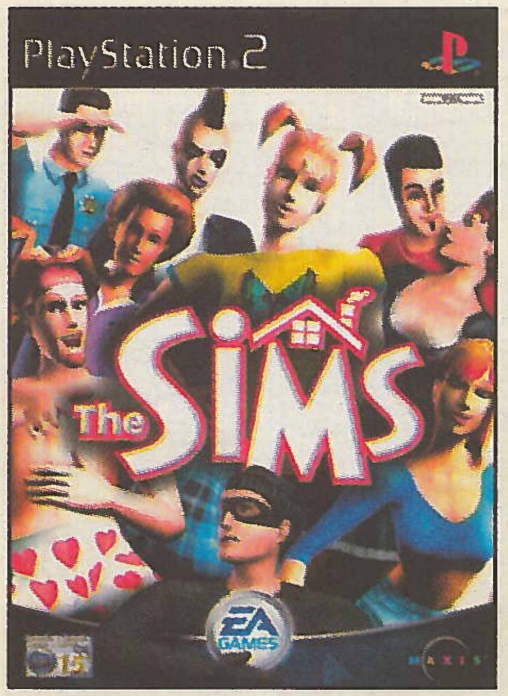
Utrop TROND WATHNE TVEITEN, president Norges Liberale Studentforbund

Så er valget i Israel over. Vi som er glade i fred og menneskerettigheter måtte dessverre se oss meget skuffet. Diktatoren og despoten Ariel Sharon vant uheldigvis valget. Det er rart hvordan noen land fritt får holde på som de måtte ønske, mens andre blir invadert så fort de velger en person man ikke liker, eller den sittende presidenten viser seg å ikke ha helt de samme økonomiske interesser som den såkalt frie vestlige verden har.

I Irak-debatten har USA og Storbritannia stadig vekk fokusert på hvordan Irak må overholde FNs resolusjoner. Ti år med blokader er gjennomført for å holde Saddam i sjakk, med det ene resultat at titusener av uskyldige har sultet i hjel. Men Israel har man helt sett ut til å glemme i denne debatten. Sharon har gjennom hele sin regjeringstid gjort sitt ytterste for å bryte det som er av FN-resolusjoner og menneskerettigheter uten at det har ført til noen reaksjon.

Hvis FN skal ha troverdighet, må organisasjonen slå ned på alle for menneskerettighetsbrudd, ikke bare de statene USA ikke liker. Norge og FN må presse Israel til å stoppe drapsskvadronene sine i de okkuperte områdene og godkjenne en palestinsk stat. Først bør man kanskje i Norge sette KrF og Frp på skolebenken og gi dem en kurs i menneskerettigheter og at de bør gjelde for alle. Ikke bare kristne.

Skaff deg et liv!

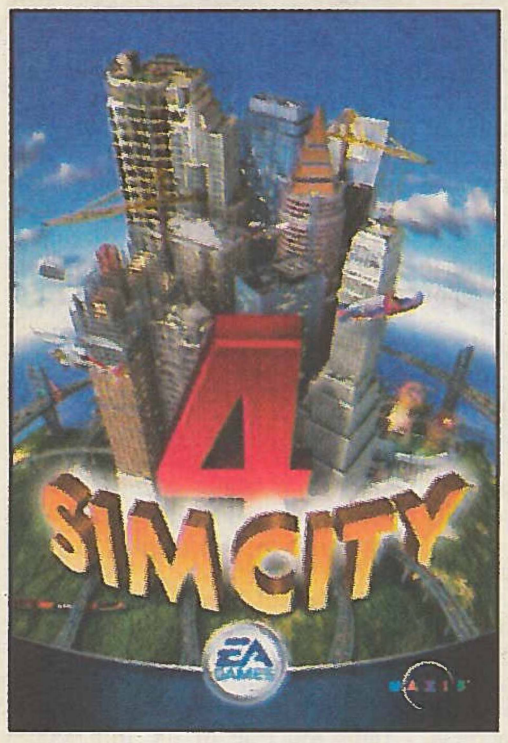
The Sims
Playstation 2
Electronic Arts

spill *The Sims* var en liten revolusjon når det dukket opp på PC for nesten tre år siden. Du fikk muligheten til å styre alle aspekter ved livene til noen små mennesker (sims) som dukket opp på skjermen din, alt fra kosthold, utdanning, jobb, venner og innredning i simmenes hjem. Dette var da gøy i to timer. Hvordan dette konseptet har ikke bare overlevd, men blitt hypet og brukt til det plagsomme, er forbausende. Utallige utvidelsespakker har blitt sluppet, og ingen av dem har prestert å føre noe nytt til spillet for å gjøre det mer attraktivt. Spillet har blitt en gedigen melkeku for Maxis (produsent) og Electronic Arts (distributør), og det virker ikke som om det skal stoppe med det første, for nå er det nemlig like før *The Sims Online* havner i hyllene.

Men, for å fokusere på *The Sims* til Playstation 2, er dette spillet kjedeligere enn en episode av *Glamour*. Etter å ha valgt hvordan din sim skal se ut blir du satt til å gjøre noen små oppgaver i foreldrehjemmet før du kan flytte for deg selv. Du må blant annet lære deg å fikse en TV, lage mat samt at du skal låne 800 simoleons (penger) av mora di. Allerede her begynner det å bli svært kjedelig, for hvis jeg har lyst til å sitte å se på at noen leser en bok, ser jeg heller på kjæresten. Her savner jeg også muligheten til å sette opp hastigheten på tiden i spillet, slik det var muligheter for i PC-versjonen.

For å gi en kort konklusjon er det best å styre langt unna dette spillet, da det finnes så utrolig mange gode spill på markedet nå, at det ikke er noen vits å sløse bort tiden sin på makkverk som dette.

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

Borgermester, jeg?

SimCity 4
PC CD-ROM
Electronic Arts

spill *– Et nytt SimCity-spill? Dette kan jeg jo! Industrisone der, boligsone der, butikk- og kontorsone der. Sånn, ja. Brannstasjon, politistasjon, skoler og sykehus litt rundt omkring, veier for å binde det hele sammen og et litt høyt skattenivå for å tjene inn utgifter, og strøm og vann til slutt. Trykke "play" for å se byen min blomstre opp...*

Slik tenkte jeg da jeg fikk SimCity 4, men du og du så feil man kan ta. Budsjettet gikk i rødt fortere enn svint, og innbyggerne ville ha servert mitt hode på et fat. En liten advarsel er jeg nødt til å gi. Dette spillet er *vanskelig*! Har du erfaring med tidligere utgaver av SimCity, vil du uten tvil få problemer i starten. Et nytt forsøk med en litt forsiktigere start ga bedre resultater, og litt etter litt ble en liten landsby til en metropol med både flyplass og motorvei.

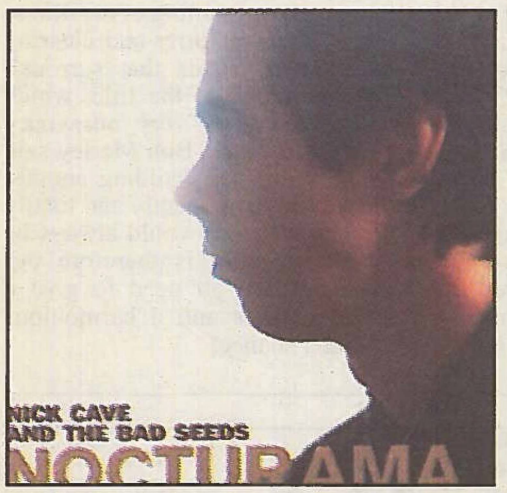
SimCity 4 er et meget pent spill, men med forbløffende høye maskinkrav for sin sjanger. Har du derimot en maskin som klarer kravene får du mye igjen for det. Spillet er meget pent, musikken er ikke irriterende, og de lydeffektene som er, passer godt inn. Heldigvis har ikke produsentene falt for fristelsen til å bombardere spilleren med lyd, noe man blir takknemlig for etter hvert som tiden går.

SimCity4 kan jeg anbefale til alle som liker strategispill, og med den nye regionsfunksjonen der du kan bygge nærmest så mange byer du bare vil og linke de sammen så du kan dele ressurser og arbeidskraft blir holdbarheten nærmest ubegrenset. Mulighetene blir bare større jo mer du spiller, så her har du et spill som du aldri vil bli ferdig med.

– Borgermesteren blir stadig mer populær, og med det nye forskningssenteret han har godkjent byggeplanene for, vil levestandarden vår bli mye bedre i tiden som kommer. Det er godt å være populær...

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

Nei til mørket – ja til livet

Nick Cave And The Bad Seeds
Nocturama
Mute

plate *Jeg synes ikke Nick Caves ekteskap burde vare for lenge, fordi da mister han mye av sin galskap*, hørte jeg nylig en si. Og kanskje har han rett. Iallfall om man ser på dette ekteskapet som en slags musikalsk temming. Til og begynne med er det også det som er mest påfallende med den siste Nick Cave And The Bad Seeds-utgivelsen *Nocturama*.

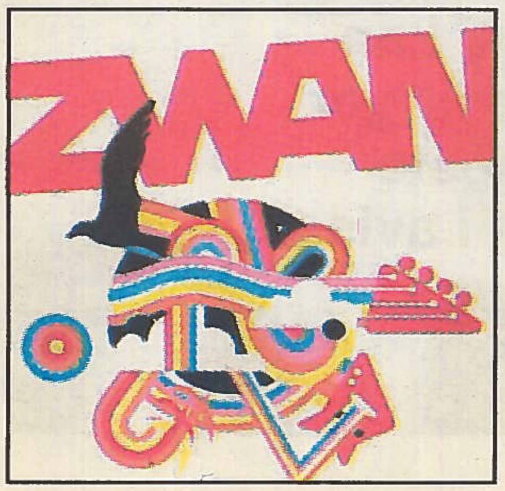
De første tre låtene fortsetter nettopp der hvor *No more shall we part* sluttet. *Wonderful life*, *He wants you* og *Right out of your hand* er altså rolige, piano- og fiolindominerte sanger med en til tider Elvis-liknende Cave-stemme. Warren Ellis' følsomme fiolinspill gjør seg nok en gang tydelig gjeldende her.

Bring it on (Cave synger i duett med Chris Bailey) og *Dead man in my bed* vekker minner om *Henry's dream*-platen eller det enda eldre. Cave og hans band antyder også at de kan spille villere. Hurtig skiftende melodifølger, folkaktig fiolinspill, pianolyd erstattes av orgellyd, larmende gitarer – utmerket bra spilt av Bargeld/Harvey – og en til dels skrikende sanger. Det mangler bare en liten del uberegnelighet - allikevel føler man litt av denne *Brother my cup is empty*-barstemningen.

Denne skiva er lys. Og det er hovedforskjellen fra hans forgjengere. *Still in Love* og *There is a Town* dykker atter inn i denne rolige sfæren vi forlot i mellomtiden. Igjen utfyller piano og stemmen rommet du sitter i. Et litt naivt inntrykk etterlater *Rock of Gibraltar* som er komponert som en viseaktig ballade med delvis komisk rimpar (Malta – Gibraltar). Den er nok den svakeste låten på *Nocturama*.

She passed by my window er mer diskré og overlater snart feltet til livsgledens utbrytelse i form av *Babe I'm on fire*. Skivens siste låt er veldig lang, veldig vill og veldig positiv. Forbannet mørkhet hentyder også til de dystre momentenes forbannelse i Caves liv. Tekster, betraktet som personlighetsuttrykk, er stort sett positive. Når man lærer å sette mer pris på dette, vil man kanskje også være enig i at ekteskapet hans burde vare lenge.

Tekst MAGNUS ENXING

Billy er tilbake

Zwan
Mary Star of the Sea
Martha's Music / Reprise

plate Han er genierklært som produsent og musiker. Etter å ha lagt gitarene til Smashing Pumkins på hylla for godt er Billy Corgan nå endelig tilbake i musikkbransjen for fullt, til glede for hans mange tilhengere. Han har fått med seg sin trommis fra Pumpkins, Jimmy Chamberlin, Matt Sweeney (tidligere Chavez), David Pajo (Slint, Papa M og Tortoise), og Paz Lenchantin (A Perfect Circle) på sitt nye prosjekt Zwan. Sistnevnte var også delaktig i Queens of the Stone Age's siste album *Songs for the Deaf*.

De som håper at William Patrick Corgan (eller Billy Burke, som han kaller seg nå) med dette fortsetter å utfolde seg på sin helt særegne måte som han gjorde i Pumpkins, blir ikke skuffet. Mye av lydbildet er ivaretatt, blant annet med Chamberlin bak slagverket. Gitarene har blitt et par hakk mer melodiøse i forhold til tidligere, noe som nok skyldes at det er tre gitarister involvert. Mange, inkludert undertegnede, vil nok mene at dette kunne vært SP sitt neste album. Jeg vil si at Corgan eksperimenterer litt mer på dette albumet enn tildligere, spesielt rytmene og gitarlyden har utviklet seg. Tekstene er det som vanlig han som er hovedmannen bak. Som med-produsent har han fått med seg Bjørn Thorsrud, som også var med på å produsere Adore, som kom i 1998.

Man finner elementer fra hele det brede spekteret i tidligere Smashing Pumpkins-album, fra Gish (1991), og helt frem til avslutningsplata Machina (2000). I sistnevnte var Chamberlin tilbake bak trommene etter et avbrekk, og de forfriskende trommene har han tatt med seg videre. Det burde være noe for enhver Pumpkins-smak; Alt fra den såre *Of a broken heart* og den fengende singelen *Honestly,* til den litt sære *Yeah!*.

Det er kanskje urettferdig å sammenligne med Smashing Pumpkins; Zwan er klare til å stå på egne ben, ingen tvil om det.

Tekst EIRIK LINAKER BERGLUND

Jorden rundt på nitti minutt

TIDVIS MAGISK: Dhafer Youssef, Eivind Aarseth og Paolo Fresu trollbandt publikum.

Foto MARKUS BRUUN

Dhafer Youssef Trio
Teaterkafèen
8. februar

konsert Rikskonsertene arrangerer stadig turneer med samarbeidsprosjekt mellom norske og internasjonale musikere. Dette ble et møte mellom gitaristen Eivind Aarset (Ab und Zu, Anne Grete Preus, Nils Petter Molvær for å nevne noen), trompetisten Paolo Fresu (som har deltatt på 120 ulike album de siste tjue åra) og sufisangeren Dhafer Youssef som også trakterer instrumentet oud, som er en arabisk lutt med tretten strenger. Youssef begynte å synge i sufitradisjonen da han var fem år gammel. Han bor i Østerrike, men gjør konserter over hele verden. Han har gjestet Tromsø en gang tidligere, da også med Eivind Aarseth som en del av Nils Petter Molværs konsert under Bylarm i Tromsø 2001.

Konserten ble en oppvisning i improvisasjon, teknikk og elektronikk. Og de tok oss med på en musikalsk reise over flere kontinent, der sufitradisjon, jazz, rock og forskjellige former for folkemusikk. Og det uten at noe ble sagt mellom låtene. De kommuniserte med toner, ikke med ord. Dhafer Youssef sang svært vakkert og med en kraft og innlevelse man ikke opplever for ofte, når han sang da. For det var ikke sufisangen det var fokus på, men det instrumentale. Ufattelig dyktige instrumentalister i i nærmest fri utfoldelse som tidvis var ren nytelse å høre på, men låtene kunne bære noe preg av å være uferdige fordi de gjerne ble improvisert frem der og da. Og av og til kunne elektronikken ta litt overhånd og ta oppmerksomheten bort fra gutta som spilte og få følelsen av at vi hørte på en haug med samplinger. Men bortsett fra småpirk som det sistnevnte var det en fabelaktig aften.

Tekst GLENN FAGERVIK

Overbevisende prestasjon

Souvenir
Kaos
6. februar

konsert Souvenirs første konsert skapte store forventninger til en eventuell plateutgivelse. Publikumet kunne iallfall ikke få nok av deres musikk.

Kvelden ble åpnet med to sanger av låtskriver Ørja Garfjeld som allerede der ga et lite inntrykk av hans avanserte komposisjons- og sangevne. Men det var i de to etterfølgende coverversjonene, dratt i gang med søstera si, han for alvor viste hva han kan. Med Travis-låten *Last Train* gjorde duoen til da kveldens høydepunkt og publikumet var helt fortryllet av stemmene. Etter dette var det Souvenirs tur.

Country Song var første låt ut, og ingenting tydet på at musikerne nesten ikke hadde øvd sammen den siste tiden. Harmonisk og fint og et fullsatt Kaos lyttet andektig til følsomhetens melodi som skapte uungåelig assosisjoner til de uendelig prærier. Men de lager også annerledes musikk. Mest imponerende var en av deres nye låter, de var også de mest varierte. Håkon Rundberg, ansvarlig for orgellydene, gikk nesten berserk da han spilte soloen sin. I tilleg sørget en intensiv innsats av gitaristen og veldig solid rytmearbeid av Norvald og Rudi (bass) Nikolaisen for høy grad av variasjon. For ikke å snakke om Siv sin stemme, som var krystallklar og uten merkbare feil.

FORVENTNINGER: Store forventninger etter Souvenirs strålende opptreden på Kaos.

Foto MAGNUS ENXING

Det eneste som virket litt mislykket var sammenspillet mellom Siv og Håvard på mikrofon på én låt, da gitaristen sang litt for høyt.

Men det var bare en biteliten prikk i en ellers strålende opptreden. *Here Is* skulle være den siste sang. Det hadde også passet veldig bra, da Håvard spilte en helt ubegripelig bra slide-gitar-solo, hadde det ikke vært dette forbannede publikumet. Tilskuerne ville nemlig ikke la være å klappe, slik at Souvenir ble nødt til å spille en til. Da de bare har seks låter på repertoaret sitt måtte de spille en låt om igjen, men det var heldigvis den, etter min mening, beste. Kaosfolk ble vitne til et kjempebra liveband som ble rettferdig belønnet med invitasjon til by: Larm. Og nå bare lurer jeg på: Når kommer dere med en egen plate?

Tekst MAGNUS ENXING

Knirkefri Dadafon

TROLLBANDT: Vokalist Kristin Asbjørnsen holdt sammen med resten av bandet en strålende konsert på Driv.

Foto EIRIK LINAKER BERGLUND

Dadafon
Jazzklubben
Driv, 6. februar

konsert Dadafon slapp i fjor EP'en *Release Me* og langspilleren *Visitor*, to utgivelser som fikk unison kritikerros i norske medier. Nå skulle tromsøpublikummet overbevises.

Driv var langt fra utsolgt, men Dadafon virket fornøyde med oppslutningen. Bandet storkoste seg på scenen, der de blandet vokal, cello, gitarer og perkusjon sammen til et groovy eliksir som varmet publikum.

For la det være sagt med det samme: Dadafons musikk er umulig å putte i bås. Med alt fra funky afro-rytmer til melankolsk low-fi bringer femmannsorkesteret lytteren inn i et musikalsk landskap der det meste er tillatt. *Knirkepop*, kaller de det selv. Sinnssykt bra, kaller jeg det.

Vokalist Kristin Asbjørnsen (kjent fra Krøyt og Kvitretten) bidrar sterkt til å gjøre Dadafon unike. Barbeint på scenen, iført en grønn drøm av en kjole, forfører hun publikum både visuelt og musikalsk. Hennes stemme spenner over et vidt register, og tåler den såre balladen *Be It So* så vel som den lekne funklåten *Release Me*.

Dadafons særegenhet ligger i deres evne til å la enkle melodier og riff bygge seg opp til noe monumentalt, som i *If He Comes*. Lydbildet farges av speisa samples, celloklimpring, plystring og xylofonsolier. Legger man Asbjørnsens mektige vokal oppå står man igjen med et helt eget sound, med hint av jazzete elektronika og rocka folkemusikk.

Tre ekstranumre etter et over nitti minutter langt hovedsett tydet på at Dadafon trivdes på Haakon scene, og at publikum likte det bandet bød på. Kjenn din besøkelsestid ved en eventuell gjenvisitt – du har aldri hørt eller sett noe liknende før.

Tekst OLA NYMO TRULSEN

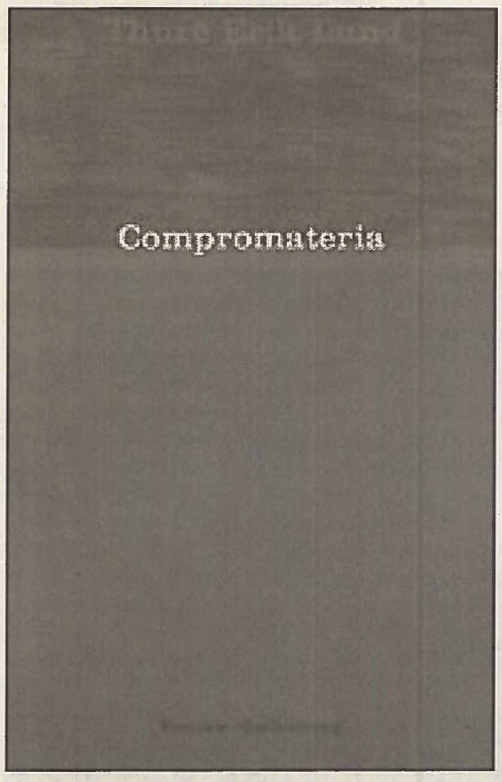
Ingen krig mot Irak!

musikalsk utbrudd Helgen som var, demonstrerte millioner av mennesker over hele verden mot en amerikansk krig mot Irak. Mange mennesker kom med kraftige uttalelser mot George Bush og planene hans, sanger ble sunget og mange musikere sa ifra på sin måte. At det i det hele tatt finnes mennesker som støtter et angrep på Irak, er vanskelig å fatte for mange av oss. Adam Nordin gjorde et sterkt inntrykk på undertegnede da han spilte for de over tre tusen oppmøtte på torget på lørdag. En fyr som viste at det bor et stort talent og en fremtidig stor musiker i han. Og enda bedre ble det da han tok fela si med seg og spilte mens han gikk i demonstrasjonstoget.

Torsdag spilte Taliban Airways og Rhinosaur for 137 (!) betalende på lille og trange Kaos. De markerte sin motstand på sin måte, og førstnevnte band har fått mange negative reaksjoner på sitt syn på måten USA turer frem i verden på. Denne gangen ble mange av konsertplakatene revet ned like fort som de ble hengt opp. Det er greit at folk lar seg provosere, men det er ganske tankeløst å drite i hva bandet faktisk står for, i den tro at de er et band som støtter terrorisme. Taliban Airways tar klart avstand fra slike handlinger, akkurat som de tar avstand fra de terroraksjoner og de statskupp USA har stått bak i alle år. Og det gjelder også dette langvarige terrorangrepet som Rumsfeldt & co. velger å kalle krigføring. Konserten på Kaos ble på alle måter svært vellykket, og det store oppmøtet, til tross for hyppig plakatnedriving, vitnet om at bandet har mange støttespillere her i byen. Vi trenger band som mener noe. Som tør å si hva de mener i viktige spørsmål og som tør å bruke kraftige uttrykksformer for å få frem sitt synspunkt.

Nå har et femtitalls norske komponister innen klassisk og samtidsmusikk, blant annet Arne Nordheim og Rolf Wallin, skrevet under på et opprop mot krig i Irak. Det skal overleveres statsministeren. Om regjeringen fremdeles støtter USA, etter at store deler av Norges befolkning har gitt uttrykk for at de mener krigsaksjoner er galt, gjenstår å se. Jeg håper at de som styrer iallefall tar notis av de mennesker som viser engasjement, enten det er vanlige arbeidsfolk, barn, ungdom, pensjonister, studenter, professorer, kunstnere, forfattere eller musikere. Det skal nytte å gjøre noe!

Tekst GLENN FAGERVIK

Retrosymbiotisk dada?

Thure Erik Lund
Compromateria
Aschehoug

bok Thure Erik Lund's siste bok *Compromateria* kom ut høsten 2002 og er hans femte bok. Tidligere har Lund fått Vesaas debutantpris for sin første bok *Tanger* (1992). For sin forrige roman *Grøftetildragelsesmysteriet* (1999) fikk han den høythengende Sultprisen.

De lærde strides om *Compromateria*. Morgenbladets Elin Brodin gir dystopien betydning sidestilt med de klassiske *Brave New World* og *1984*. Hun spår boken en framtid på pensumlistene til framtidige litteraturvitere. For de som kjenner Brodin vet vi jo at hun nok innehar en viss positiv forutinntatthet for genren. Aftenpostens Knut Ødegård bortimot slaktet *Compromateria* og stempler den, dårlig håndverk og konkluderer med, siktet til *Compromaterias* galleri av arter/raser, at Lund ikke er en Tolkien. Men Lund har da heller ikke et mål, slik undertegnede ser det, om å skape troverdighet i eventyrstil; Lund snakker snarere essens.

Compromateria er alt, alt er *Compromateria*; sammenfiltrede, uforståelige, ugjennomtrengelige nettverk av språk, informasjon, ironi, selvreferensialitet, samfunn, arter, avarter, tabuer, organismer og materie; mengder med klissen motbydelig materie.

Compromateria er en bok om språk. Ifølge Ødegårds slakt "lange haranger av fremmedord" som etterhvert "avslører seg som hul innpakning for Lunds spekulasjoner om framtiden". Iakttagelsen er skarp nok den, men den tråkker dessverre ned poenget. Nettopp det hule, overfladiske, uforståelige i språket er det som speiler visjonen; Lund tydeliggjør dette ved å peke på *Compomaterias* base, selvreferensialitet. *Compromateria* er ikke nødvendigvis en fremtidsvisjon.

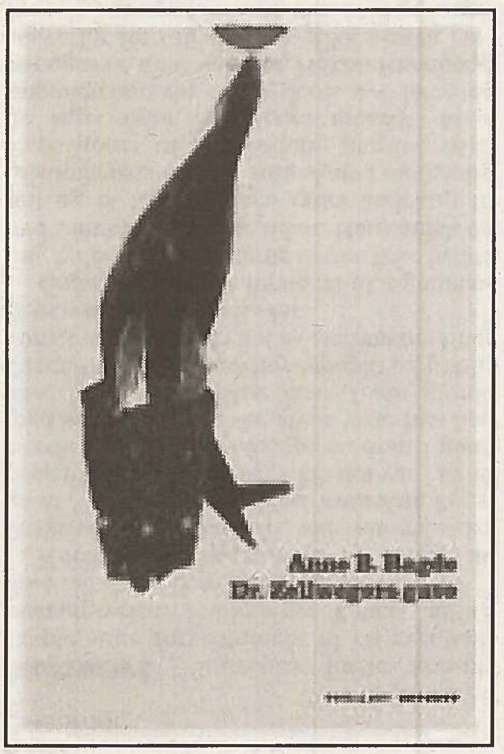
I "merodachiene" kan en ved "fytopsi" se *Compromateria*. Dette skaper et eget indre bilde av essensen i *Compromateria*, men da er det ingen vei tilbake; en blir etter "fytopsi" ubønnhørlig del av *Compromaterias* endeløse selvreferensialitet. Ingenting betyr det som sies. Alt er utolkelig og sammenfiltret til språkmaterie; retrosymbiotisk dada. *Compromateria* er alt og framfor alt språket; kjernen.

Rammefortellingen er en forfatter med, til forveksling lik Lund selv, vellykket debut, bokklubbpopulær og applaudert av kritikere. Denne figuren trekker seg etter en bevisst utgivelse, som blir lunkent mottatt, tilbake og dedikerer seg til å skrive smal og utilgjengelig litteratur. Bøkene hans øker, mener han, å øke sin litterære verdi jo færre som leser dem. Bøkene trykker han selv på, og med, alle tenkelige groteske materialer.

Jeg oppfordrer til å lese *Compromateria*; en irriterende bok. Som driver en til spørsmålet om hvorfor en leser den. Ta den hule, men intrikate(!?) overflaten innover deg og se deg rundt; forstå! Derigjennom vil den mer oppegående leser se en usedvanlig klarsynt samfunnsstudie.

Tekst TRYGVE M. JULIUS SØMHOVD

Stor fortellerkunst

Anne B. Ragde
Dr. Zellwegers gave
Roman
Forlaget Oktober 2002

bok Min respekt for Anne B. Ragde har nådd nye høyder. *Dr. Zellwegers gave* er en fantastisk roman; enkel, lettlest, men likevel med god dybde. Dessuten er den vakker, og i motsetning til *...før jeg kommer tilbake* (1994) og flere av hennes andre gode bøker, etterlater den leseren i en tilstand av lykke.

Ragde har en egen evne til å kunne skildre det motbydelige på en nøktern måte uten fordømmelse eller klisjeer. Det er først og fremst dette som gjør hennes tekster så fascinerende. Denne gangen skildrer hun hvordan Lyder mister et øye, hans sorg og fascinasjon og prosessen frem til han får et individuelt tilpasset glassøye. Det motbydelige denne gang består i skildringen av hulrommet som det tapte øyet etterlater seg, et sår hvor man kan se det nakne kinnbenet, og Lyders tanker og handlinger i forhold til det.

Hadde jeg visst dette hadde jeg kanskje aldri lest romanen. Det minner for mye om en type litteratur som er til for at relativt friske mennesker skal kunne tenke at de er heldige som lever og er friske, bøker om folk i rullestol, som er blinde, som får kreft eller andre triste ting og som likevel er lykkelige. Ragde holder seg milevis unna slike klisjeer.

Forfatterens prosjekt har nemlig bare overfladiske likheter med slik *feelgood*-litteratur. Lyder er en hovedperson uten drivkraft, uten egentlig substans. Som karakter er han derfor bare interessant fordi noe ekstraordinært hender med ham, at han mister et øye på grunn av en svulst og det dette fører med seg.

Innledningsvis møter vi Dr. Zellwegers stemme i en slags prolog. Og han er, som det dermed antydes, den viktigste personen i boka. Ved Dr. Zellwegers hjelp får ikke Lyder bare et nytt øye, men også et nytt syn på verden og seg selv. I løpet av romanen får hovedpersonen substans og denne prosessen er meget troverdig skildret.

Ragdes språk er nøytralt uten å bli kjedelig. Hun konstaterer fakta uten å legge et meningsfilter over dem. Enkelte vil kanskje mene at språket gir for liten motstand, for i motsetning til mer anerkjente forfattere som Hanne Ørstavik avholder hun seg fra å svøpe innholdet i kunstferdige gjentakelser. Ragde er først og fremst en historieforteller, en svært dyktig en. Språkkunstner kan hun neppe kalles, men slik jeg ser det er det et kvalitetstegn at språket glir lett.

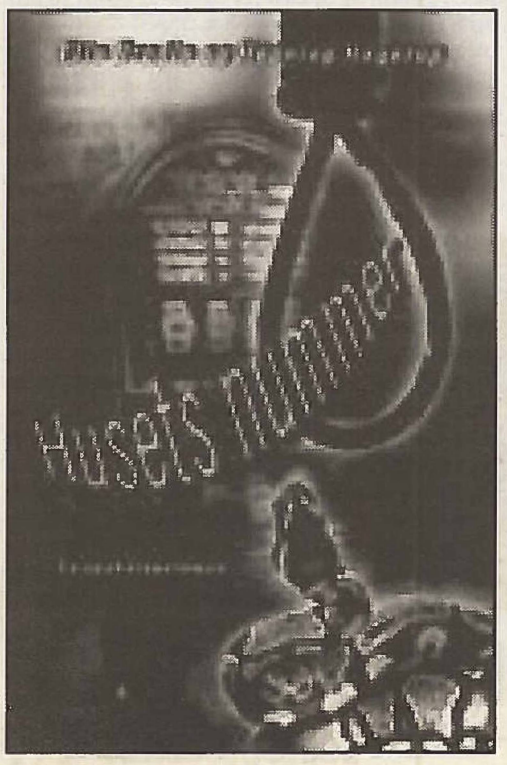
God litteratur med *happy ending* er svært sjelden kost. Det er en grunn til at de aller fleste forfattere skriver om ulykkelige mennesker, tragiske skjebner og alvorlige problemer. Ikke slik å forstå at Lyder ikke lider, ikke har problemer eller at han er lykkelig, men hans historie er ingen tragedie.

Anne B. Ragde har også skrevet kriminalromaner. Kanskje er dette grunnen til at hun ikke får den respekten hun fortjener. I så fall sier det en god del om småligheten i det norske litterære miljø. Det er forskjell på krim og annen litteratur, og det bør det være, men Ragde er en av de få forfattere som lykkes i begge sjangrer. Hun fortjener en større leserskare og betydelig større anerkjennelse.

Forfatteren skal delta under en paneldebatt i forbindelse med studentUKA 2003 her i Tromsø. Debatten er et samarbeid mellom Springflo – Tromsø Litteraturforening og UKA, og er en del av litteraturhelga 15.-16. mars.

Tekst KATARINA STEIN

Tørr oppfølger

Elin Brodin og Henning Hagerup
Husets nummer - en spøkelsesroman
Gyldendal 2002

bok *Husets nummer* mangler mye av spenningen fra *De dødes språk* (2001). Dersom det litterære prosjektet hadde lykkes ville dette vært en svært spennende og utradisjonell spøkelsesroman.

Romanen handler om jeg-fortelleren Jonas, en forfyllet, arbeidsløs bartender. Det er gjennom hans øyne og med hans ord vi får fortalt hvordan han ender opp som et nervevrak. Ved romanens begynnelse er Jonas nettopp begynt hos psykolog, og det er gjennom hans enetale til psykologen at leseren får vite hva som skjer.

Husets nummer består av tre historier. Den eldste er historien om Jonas' far som hengte seg på kjøkkenet da Jonas var 16 år. Farens sadisme har satt dype spor i hovedpersonen, men er i utgangspunktet et tilbakelagt stadium siden Jonas ved romanens begynnelse er middelaldrende.

Det som satte i gang Jonas' forfall for alvor var historien om hans livs kjærlighet, Emine, og hennes datter Leyla. Emine og Jonas hadde vært sammen en god stund og fremtiden så lys ut. Han hadde klart å skjule hvor mye han drakk og planla en skikkelig rotbløyte da Emine i stedet bad ham være barnevakt. Etter at Leyla hadde sovnet begynte han å drikke og det endte med at han ble så full at han sovnet. Da han våkner neste morgen ligger Leyla på asfalten tre etasjer nedenfor med spinalvæske rennende ut av nesen. Hun dør på sykehuset.

Den tredje historien er nåtidsdramaet som utspiller seg når de to bakgrunnshistoriene får innvirkning på nåtiden og Jonas' sykelige forhold til en spilleautomat. Man kan si at spøkelsene dukker opp fra fortiden i bokstavelig forstand for vår hovedperson.

Fortelleren er helt åpenbart ikke nødvendigvis til å stole på og dette kommer tydelig fram når han henvender seg til den skeptiske psykologen. Leseren befinner seg altså i en mottakerposisjon i selve teksten. I stedet for å behandle leseren som innforstått med de overnaturlige hendelsene, blir leseren plassert i tvilerens rolle. Spenningen i romanen knyttes dermed til om Jonas klarer å overbevise oss om at han ikke er sinnssyk eller lider av delirium, og dette er åpenbart tanken bak romanens struktur. Dette minner om måten forfatternes forrige bok lot normal virkelighet gli over i det fantastiske og overnaturlige.

Dessverre lykkes ikke dette spennende litterære prosjektet. Når spenningen stiger trekkes den passive psykologen i større grad inn i handlingen, men leseren fortsetter å tvile der psykologen i større grad ser ut til å godta Jonas' framstilling. Språket virker vel akademisk og omstendelig til å skulle tilhøre arbeideren Jonas, selv om dette er forsøkt legitimert ved at det nevnes at han tidligere har lest mye.

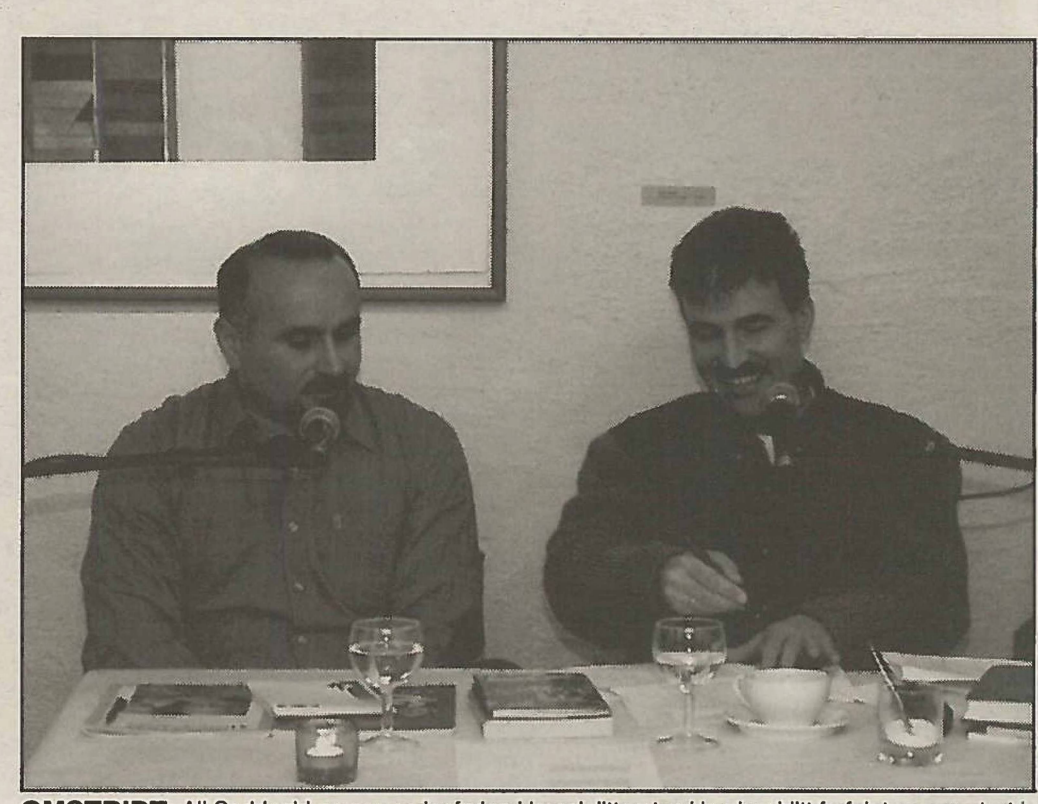
Teksten etterstreber en sammensmelting av det normale og det paranormale etter hvert som spenningen stiger, men etter min mening er det normale mest fremtredende. Dette øker leserens mistro til fortelleren. Mye av dette skyldes det tørre språket.

Alt i alt er *Husets nummer* en tørr roman med en mindre troverdig forteller og hovedperson. Selv om forfatterparet Brodin og Hagerup ikke lykkes like godt som sist, er det et spennende prosjekt de holder på med og jeg ser fram til neste forsøk..

Tekst KATARINA STEIN

Litterært skattkammer

Iransk litteratur er et skattkammer som langt flere burde begynne å grave i. Under Litteraten den 5. februar ga forfatteren Ali Seddighi, som har sitt eksil i Tromsø, en presentasjon av sitt hjemlands litteraturhistorie.

OMSTRIDT: Ali Seddeghi ga oss en innføring i iransk litteratur. Han har blitt forfulgt og arrestert i hjemlandet på grunn av sin virksomhet.

Ali Seddighi (45) kom til Tromsø som flyktning for tjue måneder siden. I hjemlandet Iran har han jobbet hele sitt voksne liv med litteratur. På grunn av sin virksomhet som forfatter og redaktør for et litteraturtidsskrift er han blitt forfulgt, arrestert og dømt til husarrest og han har måttet tilbringe mye tid i avhør. I 1994 var han med på å revitalisere Iransk Forfatterforening, et tiltak som kulminerte i de såkalte kjededrapene i 1999 hvor fem forfattere ble drept. Om kort tid kommer han ut med en novellesamling, en artikkelsamling og en samling iranske noveller på et svensk forlag, - alt på farsi.

Inspirert av russisk litteratur

Under Litteraten den 5. februar ga den ferske tromsøværingen en fyldig presentasjon av iransk skjønnlitteratur. Noe som er vel verdt å sette seg bedre inn i.

Roman- og novellegenrene er relativt nye i Iran. De ble adoptert fra vesten for om lag 110 år siden. Før disse genrenes inntreden var det vanlig at historier ble fortalt i essayform. Den nye iranske litteraturen var inspirert av russisk litteratur og tok ofte for seg politiske og ideologiske spørsmål. Etter revolusjonen i 1906 ble en ny epoke i iransk litteratur innledet, med sterk vekt på modernisering.

En av de mest fremtredende skikkelsene i denne perioden var forfatteren Sadegh Hedajat. Han var en av de første som skrev noveller og romaner etter vestlige formkrav og hadde en sentral rolle i moderniseringen. Hans hovedverk er Den blinde ugla og Tre dråper blod, den første av dem ble hyllet av André Breton som surrealismens bibel. Hedajat var svært påvirket av Kafka, Joyce, Proust, Freud, Jung og Virginia Wolf. Han var den første til å presentere Kafka for det iranske publikum. Han oversatte dessuten andre utenlandske forfattere til persisk, deriblant Alexander Kielland. Han var også svært opptatt av å utforske røttene i persisk kultur og reiste blant annet til India for å lære det gamle persiske språket uten påvirkning fra arabisk.

Poesi sentralt

Poesien spiller en sterk rolle i hverdagen for folk i Iran. De brukes i samtaler, som innledning til avisartikler og TV-sendinger etc. Etter at man i resten av verden ble oppmerksom på iransk skjønnlitteratur for ca. 250 år siden, har mange latt seg påvirke av den. Blant dem Goethe, som endatil oppkalte ett av sine verk etter poeten Hafez' diktsamling Divan.

Den klassiske iranske poesien kan deles i to retninger: mystisismen og symbolismen.

En eksponent for den første retningen var Molana, en omreisende predikant som ble poet etter å ha kommet i kontakt med mystisismen.

Poeten Hafez representerer symbolismen, en retning som har stått meget sterkt i Iran fordi samfunnet har vært så lukket. Ikke bare i litteraturen, men også innen andre kunstretninger har symbolismen gjort seg gjeldende. Gjennom bruk av symboler kan man nærme seg tabubelagte emner, men man kan også bruke dem for å gi en spesiell skjønnhet til sine dikt.

Måtte korte ned

Mystisismen var lenge borte for den iranske poesien, men ble introdusert på nytt av samtidspoeten og kunstmaleren Sohrab Sephiri. Han bruker også symbolisme i sine dikt og han er inspirert av buddhistisk filosofi og kultur.

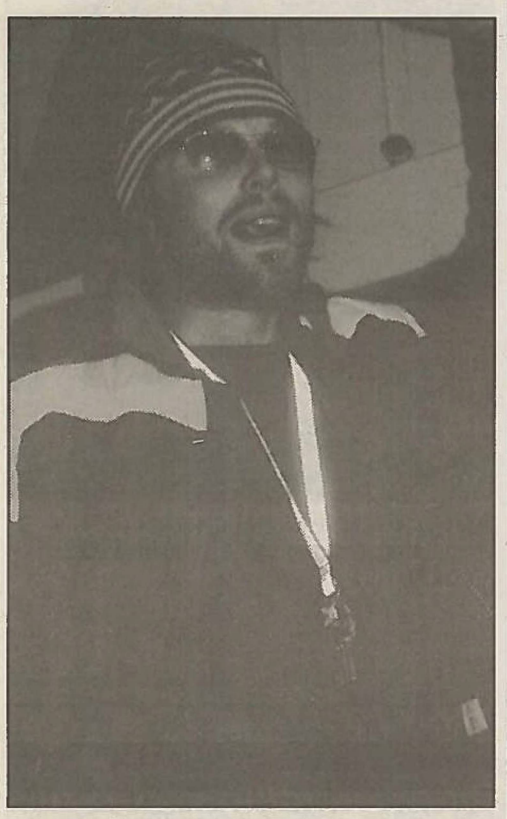
Farokh-Zad er en av de mest berømte moderne poeter. Hun tok for første gang i iransk litteraturhistorie opp kjønnsrelaterte tabuer, erotikk og kvinnesaker.

Ahmad Shamlou regnes for å være den desidert største iranske poeten etter Hafez. Hans forfatterskap preges av hans usedvanlig gode språkbeherskelse og han var svært inspirert av ulike hellige skrifter.

Ali Seddighi hadde utvilsomt atskillig mer på hjertet enn det tiden tillot under Litteraten. Han ble dessverre nødt til å korte ned både på presentasjonen av den klassiske poesien og vi fikk kun et kort sammendrag om samtidslyrikken. Kirsti Blom leste blant annet utdrag fra Den blinde ugla av Hedajat, et dikt av Sephiri og en novelle Ali Seddighi selv har skrevet etter at han kom til Tromsø.

Tekst CALVIN KROGH
Foto MIKKEL BERG

Tromsøs beste luftgitarist

Dette er Dag Jørgen Helling, som torsdag 13 februar ble kåret til Trømsøs beste luftgitarist på Driv. Etter tre gode fremføringer av Jimi Hendrix' *Rue the Child*, Panteras' *Becoming,* og Aerosmiths *Walk This Way* kunne han til slutt smykke seg med seieren.

Premien ble en tur til Trondheim for å forsvare Tromsøs ære i NM i lufgitar under by:larm. Hvordan det gikk der er i skrivende stund ikke avslørt for Utropia.

Fargerike fortellinger

Fra 6. til 8. februar kunne alle barn og alle voksne se *Røde, gule, grønne historier og en sort,* en forestilling om barndomsminner satt opp av Høyskolens Drama 2 -elever på Teaterloftet.

De er 8 jenter med hver sin barndomshistore å fortelle. Konseptet i dette stykket, som er en del av undervisningsoppleget ved Drama 2, er ganske enkelt : mange historier og mye lys. Det er ikke noe scene på Teaterloftet, barn og foreldre beveger seg mellom forskjellige avmerka områder hvor historiene blir presentert.

– Nakenheten og lyset setter historiene i fokus, forteller en av skuespillerne/elevene Marianne Stenerud. Troppen består i tillegg av Pia Hansen, Maria Rist, Trine Egerdahl, Camilla Glanfield, Ingunn Nilsen, Mirjam Karagøz og Ingelin Bøyum og alle er fulle av inntrykk etter generalprøven hvor 60 barn i 4-års alderen var tilstede. Det finpusses litt på saker og ting, men generelt sett er instruktøren Nina Matzow fornøyd med innsatsen.

Elevene har jobbet med manuset i juleferien, men øvingene har kun vart i ei uke forut for premieren.

– Vi skrev individuelle manus med egne barndomshistorier som grunnlag og satte de sammen etterpå, sier Pia Hansen som sammen med Ingunn Nilsen mimret over barndommens sommerferie i Sverige.

– Dette er en del av desentralisert studie basert på samlinger, så selv om en del av oss er faste elever ved Hitø, kunne vi ikke være altfor avhengige av hverandre mens vi skrev, kommenterer Ingunn videre.

Jentene fikk hjelp med scenografien fra Kulturhusets Hilde Hanan Johnsen, utenom det var alt deres eget ansvar.

– Det var egentlig vanskelig å sette navn på stykket. Siden disse historiene hadde ganske fargerikt innhold kalte vi det *Røde, gule, grønne historier og en sort,* sier Maria Rist.

– Vi prøvde hovedsakelig å fange humøret, stemningen i dem og sette det i tittelen, legger Marianne til.

100 barnehage barn var invitert på en av forestillingene, men ellers var det åpent for hvem som helst å komme.

I gjennomsnitt hadde oppsetningen en besøkstall på ca. 60 mennesker, mest barn, men også noen foreldre som humret for seg selv når de kjente seg igjen i historiene.

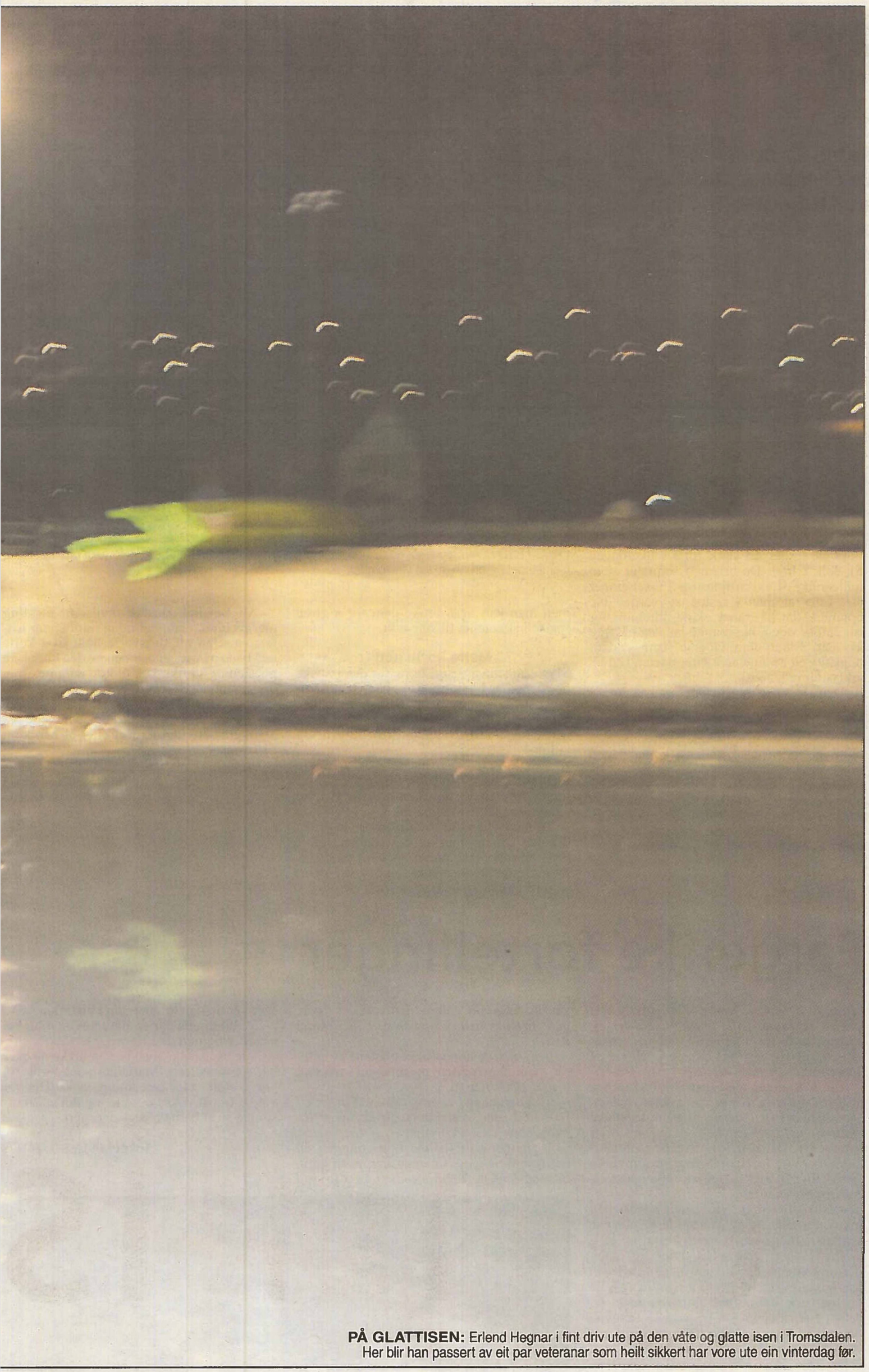
– Målgruppa vår er alle mellom 4 og 94, påpeker Ingunn.

– Jeg syns ikke man bør utelukke de over 94, kommenterer Marianne spøkefullt. Vi har jo stoler folk kan sitte på også. Det var veldig bra at vokse også lo, og det var morsomt å se at barna ble så engasjert.

Tekst MAJA SOJTARIC

FARGE: En fargerik gjeng fra Høyskolens Drama 2 –linje har fremført stykket *Røde, gule, grønne historier og en sort* på Teaterloftet. **Foto** MAJA SOJTARIC

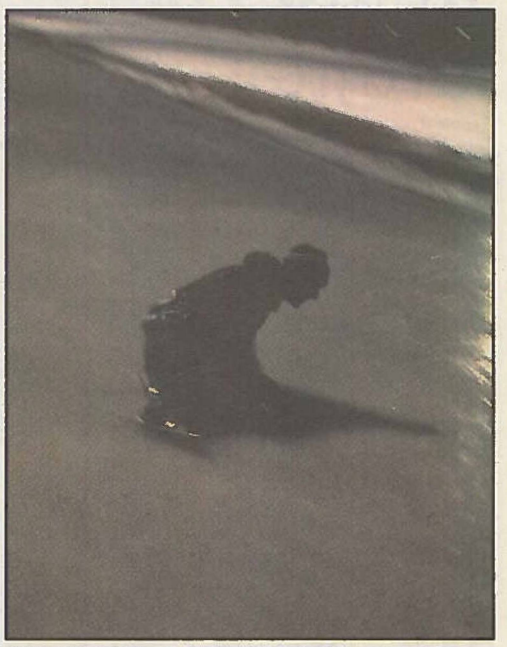
PÅ GLATTISEN: Erlend Hegnar i fint driv ute på den våte og glatte isen i Tromsdalen. Her blir han passert av eit par veteranar som heilt sikkert har vore ute ein vinterdag før.

FØLGER MED: Trenar Geir Johannesen følger nøye med.

FØLGER MED: Stortalent Kent Robin Johannesen følger nøye med.

AUDA: Eit lite feilskjær og det ber rett ut i vantet. Hegnar taper ansikt, men held oppe humørett

bekymrar ved eit fall, det iskalde vatnet som ligg og badar over isen er ikkje akkurat innbydande. Hegnar klarer seg etterkvart ganske bra ute på isen. Han legg vel og merke inn eit fall til ære for fotografen, og ville nok ikkje blitt anna enn, i beste fall buljongkamerat, i verste fall ein skam for skøytesporten, i samløp med Kent Robin Johannesen. Men han har kontroll. I konkurranse med artikkelforfattaren klarer han til og med å få med seg ein seier. Godt for sjølvtilliten.

Sprint-NM

Til helga er det sprint-NM i Tromsdalen. Dette er sjuande gongen det arrangerast meisterskap her i byen. Første gong var i 1982 med junior-NM. Då ausa regnet ned, og under dei dårlege forholda på Templarheimen blei det ikkje dei store tidene. Fire år seinare opna kunstisbanen i Tromsdalen, og allround-NM for kvinner blei arrangert, men høgdepunktet var nok i 1990 med VM i sprint. Også denne gongen var det dårlege forhold, men det hindra ikkje Uwe Jens Maier i å sette ny utandørs verdsrekord på 500 meter. Tida var 37.16 og er framleis banerekord i Tromsdalen.

Tromsø skøyteklubb ser ut til å vere klar for NM. Ein del utbetringar har dei riktig nok måtta gjere for å få banen i stand, men nå er det berre været som er bøygen.

Pluss to og regn er ikkje alfa omega. Isen kan vere glatt, men blir fort litt for porøs, og dei tyngste løparane kan skjære gjennom overflata. Eit par minusgrader skal visst vere bra.

Kent Robin Johannesen gler seg til NM på heimebane, sjølv om sprint ikkje er favorittgreina hans

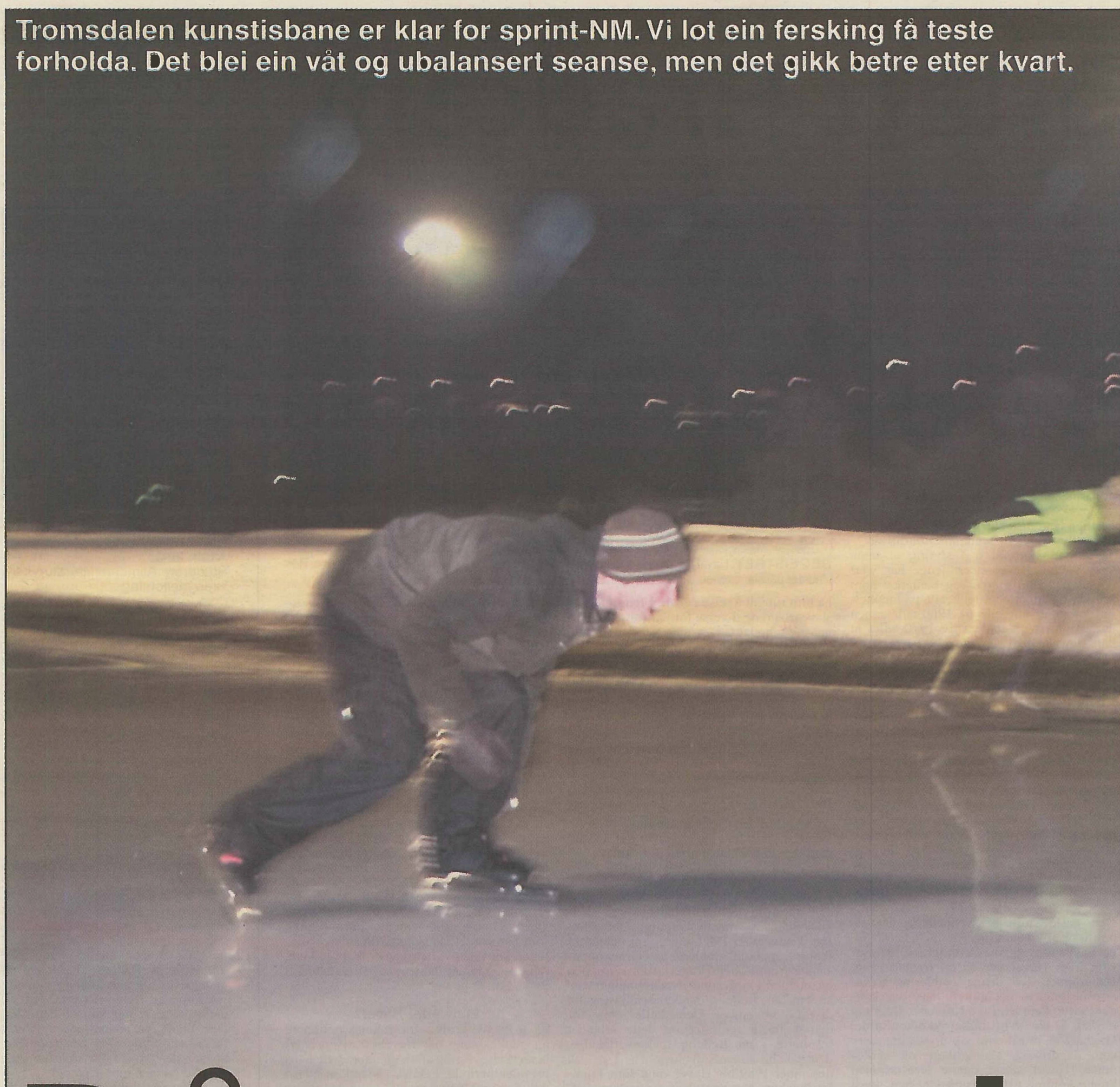
– Eg må helst ha litt fleire rundar å slita på. Då likar eg meg, smiler han.

Sprint-NM går av stabelen laurdag 22. og søndag 23. februar på Tromsdalen kunstisbane.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto RAGNAR LILLEVOLL

Fakta Tromsdalen kunstisbane
Opningstider for publikum: måndag til fredag 1630-2045 (kafeen opnar kl 17), laurdag 1300-1545, søndag 1100-1545. Under skøytecup vil berre oppvarmingsbanen vere open for publikum.
Pris dagskørt: 20,-
Pris skøyteleige: 50,- (inkl. dagskort)
Open fram til midten av mars
Aktuell: Sprint-NM laurdag og søndag 22. og 23. februar.

Tromsdalen kunstisbane er klar for sprint-NM. Vi lot ein fersking få teste forholda. Det blei ein våt og ubalansert seanse, men det gikk betre etter kvart.

På tynn is

Isen er våt og regnet har temperatur pluss to. Ein grad over sludd. To over snø. Det er vått og kaldt. Erlend Hegnar står rett opp og ned og kjenner på ballansen. Det er ti år sidan sist han hadde skøyter på beina.

Vi er på Tromsdalen kunstisbane. Verdas nordlegaste kunstisbane. Her er det garantert is frå starten av november til midten av mars. Banen er open kvar dag for alle på alle nivå. Her går profesjonelle og nybegynnarar side om side i skinet frå flomlysa. Hegnar kjem vel i den siste kategorien. (sjølv om han hardnakka påstår at han var ein meister i ishockey ein gong) Iført allversbukse, anorakk og hipphopphue skil han seg klart frå dei neonfarga lyntoga han går i par med.

– Det er ikkje gjort på ein dag å lære seg å stå på skøyter, forklarer Geir Johannesen. Han er sportsleg leiar i Tromsø skøyteklubb og har tolv års trenarerfaring å skilta med.

– Det første du må gjere er å bli fortruleg med isen og finne ballansen.

Litt Bambi

Johannesen har akkurat avslutta treninga for ein gjeng med juniorløparar. Tromsø Skøyteklubb har lenge slitt med rekrutteringa, men har nå fleire unge talent som gjer det bra, og om eit par dagar er det landsmeisterskap i Vikingskipet på Hamar. Ungdommane er ivrige, det gjeld å vera best mogleg rusta til konkurransen. Ein runde til. Trenaren ropar etter siste mann ute på banen. Det er ikkje noko poeng i å ta ut for mykje nå rett før konkurranse.

Erlend Hegnar er tilbake etter eit par rundar på isen. Det går stadig betre for sørlendingen. På langsidene ser det faktisk bra ut, men i svingane er det litt meir *bambi* over han.

– Du må først få opp stor fart på langsida, og når du går inn i svingen så må du trykke hofta innover. Så er det berre og flytte høgre fot over venstre. Kent Robin Johannesen forklarer. Han er Tromsø sitt store skøytehåp på seniornivå, og han veit kva han snakkar om. På favorittdistansen sin 5000-meter har han den 32. beste tida i Noreg gjennom tidene, med 6.56.39 satt på rekordisen i Calgary.

Finn balansen

22-åringen har gått på skøyter i 15 år og går framleis for Tromsø Skøyteklubb, men bur for tida i Oslo. Der studerer han informatikk og trener med Team Cobselvani.

For oss dødelege har han eit par nyttige skøytetips.

– Stå midt oppå skøyta og finn ballansen, seier han. Og så må du falle litt framover, elles får du ingen fart. Og når du går inn i svingen må du tørre å gå på.

– Kva skjer når du går på tryne, spør Hegnar. Slår du deg?

– Nei, då er det berre å krype saman og skli kortaste veg rett inn i vantet. Då slår du deg minst, svarer Johannesen.

Det er nok ikkje berre smerte som

orlatt Hradcani

periode ble innledet.

Forbudt forfatter

I begynnelsen av 1970-årene ble Havel, i likhet med mange andre ikke-kommunistiske forfattere, forbudt i Tsjekkoslovakia. Han trakk seg tilbake sammen med sin kone og fortsatte å skrive dramastykker, selv om de ikke kunne oppføres i hjemlandet. Blant verkene fra denne tiden befinner stykkene Tiggeroperaen, Vernissage og Audiens (alle 1975) seg. Iblant arrangerte han små forfatterkongresser på hytten sin i Krkonoše og det ble etablert et aktivt undergrunns litterært miljø.

Havel fortsatte sin virksomhet som forfatter kontinuerlig, selv om han i perioder måtte ta seg "alminnelig arbeid". Han jobbet for eksempel en periode som bryggeriarbeider. Selv om de var forbudt i Tsjekkoslovakia, ble hans verker stadig utgitt i vestlige land med stor suksess og Havel ble tildelt flere høythengende litteraturpriser.

Samfunnsforhold og –styring er tema som Václav Havel svært lenge har vært opptatt av. Han gjorde seg bemerket som kritiker og annerledes tenkende på forskjellige områder allerede på 1960-tallet, men det var først på midten av 1970-tallet at hans engasjement begynte å bli farlig.

I medienes søkelys

I 1975 sendte han et brev til generalsekretær Husák hvor han presenterte en analyse av samfunnets begredelige åndelige, moralske og sosiale tilstand og oppfordret Husák til å ta situasjonen til etterretning. Havel så denne handlingen som nødvendig for seg selv; han ville ikke lenger sitte passivt å se på hvordan historien utviklet seg, men heller forsøke å påvirke den. Brevet fikk ingen umiddelbare konsekvenser for Havel, men det må ha bidratt til å sette ham sterkere i myndighetenes søkelys. Brevet ble lest med begeistring av den samfunnsengasjerte delen av befolkningen.

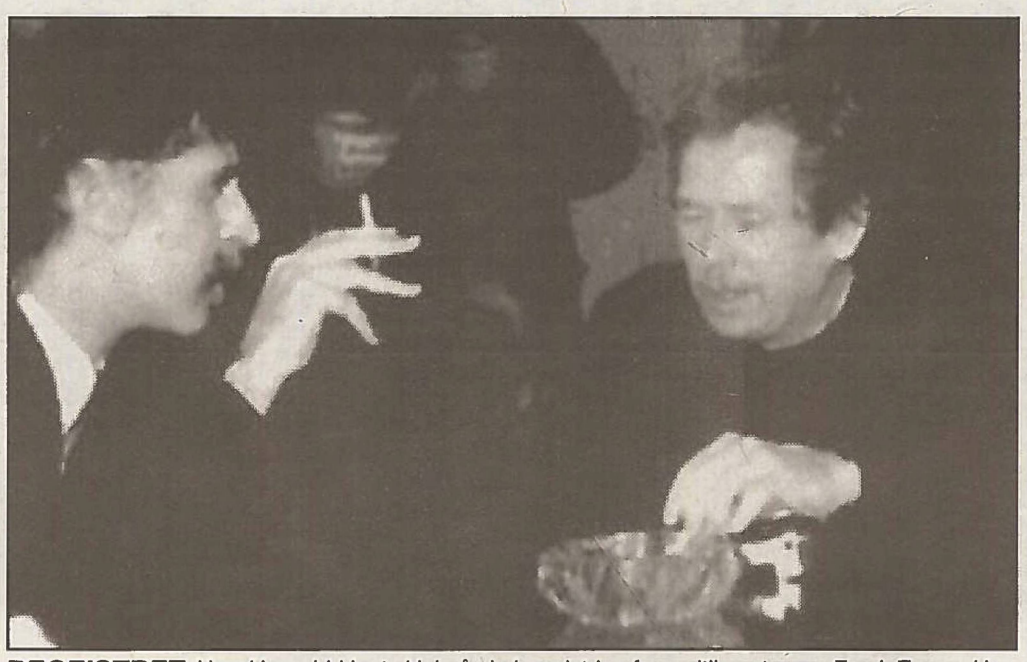
Charta 77

Den neste store begivenheten i Havels politiske liv var stiftelsen av Charta 77, en uavhengig menneskerettighetsorganisasjon hvor Havel var en av tre talsmenn. Bakgrunnen for denne etableringen var arrestasjonen av det undergrunns rockebandet Plastic People of the Universe. Regimet ønsket å bli kvitt disse ikke-konforme, langhårede musikerne og fremstilte dem som dagdrivere, alkoholikere og narkomane. Havel så at denne arrestasjonen kunne komme til å gå upåaktet hen, fordi man var så vant med prosesser mot opposisjonelle. Men disse musikerne var ikke opposisjonelle, det eneste de var skyldige i var fri livsutfoldelse. I manifestet Charta 77 ble det fremsatt krav om at den tsjekkoslovakiske republikk måtte føye seg etter de menneskerettighetstraktatene de selv hadde underskrevet. I tillegg inneholdt det krass kritikk av samfunnsforhold og –styring. Manifestet ble offentliggjort den 1. januar 1977 etter at man hadde samlet i alt 243 underskrifter til støtte for det.

Myndighetene startet ganske umiddelbart en propagandakampanje mot Charta 77 og skaffet det dermed enorm publisitet. Samtidig ble de impliserte satt i lange forhør, gjerne ti timer av gangen. Den 14. januar ble ikke Havel løslatt etter forhør. Han ble arrestert for første gang og satt i fengsel i om lag fire måneder. Da han slapp ut begynte han å arbeide enda mer intenst. Han fortsatte blant annet som talsmann for Charta 77 og han var med å etablere VONS (Utvalg til forsvar for urettferdig forfulgte). Samtidig var han under konstant press fra politiet, ble utsatt for forhør, trusler, husarrest samt seks nye uker i fengsel. Han tok utflukter til grenseområdene mellom Tsjekkoslovakia og Polen for å møte polske dissidenter og så videre.

Fengslet og dømt

I mai 1979 ble han på nytt arrestert og dømt til fire og et halvt års fengsel, etter først å

BEGEISTRET: Havel har aldri lagt skjul på sin begeistring for multikunstneren Frank Zappa. Her i munter passiar over en sigarett

ha blitt tilbudt å reise i eksil. I fengselet var slavearbeid og diverse former for nedverdigelse dagligdags. Dessuten var det forbudt å oppbevare manuskripter eller overhode å produsere noe annet enn brev hjem. Havel skrev brev til sin kone under hele perioden bak murene. Den strenge sensuren medførte at han måtte ta seg ekstra flid med å få uttrykt det han ønsket å si, og det var ikke tillatt å skrive flere utkast. Disse brevene omhandlet ulike tema og ble lest av svært mange. Senere ble de utgitt som Brev til Olga.

Havel ble løslatt av helsemessige årsaker allerede i 1983, en tid før han egentlig skulle vært løslatt. Han ble overført til et sivilt sykehus, hvor han ble liggende i en måned med brysthinnebetennelse eller –katarr.

Valgt til president

I løpet av 1980-tallet oppnådde han status som ubestridt (uoffisiell) leder av den tsjekkoslovakiske menneskerettighetsbevegelsen. I november 1989, etter et ni måneders fengselsopphold, etablerte han en ny opposisjonsgruppe kalt Borgerforum. Gruppen ble etablert i kjølvannet av at myndighetene angrep en fredelig studentdemonstrasjon den 17. november. Den skulle jobbe for demokratiske reformer og dette arbeidet resulterte i en fredelig maktovertakelse, den såkalte Fløyelsrevolusjonen. Den 29. desember 1989 ble Havel valgt som Tsjekkoslovakias nye president av parlamentet. Han gikk altså på mindre enn to måneder fra å være politisk fange under et kommunistisk regime, til å lede en ikkevoldelig revolusjon mot det samme regimet og innta presidentembetet.

I sin første tale som president lovet Havel å innføre frie valg, hvilket han gjorde og han ble gjenvalgt sommeren 1990. På forhånd hadde han satt som betingelse for å ta vervet at han måtte velges av en fritt valgt Føderal Nasjonalforsamling og at tidligere generalsekretær i Kommunistpartiet, slovaken Alexander Dubček måtte stå ved hans side. Føderasjonen Tsjekkoslovakia var svært viktig for Havel, kanskje mest fordi det var den han hadde sverget troskap til. I 1992 oppsto uenigheter mellom de to største gruppene i parlamentet om hvordan føderasjonen skulle fungere. Som følge av disse problemene gikk Havel av som president den 20. juli og trakk seg helt bort fra det offentlige liv. I midten av november samme år var det klart at opprettelsen av en selvstendig tsjekkisk stat var nært forestående. Havel gjorde det klart at han ville stille til valg og den 26. januar 1993 ble han valgt til den tsjekkiske republikks første president.

Støtter USA

Siden har han fungert som Tsjekkias statsoverhode. Han har nytt stor anerkjennelse både hjemme og internasjonalt som en rettferdighetssøkende, upartisk president. Overgangen fra kommunistisk kommandoøkonomi til kapitalisme har gått langt bedre enn i de fleste andre eks-kommunistiske land i området, selv om det fremdeles gjenstår arbeid å gjøre. Havel har fått kritikk fra ulikt hold, blant annet for sin svært USA-vennlige innstilling. Denne innstillingen har muligens røtter i at mange under kommunismen dyrket USA som "the land of the free and home of the brave" og har gjort seg mange merkelige utslag. For eksempel ved at han i 1991 utnevnte Frank Zappa til politisk rådgiver (samarbeidet ble imidlertid torpedert av et ultimatum fra USAs regjering) og ved at han nylig underskrev en støtteerklæring til fordel for en amerikanskstyrt krig mot Irak, stikk i strid med folkeopinionen i Tsjekkia. Samtidig har han jobbet for å øke folks, - ikke bare tsjekkernes, men alles -bevissthet omkring globale problemstillinger; menneskenes ansvar for en felles verden. Dette har han blant annet gjort gjennom arrangementet Forum 2000, som har samlet statsvitere, filosofer, sosiologer, kunstnere, vitenskapsfolk, politikere, religiøse representanter o.a. til samtaler i Praha fem år på rad.

Et liv etter Havel?

På tross av kritikk fra enkelte politikere og intellektuelle har Havels posisjon vært bemerkelsesverdig sterk gjennom hele hans presidentperiode. Faktisk så sterk at man i dag har problemer med å finne en verdig etterfølger, - inntil videre står Tsjekkia uten noen president.

Nå som Václav Havel ikke lenger står direkte i det tsjekkiske folks tjeneste, selv om han sannsynligvis fortsatt føler at han gjør det, ønsker han bare å trekke seg tilbake, hvile og skrive. I mellomtiden er mange tsjekkere bekymret. Presidentembetet har siden kommunismens fall vært synonymt med Havel, - hva nå? Ett er sikkert; hans etterfølger blir ikke en tilnærmelsesvis like utrolig personlighet. Ingen gammel dikter i slitte tøfler som kjører rundt i presidentboligen på miniscooter og signerer alle brev med et lite rødt hjerte. Det skal bli interessant å følge utviklingen i Post-Havel Tsjekkia.

Tekst CALVIN KROGH

Utfyllende lesning:
Havel – Fjernforhør (1989)
Václav Havel – Forsøk på å leve i sannhet (1990)

studenten

Foto GLENN FAGERVIK

Navn: Heidi Albrigtsen Aspelund
Alder: 22 år
Studerer: Allmenn litteraturvitenskap mellomfag

Min siste uke

– Jeg har malt nesten alt av treinventar i leiligheten min. Jeg er spesielt stolt av stuebordet som jeg har malt i fargene gult, brunt og rødt. Veldig fancy. Det er et blikkfang når man kommer inn i rommet. Det lønner seg å ha bordet ryddig, for da legger man merke til det og ikke alt rotet ellers i rommet.

Jeg har også vært på Alfheim og svømt. Jeg er stolt av å ha svømt i hele et kvarter uten å drukne. Og så har jeg hamstret oliven på Eurospar. Ti kroner pr. glass. Jeg har fylt kjøleskapet med oliven, så du kan godt si at jeg er en olivoman.

– Har du hørt på noe fin musikk i det siste?

– Ja, jeg har gjenoppdaget Fugazi. Har hørt mye på deres siste plate *The Argument*. Og *Safe as milk* av Captain Beefheart and the Magic Band fra 1967. Den er vanvittig fantastisk! *Amnesiac* av Radiohead er også en gjenganger, og selvfølgelig låta *My condition* av Kenny Rogers. Jeg vil understreke at det kun er den låta. Den finnes på soundtracket til den fantastiske filmen *The Big Lebovski*. Scenen der sangen blir spilt bør sees minst ti ganger, gjerne på rad.

– Har du hørt noe musikk du misliker?

– Selvfølgelig, hvordan kan man unngå det? På radio spilles det mye dårlig musikk, musikk som kan diskuteres om det i det hele tatt kan kalles musikk. For eksempel Jennifer Lopez, er det musikk eller brystvorte? Etter å ha sett den siste videoen hennes er jeg ikke helt sikker. Jeg har flere eksempler på dårlig musikk, men jeg vil helst slippe å snakke om det.

– Har du gjort noe studierelevant?

– Jeg har vært på biblioteket og lånt *Tapte illusjoner* av Honorè de Balsac. Det skal innrømmes at jeg ikke har begynt på den ennå, men det er fordi jeg holder med tre ikke pensumrelevante romaner som jeg må fullføre.

Min siste dag

– Til tross for at klokka nå er syv om kvelden, har jeg vært oppe i bare fire timer. Jeg har vært på Hum.fak. og sett en film sammen min klasse i litteraturvitenskap mens jeg spiste frokost. Etterpå var vi i Bodegaen og diskuterte filmen.

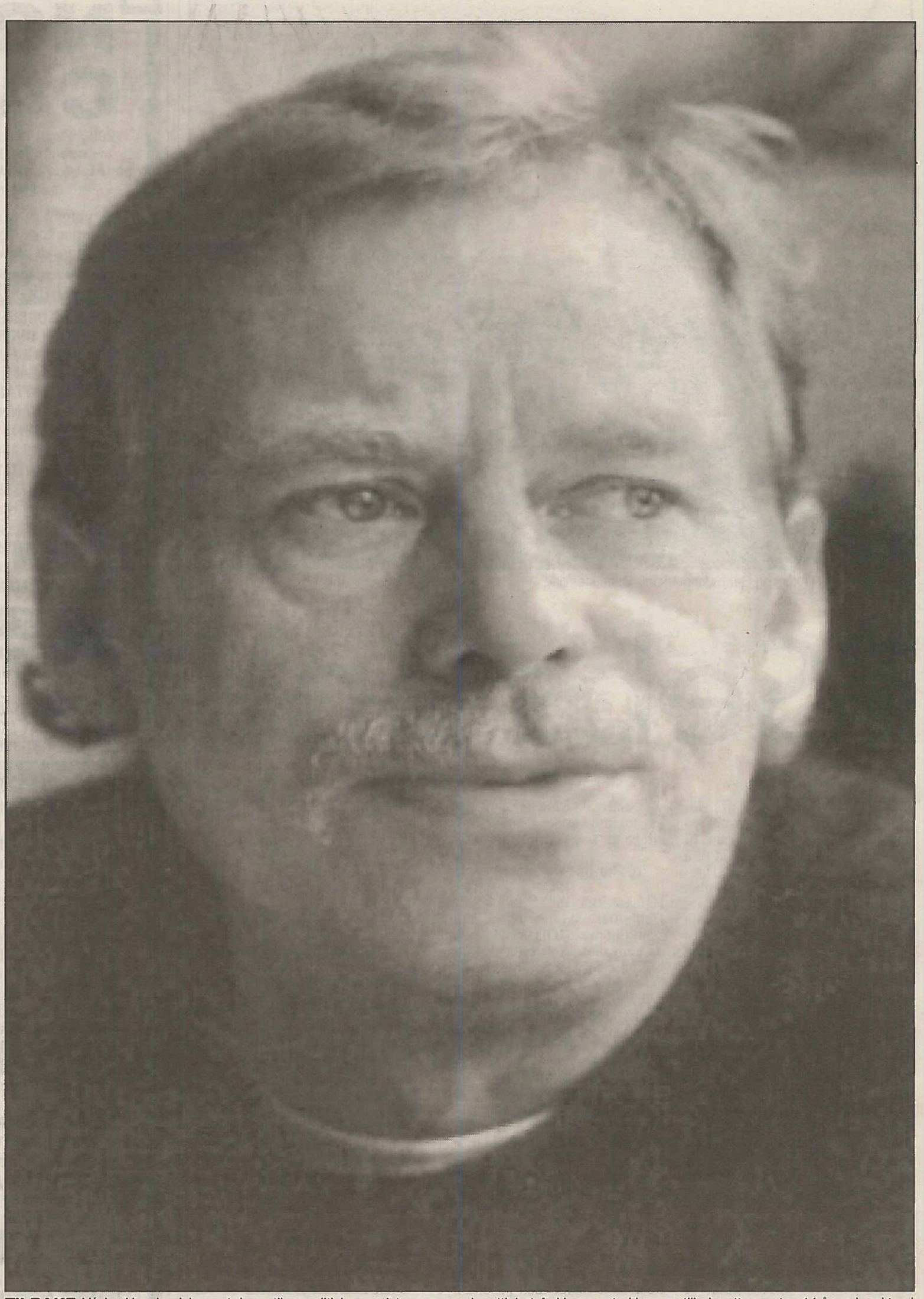
– Er det noe mer du vil tilføye?

– Ja.

Tekst GLENN FAGERVIK

Dikterpresidenten ha

Václav Havel, prisbelønt dramatiker, politisk essayist og menneskerettighet sforkjemper pakket i begynnelsen av februar sammen tingene sine og forlot Hradcani-borgen i Praha etter å ha ledet landet nesten sammenhengende siden 1989.

TILBAKE: Václav Havel, prisberømt dramatiker, politisk essayist og menneskerettighetsforkjemper trekker seg tilbake etter nesten 14 år ved makten i Tsjekkia. Men han har enda ikke klart å finne sin etterfølger.

Den vel 66 år gamle Havel har gjennom sin virksomhet undret og overrasket, ergret og gledet sine omgivelser, og han har lenge nytt voldsom respekt både hjemme i Tsjekkia og ute.Han blir ofte forbundet med begrepet dissident og ser også på seg selv som det, en slags avviker. Kanskje ikke så rart, i og med at han allerede på et tidlig stadium i livet opplevde å bli ekskludert fra fellesskapet. Han ble født inn i en velstående borgerlig Praha-familie i 1936. Før kommunismen skapte klasseskillet problemer for ham. Under kommunismen ble personer med borgerlig opphav utsatt for diskriminering, for eksempel ved at de ble nektet tilgang til høyere utdanning. Kanskje er det nettopp denne følelsen av å stå utenfor og ønske seg inn i fellesskapet som ligger til grunn for Havels utrettelige arbeid for alles beste, for menneskerettigheter og hans aversjoner mot ideologier og partidannelser. Sikkert er det at han er helt unik som statsleder og at en viktig epoke i Tsjekkisk historie nå er over.

Filosofbok som trettenåring

Havel fattet svært tidlig interesse for skrivning, hovedsakelig dikt og små historier. Som trettenåring skrev han en filosofisk bok. Denne skapertrangen og nysgjerrigheten skulle komme til å sette preg på hans videre virksomhet. Poesien fortsatte han med frem til begynnelsen av tjueårene. I femtenårsalderen etablerte han sammen med noen kamerater en gruppe kalt Trettiseksere. De befattet seg med åndsliv og ga blant annet ut et eget tidsskrift.

Han gjorde seg tidlig bemerket i litterære kretser. Blant annet gjennom sin kritikk av den offisielle litteraturen og litteraturtidsskiftet Květen, hvor han fikk publisert sin første tekst (et brev som tok for seg de problemer tidsskriftet og den offisielle litteraturen etter hans mening sto ovenfor). Ikke lenge etter ble han invitert til en konferanse for unge forfattere på Dobříš. Til denne konferansen forberedte han en enda grundigere drøfting av de problemer han hadde tatt for seg i brevet til Květen. Da konferansen var i gang viste det seg at ingen andre hadde forberedt den nevneverdig, hvilket medførte at den 20-årige Havel med sitt bidrag la føringen for hele det tre dager lange arrangementet.

Dramatiker og politiker

I løpet av militærtjenesten skrev Havel sammen med en medsoldat et dramastykke som ble oppført og deretter fordømt som antimilitaristisk av en tribunal. Interessen for dramatikk blusset imidlertid opp for alvor først etter at han var ferdig med militærtjenesten og nærmest ved en tilfeldighet havnet som scenearbeider ved ABC-teateret. Her ble han godt kjent med teaterets dynamiske vesen og han begynte mer seriøst å skrive dramatikk. I tillegg skrev han teoretiske artikler om teateret, I 1960 ble han ansatt som scenearbeider ved Teateret på Balustraden, men med større mulighet for å bidra også som dramatiker. I løpet av de neste åtte årene var Havel innom de fleste funksjonene ved teateret, ofte fylte han mange av dem samtidig. Han jobbet natt og dag med alt fra administrasjon til sjauing til regi til det å skrive dramastykker. I løpet av sin periode ved Teateret på Balustraden fikk han satt opp tre av sine stykker, Havefesten (1963), Memorandum (1965) og Vanskeliggjort konsentrasjonsmulighet (1968).

Samtidig skrev han artikler om ymse tema for ulike tidsskrifter. Blant annet satt han i redaksjonsrådet for kulturtidsskriftet Tvář. Han engasjerte seg også politisk. Riktignok ikke særlig høylydt, selv om hans artikkel Over temaet opposisjon vakte betydelig oppmerksomhet i 1968. Samme år invaderte Sovjet Tsjekkoslovakia og reformkommunisten Alexander Dubček ble byttet ut med Gustav Husák i stillingen som generalsekretær, og en atskillig strengere

HGH har nettopp sluppet plata *Seb's Hotel*. De har derfor tatt seg fri fra sine respektive band for å reise rundt og spre det glade budskap.

VALENTIN: Hagfors og Gebhardt markerer Valentines day.

I Sebs ånd

Motorpsychotrommis og tromsøgutt Håkon Gebhardt har tatt en pause fra Motorpsycho fram til sommeren. Da tar han seg tid til å dyrke sitt sideprosjekt HGH (Hagfors Gebhardt Hickstars) sammen med vokalisten i Home Groan, Martin Hagfors. Han besøkte sin hjemby sammen med sin kompanjong, som en del av en lang europaturnè. Vi tok en prat med de nevnte herrer noen timer før konserten på Driv.

Mono

De begynte som en trio sammen med Lars Håvard Haugen fra Hellbillies. Hagfors forteller hvordan det hele startet:

– Jeg kjente tilfeldigvis både Gebhardt og Lars Håvard Haugen. De hadde begge vært med på en Home Groan-innspilling. Og da viste det seg at de hadde gått på samme folkehøyskole (Trøndertun 89/90). Håkon sa til meg at det hadde vært morsomt å treffe Lars Håvard igjen. Så vi fant ut at vi skulle dra på hyttetur sammen, og ta med en gammel båndspiller og spille inn litt folkemusikk. Vi hadde skrevet noen folkelåter på forhånd, forteller han.

– Vi dro på en hytte i Hallingdal, og tok med oss en kokk og masse god mat og hadde tilgang på fjellvann. Vi var der en helg med en gammel båndspiller og en mikrofon og noen instrumenter og så spilte vi inn masse låter, så hørte vi på det og fant ut at vi skulle gi det ut. Lars Håvard hadde ikke gitt ut noe vinyl, så vi ga ut en tolvtommer. Så begynte vi å spille live og gjorde noen festivaler, noe vi egentlig ikke hadde tid til, når vi var tre stykker som spiller i hvert sitt band, sier Martin Hagfors.

Tyske hotellrom og tysk label

Haugen skle ut av bandet fordi Hellbillies skulle ut på turnè samtidig med HGH, så da begynte de som duo. Året etter dro Hagfors fra Spydeberg til Gebhardt i Trondheim og spilte inn plata *Trash Grass and love songs* i Gebhardts stue. Denne gangen spilte de inn på to spor og de holdt på i tre dager. Etter hvert ble det dags for en ny plate, men de hadde ikke tre dager til rådighet, så de spilte inn låter på diverse hotellrom på europaturnèen i januar 2002.

– Vi gjorde opptak på hotellrom mellom to og fire hver natt, sier Hagfors.

– Vi brukte toalettene som romklangkammer. Da hadde vi to mikrofoner foran oss, og så har vi en lang kabel som vi trekker inn på do. Så når Martin sier at nå må vi legge kabel, da er det bare å rulle den ut på do, sier Gebhardt.

Resultatet finner man på den nye plata *Seb's Hotel*. Platene gis ut av det tyske selskapet Stickman, som er kjent for Motorpsychos vinylplater.

En levende helgen

Tittelen *Seb`s Hotel* handler om Fader Seb som har et lite hotell i en bakgate på Reperbahn i Hamburg. En sen kveld etter en konsert i byen banket de på hos han og ble tatt godt i mot og servert god mat og drikke.

– Han ble med som sjåfør til Berlin. Jeg har ikke lappen, og Martin burde ikke kjøre, så vi spurte fader Seb om han kunne kjøre oss. Vi hadde vært på hotellet hans og prøvd å overnatte, men han pratet til oss hele natta, skjenket oss rødvin og gitt oss pasta, så vi fikk ikke sove. Så han kjørte oss til Berlin. Han hadde reist mye rundt omkring i verden, vært sjømannsprest, og han ville ut på litt fart og action igjen. Så han ble med på resten av turnèen. Han fikk oss til å innse eller åpne noen spirituelle sider i oss selv. Han er en slags freelance katolsk predikant. Men vi er litt usikre på om han er ordinert til prest. Vi ble iallefall veldig grepet av de historiene han hadde å fortelle, forteller Gebhardt.

– Vi har prøvd å få han til å innse at han har en rød tråd som går gjennom hans tanker, noe som vi har kalt Sebisme. Og vi har prøvd å overbevise han om at dette er Sebismens århundre. Dette århundrets store isme. Vi prøver å samle sammen og presentere en del av det han sier, og sette det i system når vi får tid, legger Martin til.

– Han er en slags helgen for oss, sier Hagfors.

– Ja, en levende helgen, og det er jo ganske unikt, tilføyer Gebhardt og sier at de er i fader Seb`s tjeneste ved å være her i kveld.

Ellers pratet vi om Home Groan, Motorpsycho, Residents, Captain Beefheart, bilbaner, soloplate, Jan Werner og Bettan, før de dro for å spise og sove litt før konserten.

Tekst GLENN FAGERVIK
Foto MAJA SOJTARIC

PLATEKOMPANIET

NORWAY CALLING

2003 ser ut til å kunne bli det beste norske plateåret noensinne. Både de store og de små norske plateselskapene slipper utrolig mange spennende album med så vel nye som etablerte artister.

Vi har valgt å sette et spesielt fokus på norsk musikk i vår. I den anledning har vi nå et utvalg av nye og eldre norske utgivelser til meget reduserte priser.

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 149,50/169,00

1. **KAIZERS ORCHESTRA** / Evig pint 149,50
2. **MIDNIGHT CHOIR** / Waiting For The Bricks To Fall ... 149,50
3. **ERLEND ØYE** / Unrest 149,50
4. **50 CENT** / Get Rich Or Die Tryin' 149,50
5. **MASSIVE ATTACK** / 100th Window. 149,50
6. **NICK CAVE** / Nocturama 149,50
7. **ED HARCOURT** / From Every Sphere 149,50
8. **TOM MCRAE** / Just Like Blood 149,50
9. **DIVERSE ARTISTER** / The Celtic Circle (2CD) 159,50
10. **DIVERSE ARTISTER** / Absolute Rock Ballads Classics (2CD)... 169,00
11. **ZWAN** / Mary Star Of The Sea (CD + DVD) 169,00
12. **CALEXICO** / Feast Of Wire 149,50
13. **DIVERSE ARTISTER** / The Lady Sings The Blues (2CD). 159,50
14. **BILLY JOEL** / The Ultimate Collection (2CD)..... 159,50
15. **ROBBIE WILLIAMS** / Escapology 149,50

ÅPEN KLASSE 79,50/119,50

- **TORD GUSTAVSEN TRIO** / Changing Places 119,50
- **SUPERSILENT** / 6 119,50
- **COME SHINE** / Do Do That Voodoo 119,50
- **KETIL BJØRNSTAD (MED ANNELI DRECKER)** / The Nest 119,50
- **JAGA JAZZIST** / The Stix 99,50
- **LEIF OVE ANDSNES** / Grieg: Lyric Pieces 79,50

ROCK 79,50/119,50

- **MADRUGADA** / Grit 119,50
- **SGT. PETTER** / It's A Record 119,50
- **JESSICA FLETCHERS** / What Happened To The? 119,50
- **FURIA** / ...And Then We Married The World 119,50
- **JR. EWING** / Ride Paranoia 119,50
- **STAGE DOLLS** / Good Times - The Essential (2CD) 119,50
- **GÅTE** / Jygri 99,50
- **TENNIS** / Your Friend In Sound 99,50
- **JOKKE OG VALENTINERNE** / Prisen for popen (2CD)..... 99,50
- **DE LILLOS** / Midt i begynnelsen 99,50
- **JIM STÄRK** / Ten Songs And Hey Hey (med single)... 79,50
- **MAGNET** / Quiet & Still 79,50
- **MIDNIGHT CHOIR** / Selected Songs: The Best Of 79,50

POP & VISER 99,50/119,50

- **DADAFON** / Visitor 119,50
- **ZUMA** / Rainboy 119,50
- **THOMAS DYBDAHL** / That Great October Sound 99,50
- **MINOR MAJORITY** / If I Told You, You Were Beautiful . 99,50
- **MARIA MENA** / Another Phase 99,50
- **BJØRN EIDSVÅG** / Tålt 99,50
- **KARI BREMNES** / 11 ubesvarte anrop 99,50
- **ODD BØRRETZEN & LARS MARTIN MYHRE** / Kelner.. 99,50

ELECTRONICA 99,50/119,50

- **FOLK & RØVERE** / Bagateller 119,50
- **DIVERSE ARTISTER** / Prima norsk 2 119,50
- **RÖYKSOPP** / Melody A.M. (2CD) 99,50
- **UGRESS** / Resound 99,50
- **KIM HIORTHØY** / Melke 99,50

GRATIS PLATEKOMPANIET-PROMO

Du får nå Platekompaniets norskpromo gratis dersom du kjøper to fritt valgte norske CD-er. Begrenset opplag.

Innhold: Kaizers Orchestra / St. Thomas / Bertine Zetlitz / Askil Holm / Erlend Øye / Midnight Choir / Minor Majority / Analogue Orchestra / Vibeke Saugestad / Furia / Nathalie Nordnes / Surferosa / Thomas Dybdahl / Span

Om få veker brakar ein av Tromsøs største kulturfestivalar laus. UKA 2003 kan bli større enn nokon gong, med verdsstjerner på scenen.

Stjernedryss til Uka

STOLT: Eit stolt UKA-styre har alt på stell. Frå venstre: Kjersti Nilsen, Tore Christensen, Mathilde Hestvik Dahl, Kristine Bryde Trosby, Ola Fagerli, Katarina Stein. **Foto** JON TERJE EITR

Alt ligg til rette for at vi skal få oppleve den største og beste UKA nokon sinne. Programmet er breitt og spenner frå store konsertar, litteraturtreff og kunst til sosiale treff og aktivitetar.

– Jackass-showet på MH 28. mars blir rosina i pølsa, trur PR-sjef Ola Fagerli. Gjengen frå MTV vil ha eit show delvis med video, delvis med stunt på scenen, dei har også med seg eit eige band som skal spele, i tillegg blir det lokale band på scenen. Jackass har også eit stygt rykte på seg til å involvere folk frå publikum, ler han.

To MH-konsertar

– Korleis klarte de å få desse stjernene til Tromsø?

– Nokon hadde høyrt rykte om at dei skulle på turne. Då sette Konsertkonsulatet i Samfunnet i gang maskineriet, og etter mykje att og fram klarte dei å dra i land ein avtale. Dette er første konserten på Skandinavia-turneen til Jackass, fortel Fagerli.

Men Jackass er ikkje det einaste MH-arrangementet. 14. mars speler Kaizer Orchestra på Campus. Rogalendingane har allereie gjort to svært så vellykka konsertar i Tromsø, og når dei nå spelar for eit dobbelt så stort publikum, er det ingen grunn til at det ikkje skulle bli like bra nå. Dagen før opnar bergenske Ugress UKA med sin konsert på Driv, mange hugsar enno konserten dei gjorde under Insomnia-festivalen i haust. Eit anna band som gjorde suksess under same festival er Ralph Myers, også frå Bergen. Desse speler på Driv den 22. mars. Vidare blir det konsertar med Gåte, Furia, Vidar Busk og Maria Solheim.

Snøballkrig

UKA 2003 har også, tru det eller ei, innslag av fysisk aktivitet. Laurdag 15. blir det snøslakt på Campus. Ein stor snøballkrig, litt etter same konsept som *paintball*. Med klare reglar å forholda seg til.

– To lag på ti kjemper mot kvarandre. Laga skal kjempa om å ta frå kvarandre eit flagg som dei har. Kampen går føre seg på eit klart avgrensa område med snøveggar som spelarane kan gøyma seg bak, forklarer PR-sjefen. Snøballane er spesialstøypt og lagt i fryseboks, så hjelm og visir er standardutstyr.

– Dette er ein faktisk ein stor internasjonal sport. Det blir til og med arrangert verdsmeisterskap. Eg har sett video frå ein kamp, det såg råtøft ut, seier han vidare.

Litterær veke

UKA-revyen er fast innslag under student-UKA i Tromsø. I år blir han spelt kvar dag frå tysdag 18. til onsdag 26. mars, bortsett frå søndag. Som i fjor blir det også i år livsnytardag på Driv, og på Campus vil det stå øltelt under heile UKA. Her får studentane sjansen til å ta seg ein liten pause i ein elles så hard kvardag. I det oppvarma teltet blir det servert leske og kanskje også grillmat.

På den litterære arenaen blir både forfattarsamling og opplesing frå forfattarstudentane.

– Helga 15.-16. mars blir det diverse litteratur på Mack-kjelleren. Masse forfattarar kjem til Tromsø, blant anna leiar for Den norske forfatterforening, Geir Pollen, forfattar Anne B Ragde og Lise Baugse, som også vil halde skrivekurs, fortel Ola Fagerli. 27.mars les forfattarstudentane oppeigne tekstar, og Terje Dragset fortelje om forholdet mellom litteratur og film.

I år blir det også eigen UKA-kunstnar. Det blir Pedstock, 20. og 21. mars, vorspiel med Gud arrangert av Tromsø Kristelige Studentforbund, og elles liv og røre i 16 dagar til ende.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

SKRAMMEL: Kaizer speler på MH-bygget 14. mars. **Arkiv** PETER A JAKOBSEN

POP: Furia speler på Driv 19. mars. **Arkiv** AUDUN RUNDBER

Jackass	**Revy**
Kaizers Orchestra	Øltelt
Gåte	**Snøballkrig**
Ralph Myers	Litteraturtreff
Ugress	**UKA-kunstnar**
Furia	Og mykje meir...

ELEKTRONISK: Ralph Myers speler på Driv 22. mars. **Arkiv** KJARTAN OTTER

– Vi har kontroll

UKA 2003 har i lengre tid slitt med vanskeleg rekruttering til styret, men nå ser ting ut til å ordna seg.

– Vi har kontroll, seier leiar for UKA, Kristine Bryde Trosby. Det var ganske kaotisk ei stund, men nå ser det ganske bra ut.

Leiaren er stolt over det breie programmet dei har fått til, men innrømmer at det har blitt litt masse jobbing og møter i vinter.

– Men det må vi berre rekne med, seier ho.

UKA-styret er nå nesten fulltalig, men dei manglar framleis ein økonomisjef. Frivilligsjef er derimot i boks. Dei som ønskjer å jobbe som frivillig under UKA kan sende e-post til uka@driv.no, eller dei kan møte opp på dei ulike standane som blir sett opp på Driv og rundt om kring på skulane.

Billettar frå 1. mars

Billettsalet til UKA 2003 startar klokka 1200 den 1. mars. Billettar kan du kjøpa på Driv eller Akademisk kvarter, i tillegg til Billettservice.

– Her kan det vere lurt å vere tidleg ute. Billettane til dei to store arrangementa på MH med Jackass og Kaizer Orchestra vil nok gå ganske fort. Gåte vil nok også bli populært, trur PR-sjef Ola Fagerli.

UKA opererer med tre ulike prisar på dei fleste arrangementa: Frivillige og samfunnsmedlemmar/studentar/vanlege folk. På dei to MH-konsertane er det ein pris for frivillige/borgarar og ein vanleg.

Nytt barokkensemble

konsert Hanne-Sofie Akselsen spiller noe så sjeldent som traversfløyte. Det er en forgjenger til den mer kjente tverrfløyten som er av metall og har mange klaffer. Traversfløyten er av tre og har èn klaff, men har ellers hull som en blokkfløyte. Hanne-Sofie studerer på musikkonservatoriet i Tromsø og er den eneste i Norge som studerer dette instrumentet på heltid. Etter fire år på konservatoriet på tverrfløyte ønsket hun å fordype seg i barokken og gå videre på traversfløyte som en påbygning.

– Det fantes ikke noe studietilbud på traversfløyte i Norge, så vi fant på et, sier hun.

Fordi fløyta er stemt en halvtone lavere enn de fleste andre instrument, får hun ikke spilt med andre som er på hennes nivå, da det ikke er noen andre i Tromsø som spiller noe tilsvarende instrument. Så hun måtte derfor lete andre steder etter musikere hun kunne spille med. Hun fant Ingrid Eriksen som tar hovedfag i cembalo ved Griegakademiet i Bergen, Martin Wåhlberg som studerer cello ved NTNU i Trondheim, og Jon Fredrik Hjemli som studerer barokkobo ved musikkhøyskolen i Trossingen i Tyskland.

De har dannet barokkensemblet med navnet Herr Berlins Peblinge. De kommer til Tromsø siste uka i februar for å få undervisning som en del av et kammermusikkprosjekt, og for å øve til konserten de skal holde på Frelsesarmeen 28. februar. Der skal de fremføre musikk av komponister som Telemann, Samartini og Boismortier. Ensemblet er oppkalt etter Johan Daniel Berlin som var organist i Nidarosdomen på 1740-tallet og skrev Danmark-Norges første musikkhistoriebok i 1744. Peblinge er navnet på guttene i skolekoret på Trondheim katedralskole i Berlins samtid.

– Peblingene, som vi har blitt inspirert av, var hardt arbeidende, søte, små prestespirer som sto på geledd og sang vakkert helt til læreren gikk ut. Etter det var det fullt kjør med herjing, snøballkrig og andre pøbelstreker...., sier Hanne-Sofie og ønsker alle hjertelig velkommen til konsert.

Herr Berlins Peblinge spiller på Frelsesarmeen 28. februar kl. 19:00.

Tekst GLENN FAGERVIK

UNG BAROKK: Traversfløytisten Hanne-Sofie Akselsen og hennes venner i Herr Berlins Peblinge holder konsert på Frelsesarmèen 28. februar.

Foto KJARTAN OTTERÅ

dar Ingebrigtsens samling åpnet

:stilling Lørdag 15. februar ble Idar ;ebrigtsens billedsamling åpnet på Kunsteningen. Samlingen teller totalt 61 arbei- og er et tverrsnitt av hans lange kunstliv. Ingebrigtsen har drevet med kunst i er femti år. Samlingen ble i 1994 gitt som gave fra fylkeskommunen til Tromsø kommune, men har først nå fått sin permanente plass på Kunstforeningen i Muségata. Der kan altså skuelystne nå fremover få oppleve en lokal kunstners livsverk.

pør biblioteket

ns Nå kan du stille spørsmål til biblioet ved hjelp av sms. Stadig fleire biblio- får "spør oss " –tenester. Det gjeld også ndheim Folkebibliotek som i tillegg til ost tilbyr sms-teneste. Har du mobilfeleen i handa kan du med eit par tastetrykk ne ut kor tid Ungarns nasjonaldag er, kor Astrid Lindgren fekk Nobels litteratur- eller om dei har ein video om epilepsi. lånarar er det også mogleg å reservere er/stille seg på venteliste via sms, ved je opp bok og lånenummer. Biblioteket ar at dei skal gje svar så snart som mogleg, og svara du får er gratis. Spørje-tenesta gjeld vel og merka berre i bibliotekets opningstider. (Ingen vits å senda melding fredag kveld under ulike quiz-konkurransar.) Utropia prøvde tenesta. Klokka 11.54 sende vi inn meldinga: *TFB Kor tid fekk studentavisa i Tromsø namnet Utropia?* til 1980. Klokka 13.33 same dag fekk vi svar: *Studentavisa finn namnet Utropia i februar 1983, i følge avisas eigne kjelder. Mvh biblioteket.*

Ab via

palten for journalistisk noe blandet kvalit er her igjen.

trykende jusstudenter

. avdeling jus hadde 40 % stryk på eksaen til jul. Generell utmattelse skal være runnen. Og nå gjør juristspirene opprør. Vi sliter oss fullstendig ut ved å gå rundt ed de der store, røde bøkene hele tiden. et må da være en hjemmel i loven som er at vi kan legge de fra oss av og til, sier udent Rohny Sykh.

/S UiTø

et ligger an til at universitetene og høykolene skal bli gjort om til aksjeselskap. amtidig, i Skauge-utvagets nye skatreform, foreslås å kutte ut boligsparing r ungdom (BSU). Tilfeldig? Neppe! Penene dine vil nå bli kanalisert rett i aksjer os din utdanningsinstitusjon . Spar penene dine i Hitø-aksjer!

sama er tilbake

merikanske myndigheter har offentliggjort helt ferske lydopptak av Usama bin aden, som han selv skal ha sendt til NN. – Jeg gir opp. Det er bare å bombe ak. Nå vil ikke Saddam gi meg mer penger. Han har blakka seg på å flytte noen åpen til Syria, eller noe. Jeg er forresten slekt med Saddam, og vi går til samme arberer, skal bin Laden ha sagt.

Colin Powell uttaler at dette beviser deres nære forbindelser – de er forent gjennom sitt felles hat til hverandre. Hvis denne nye og banebrytende formen for logikk kommer til å prege samfunnet i like stor grad som alt anna amerikansk, antar vi at SV og FrP danner regjering sammen ved neste valg.

Tyven, tyven...

Onsdag forrige uke forsvant bannerne til Studentnettverk for Fred fra kantina på SV-fakultetet. Studentstyremedlem Tor-Arne Morskogen bes melde seg.

Utropia om 10 år

Sosialt studentlag har for tolvte gang i år stilt mistillitsforslag mot AU, denne gangen var det den tynne kaffen på siste studentstyremøte som fikk begeret til å renne over. – Slik kan vi ikke ha det i Norge i dag, sier en sint leder i SSTL, Tarjaj Hågenrud. (Hentet fra saken *Tarjaj for tinget*)

Utropia om 50 år

Den nye Provisjonsreformen som regjeringen i fjor innførte, har skapt opprør både blant studenter og ansatte. Ordningen med å gi stipend etter hvor mange sider pensum studenten har lest, har ført til store problem for Institutt for telling som skal holde orden på lesingen. – Det blir litt som å telle sauer. Blir mye soving og sånn, uttaler professor Caunt Enough. (Henta fra saken *Ingen spøk å drive universitet*)

lødlogikk

STUDENTENES SOSIALTJENESTE

Studenter som er barn av rusmisbrukere

Vi ønsker å starte en samtalegruppe for studenter som har vokst opp i et hjem med rusmisbruk, eller på annen måte har levd tett på noen med et alvorlig rusproblem.

Erfaringer fra oppveksten preger en seinere i livet.

I gruppa kan man utveksle og bearbeide erfaringer sammen med andre med lignende erfaringer.

Oppstart:	Mandag 26. mars kl 18 - 20
Påmelding:	Innen 12. mars
Sted:	Studentenes sosialtjeneste i kjelleren på SV-fak.

Kom innom eller ring!

Ola Otterlei:	776 44 545
Hanne Rieber:	776 44 595

Kurs i kreativ læring

På dette kurset undersøker vi hva som påvirker vår læring. Vi utforsker hva som hindrer inspirerende og effektiv innlæring for den enkelte, og hvordan en kan utvikle motivasjon slik at studiene blir interessante og givende.

Kursleder:	Susanne Kirchberger
Tid:	23. og 24. februar kl. 09-16.
Sted:	På universitetsområdet. Nærmere angivelse ved bekreftelse av kursplass.
Antall:	Maksimalt 16.
Pris:	Kr. 300,- (inkluderer te, kaffe og pizza andre dagen.)
Påmelding:	Telefon 776 45 323, snarest.

Mer info i Kursbrosjyren eller ved henvendelse til Studentenes sosialtjeneste.

Opptur

Byradioen. Tromsø kan endelig skilte med egen byradio. Radioen ble startet en stund før jul, og blir et viktig tilskudd til Tromsø-kulturen. Vi ønsker lykke til!
Uka. Vi tar på susp og trykker i oss diarétabletter og gjør oss klar til Jack Ass. Utropia gleder seg.
Driv. Rainbow hotels inntar Driv. Og gjestene gleder seg. Studentkjøkkenskapa er etter hvert blitt overfylt av stelte ølglass og askebeger, så nå skal det bli godt å få fylt opp lageret med reine håndklær og små sjampoflasker.
Utro. Temptation-Ida har gitt oss tenninga. Nå blir det pizza på Jonas hver dag. Det er lov å la seg friste. Er det ikke det det heter? Heisann!

Nedtur

Gilbert. Vestens ubestridte fredsfundamentalist, og nasjonalekshibisjonist Mads Gilbert fikk ikke møte den amerikanske ambassadøren i Tromsø. Men han fikk avisoppslag. Nå slipper han i alle fall å reise til Bagdad som levende skjold på en stund.
Byradioen. Æhh..tatt av lufta?
Dagbladet. Ikke lett å være kvinnelig utenriksreporter for tida. Anne Thurman-Nilsen i Dagbladet måtte vike for Utropias reporter Eirik Gran Seim i Kuwait. Vi minner om at det er plass til flere frivillige i studentavisa, da særlig kvinner.
Snøsmelting. Greit nok at tykjenskapen blir borte fra gata, men denne mellomfasen hvor det dukker fram grums fra hele høstvinteren, den kan vi styre oss for.
Skatt. Skauge-utvalgets besetning har en gjennomsnittsinntekt på 2,1 millioner. De kutter studentenes skatt i et av nordens rikeste, er det slik vi vil ha det når de gamle bare blir feitere og tjukkere, mens innvandrerne plyndrer og skaper trafikkaos. Til debatt!

Farge: Gul

Ikke som i solen, for hva er vel sol uten briller, jeg mener, det er ikke mye vi får sett til de skyene uten bra briller, men saus. Jeg mener, hva er vel saus uten gult i, eller fett om du vil, det er mange som misforstår, fett er ikke hvitt, men gult, og det er ikke saltet som gjør det, men de mange professorenes iboende søken etter tall, jeg mener salgstall, og da ikke som i cd-hyllene, men tallet de tenker på nå de selger fett: 3,14. For ingenting er så rundt som en runding, en tjukk sak som henger og stråler der oppe i himmelen og gir liv til plantermargarin og dyr og en hel verden. Jo, det er det! Ja visst! Sola! Det er vår, for svingende!

Upolitisk læring

bok Kristin Clemet vil ha elevane endå fleire timar på skulebenken. Igjen skal Noreg få betre realfagskompetanse og vi skal scora betre på internasjonale kåringar. Tom og Rita Tiller meiner heile systemet er på villspor. Med deira nye bok, *Den andre dagen*, går dei imot den politiske vinden: Dei vil ha elevane ut av klasseromma.

– Vi må få betre ballanse mellom den organiserte faglege aktiviteten og mellom livet elles, den ikkje-organiserte aktiviteten i naturen og i fritida, meiner Tom Tiller.

Tittelen *Den andre dagen* er ein metafor som kjem frå den gong skuleverket i Nord-Noreg var i krise og storskulen og småskulen måtte gå annakvar dag på skulen.

– Då var det eit veldig klart skilje mellom det å gå på skule og det å leika. Det var skuledagen, og så den andre dagen. Vi må få meir av den andre dagen inn i skuleverket, seier han.

– Du kan lese boka med to briller, seier Rita Tiller. Som ein kritikk av dagens skule, ein skule vi er djupt bekymra for. Men du kan også lesa ho konstruktivt, og læra av alle eksempla.

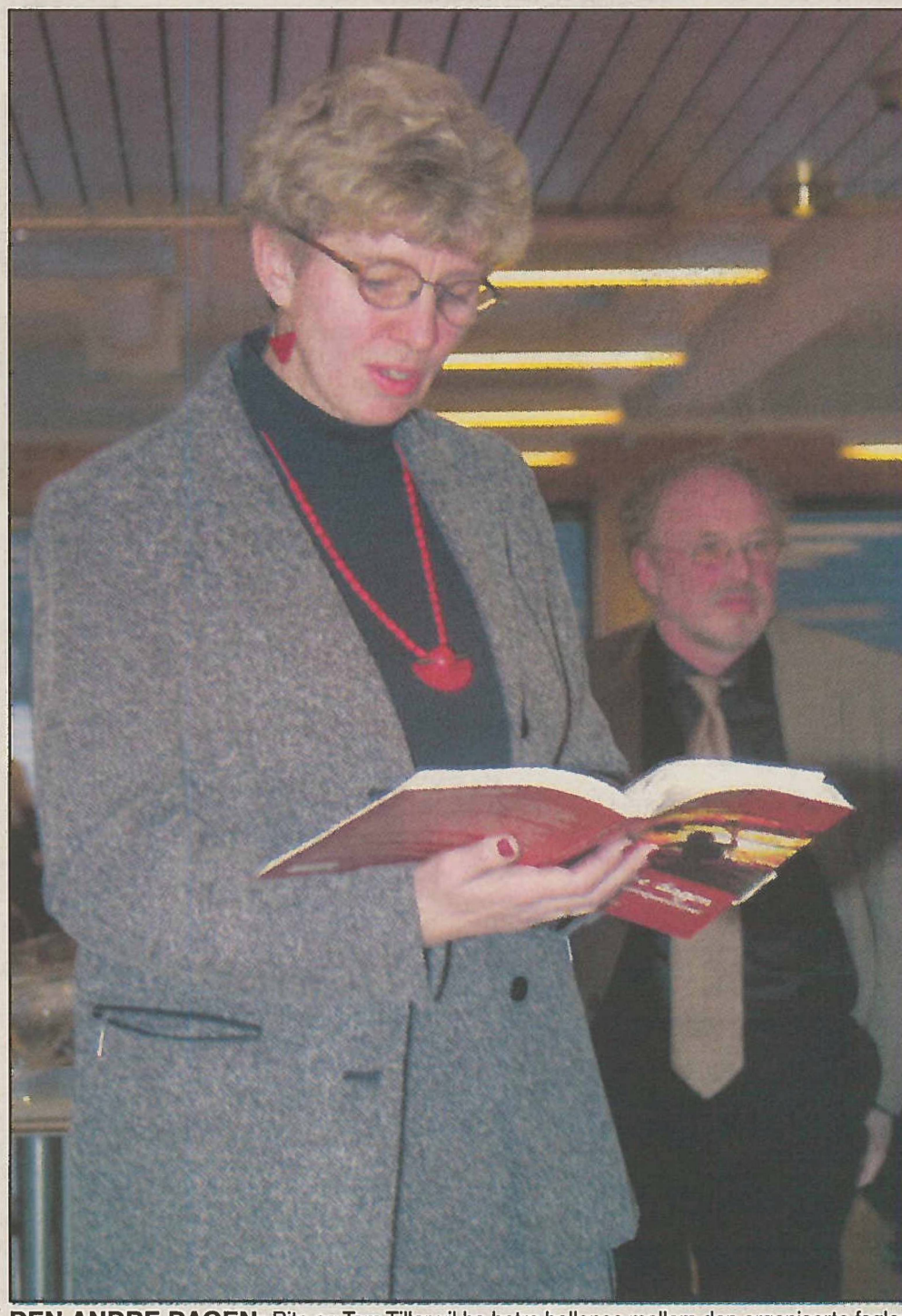
Forfattarane har gjort undersøkingar rundt om i heile landet pluss i nabolanda og besøkt ulike skular som har ulikt opplegg, dei har også fått god hjelp av studentar ved Høgskulen avdeling for lærarutdanning. I Sverige besøkte dei blant anna eit hestegymnas og ein 1. klasse ved eit handelsgymnas. Her såg dei tydeleg forskjell i trivsel og læring skulane i mellom. På hestegymnaset, der dei hadde hatt mykje uteundervising, var trivselen mykje høgare enn i handelsgymnaset der undervisning i hovudsak gjekk føre seg i klasseromma.

– Det er tre ting som må vera på plass for at elevane skal kunna læra, forklarer Tom Tiller. Elevane må føla at det gir meining, det må vera stor grad av deltaking og dei må føla at det er nyttig.

Han meiner at den andre dagen ikkje berre høyrer heime i grunnskulen, men også må inn i høgare utdanning.

– Spesielt i dei ulike lærarutdanningane i høgskule og universitet er dette viktig, avsluttar han.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

DEN ANDRE DAGEN: Rita og Tom Tiller vil ha betre ballanse mellom den organiserte fagleg aktiviteten og den ikkje-organiserte aktiviteten i naturen og i fritida . **Foto** KJARTAN OTTE

Fantastisk spillår

spill 2003 blir et eksepsjonelt år for alle som er glad i dataspill. Et vell av gode titler er på vei, og et par av de store titlene er allerede i salg, så det er ingen grunn til å kjede seg fremover.

To av de spillene som det har vært knyttet størst forventninger til i år er allerede å finne i hyllene, nemlig *C&C Generals* og *Unreal II*. Begge er gode spill, og de vil utvilsomt fenge de som setter seg ned med dem. Allikevel, selv om disse to utvilsomt kommer til å selge bra, er det ikke før om litt over en måned at vi vil se en av årets bestselgere, noe som er sikkert selv før man kan forhåndsbestille det. Det er selvfølgelig snakk om *Championship Manager 4*, spillet som alle fotballelskere med PC har spilt på et eller annet tidspunkt. Hele spillet har blitt programmert om fra bunnen, så her er det virkelig noe å glede seg til.

Årets mest ettertraktede spill derimot, får vi nok ikke se før til sommeren. *DOOM III*. Skal man tro det man leser på nettet og i alle spillbladene rundt omkring, skal *DOOM III* sette standard i flere år fremover, slik Half-Life gjorde da det kom ut for fire år siden.

Det er også en hel haug andre spill man kan glede seg til. Lyst til å bli Jedi? Da er rollespillene *Star Wars: Galaxies* eller *Knights of the old Republic* noe for deg. Man kan også vente seg et nytt *Total War*-spill, nemlig *Rome: Total War* til høsten. Har du lyst til bare å være deg selv, er kanskje *The Sims Online* noe for deg.

Forhåpentligvis får vi i den aller nærmeste fremtid også nyheter om andre meget ventede spill som *Half-Life 2* og *Deus Ex 2*. Og, hvem vet, kanskje vi snart får se *Duke Nukem Forever*. Det er lov å håpe...

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

• STOR MENY • RIMELIGE PRISER

Ca. 20 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Spiller`n

hinkerbell er en aldri så liten følelseskatalysator fra Nor-es ubestridte rockedronning, Vibeke Saugestad (og Jørn hristensen). Lavmælt, deilig, og svevende. Lytteren bør elst ligge flat ut i senga og se i taket og tenke sørgmodig ver det litt rare livet vi lever. Saugestad kom med sin første loplate i 2001, og 17. mars i år er hun igjen ute, nå med ata *Overdrive*. Vi gleder oss!

Låter

Wild Bird. Kan dere ikke spille den der *Wild Bird*? BigBang gir sannsynligvis ut liveplata *Radio Radio Tv Sleep* i slutten av april.
Border War. Sepultura kommer ut med ny plate i mai. Før det kan du høre Rocketboyz-Finn covre dem på Driv.
Har Alt. Vibeke Saugestad synger med Anne Grethe Preus på plata Vrimmel. Saugestads *Overdrive* kommer 17. mars.

Farge og stas

arneval Homo Polaris, udentforeininga for homofile og sbiske i Tromsø har igjen stått p frå dei døde. Etter over eit år an aktivitet har dei no fått leiar, får i næraste framtid også eit ge styre. Laurdag 22. februar rangerer dei karneval. Og leiar ag Moen lovar *Rio-stemning* på iv.

Pris for beste utkledde person, is for beste utkledde par, billig ikke, DJ og pynta lokale, skryt n. Og dette er ein fest for alle. et er viktig. Sjølv om det er omo Polaris som er arrangør, så det ikkje ein homsefest.

Det er lenge sidan det har vert ko liv i homofilimiljøet i stu-ntbyen. Foreininga som er for mofile i Tromsø i dag var litt for e fart i, meiner Moen.

Vi vil lage eit betre tilbod for i homofile. Og lage litt meir liv, rtel han.

m bakgrunnen for dette arrange-entet seier han:

Vi var fleire frivillige på Driv m hadde lyst til å lage ein fest. Så då tok vi like godt og starta opp Homo Polaris igjen og leigde 4. etasje. Den får vi leige gratis, så lenge vi ordnar frivillige sjølv.

Forutan karnevalet vil foreininga arrangere ein tur til skistaden Riksgrensen i Sverige ein gong før påske. Men denne gongen blir det berre for Polaris` eigne medlemmar.

– Dessutan treng vi fleire folk som vil engasjere seg i foreininga, å arrangere festar og slikt, avsluttar han.

Karneval i 4.etasje på Driv, laurdag 22. februar klokka 2000. Pris 50,- (utkledd), 70,- (utan kostyme), Gratis for Samfunnetmedlemmar.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

KARNEVAL: Dag Moen er leiar i Homo Polaris, og inviterer alle som vil til eit fargesprakande karneval.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Allsidig gitarist

onsert Tromsø jazzklubb r tradisjon i hente svært ver-nskjente jazzmusikere til byen. enne gangen er det gitaristen ike Stern som gjester Driv, 27. bruar. Han er en av den moderne zzens ubestridte gitarhelter. ilmessig har platene hans vari- fra standardlåter, via fusion akustiske ting, til mer frie og sperimentelle saker. Det er med dre ord snakk om en meget sidig gitarist som behersker de ste stilarter innen jazzen. Mike ern har elleve album på samvit-heten der han selv er sjef, mens n har medvirket på over hun-e(!) album som bandmedlem er gjestemusiker for navn som iles Davis, Bob Berg, Blood veat and Tears, Jaco Pastorius, Jeff Berlin, Jim Hall og Michael Brecker og Steps Ahead for å nevne noen få. Mannen har stort sett vært i studio og på turnè siden han ble med i Blood Sweat and Tears i 1976. Som bandleder har han hatt med storheter som Dennis Chambers og Vinnie Collaiuta, men på denne turnèn har han med Chris Minh Dokhy på bass, Lionel Cordew på slagverk og saxofonisten Bob Franceschini.

Mike Stern på Driv 27.2. Billettene koster 190 kr for jazzklubbmedlemmer, 220 kr for studenter og 250 kr for vanlige dødelige.

Tekst GLENN FAGERVIK

AZZ: Mike Stern spiller på Tromsø zzklubb, Driv 27.2.

Monsterrock

konsert Tromsø: Monster Of Rock er et prosjekt der musikere fra flere av de profilerte bandene i byen går sammen om å lage en hyllest til fire av de store rockebanda gjennom tidene. Led Zeppelin, Pantera, Ozzy Osbourne og Sepultura, i den rekkefølgen, blir covra av unge, dyktige musikere. Finn Fodstad i Rocketboyz gleder seg.

– Dette kommer til å ta av, det lover jeg, sier han.

– Hvorfor dro dere igang dette prosjektet?

– Vi vil hylle våre helter. Samtidig er det fint å få litt variasjon fra våre egne greier.

Fodstad spiller som sagt i Rocketboyz, de hardtslående guttene fra Andøya, av og til spiller han også Metallica-covrer i Metalicatz, men denne gangen blir det brasiliansk musikk i Sepultura. Han får dermed æren av å avslutte konserten med kveldens hardeste låter.

De fire ulike coverbandene er en mix av musikere fra, foruten det overnevnte band, Turdus Musicis, 5150, Vindicta, Prentice Wood, Rocketboyz, Warpigs, Taliban Airways, Cover Up og Rhinozaur.

Tromsø: Monster Of Rock på Driv torsdag 20. februar. 40 kroner. Dørene åpner klokka 2100.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

WEBCAM:
Utropias vevkamera er endelig oppe og går igjen etter lang tid uten batteri.
Forrige uke hadde vi konkurransen "Hva lager vi til middag i dag?" Det var bare to som klarte å svare riktig. Den ene var ikke pen nok, og tapte derfor. Vinneren fikk spise middag på Utropias regning. Og riktig svar: Bacalao

Vitapanguten

syltynt På ei gamal skifer-trapp sit ein liten gut som er så redd for at nokon skal døy. Han har bøygd høvud og er så redd før at noko skal skje. Han held ein Vitapan-tube fast i venstre handa. Det tyt ut litt av salven, og den runde, søte lukta siv opp i nasen hans. Han sit åleine på trappa, og ventar på at nokon skal kome. I går høyrte han nokon snakke lågt og alvorleg. Guten har mykje og engste seg over.

Fengsla i den nordeuropeiske religion Rasjonalitet sit tre damer rundt eit bord. Dei langar ut mot sitt gitter og sine lenker. Ja til raudvin til maten! Sitje på eit kafébord og så danse. Heilt spontant! Sjå på italienarane, spanjolane. Vi nordmenn er jo maskinar, seier dei. Kalde skjelet. Kva er det dei gjer med oss? Lengta etter fridomen er sterk og gneg seg inn til beinet på dei tre damene.

Ein står bak ein reol i platebutikken. Han kjøper ikkje t-skjorte av favorittbandet sitt. Det er altfor mange som spring rundt i t-skjorter av band dei så vidt veit kven er. Han er ikkje som dei. Dette tenkjer han mykje på. Av og til blir han direkte sint. Ein dag oppdaga han eit kult band frå Estland. Dei spelte alternativt, og var visst populære i heimlandet. Plutseleg ein vår blei bandet populært også i Noreg, og t-skjortene florerte. Etter det blei han svært trist.

Ein dag eksploderte det i New York. Globaliseringa og nyliberaliseringa sitt Tsjernobyl var eit faktum. Ein reaktor i det svært så effektive, men farlege kraftverket Imperie, hadde gått i lufta. Radioaktivt avfall følgde vindane og regna over dei store, blomstrande markene. Imperiets direktør mobiliserte til kollektiv angst. – Ta angsten med dykk og gå til kamp, sa han.

Vi kjenner ingen angst. Vi såg flya på TV, men dei vedkjem ikkje oss. Vi har anna og tenke på. Våre eigne problem. Når vi får tid demonstrerer vi mot Imperie, men vi føler ingenting. Vi tenkjer: dette er riktig.

ko

Godt sagt

En kyniker er en mann som kjenner prisen på alt og ikke verdien på noe.

Oscar Wilde

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Onsdag 19.02

Konsert: Madrugada.
Nordlendingene spiller på Strøket

Torsdag 20.02

Konsert: Monster of Rock.
Lokale musikere covrer sine heavyhelter på Driv. Låter fra storhetene Led Zeppelin, Pantera, Ozzy Osburne og Sepultura står på repertoaret.

Konsert: El Arranque.
Argentinsk tango i verdensklasse på Teaterkafeen kl 21.

Konsert: Soul Patrol.
Spiller på Kaos. Type rocka gladfunk og soulinspirert bluesrock, med innslag av ska og reggae etter deres egen hjemmeside.

Internasjonalt seminar.
Menneskerettigheter i Barentsregionen. Mack-kjelleren klokka 20. Menneskerettighetene brytes daglig i Russland. Forholdene i Tsjetsjenia er kjent for oss alle, men også i resten av landet skjer alvorlige menneskerettighetsbrudd. Dette seminaret retter fokus på den russiske delen av Barentsregionen

Konsert: Scenic Beauty.
Mack-kjelleren.

Fredag 21.02

Fredagsquizen.
Ukas hjernetrim på Driv. Lag på 4-6 jobber sammen om å løse vanskelige oppgaver om alt mellom himmel og jord. Klokka 20.

Lørdag 22.02

Skøyte-NM.
Årets sprint-NM på skøyter går i år av stabelen på Tromsdalen kunstisbane.

Filmklubben: Big Night.
Verdensteateret klokka 14.30. Bittersøt film om to italienske brødre som på jakt etter den amerikanske drømmen har startet restaurant i New Jersey på femtitallet. Restauranten går imidlertid dårlig, helt til brødrene får den ene, store sjansen til å endre på tingenes tilstand. Forfilm: Kanskje en vakker natt

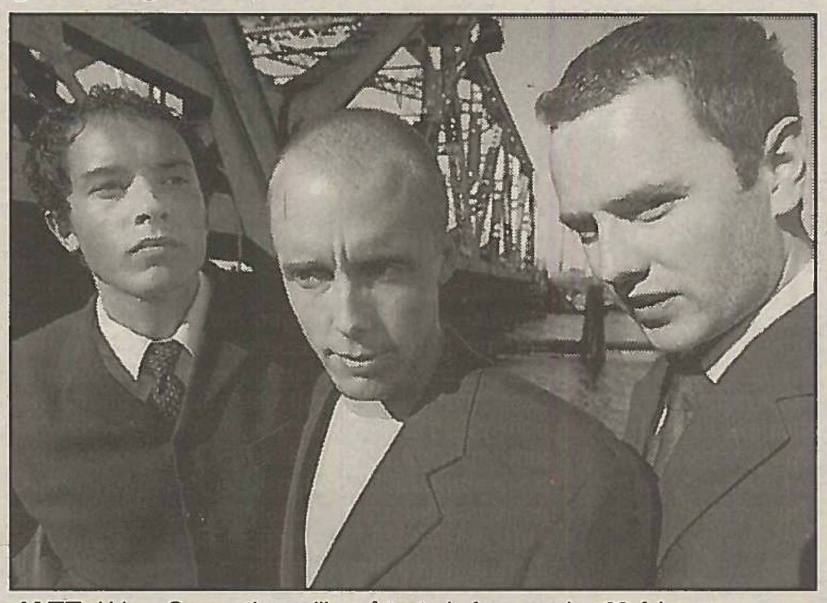
Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Karneval.
Homo Polaris inviterer alle og en hver til fargerikt karneval med sydende stemning på Driv. Begynner klokka 20.

Søndag 23.02

Skøyte-NM.
Årets sprint-NM på skøyter går i år av stabelen på Tromsdalen kunstisbane.

Teater: Mariality.
Kulturhuset, storsalen 1930. Mariality er en kvinnelig kommentar til en absurd verden. På en elegant måte bryter Mari Maurstad med tabuer som mange av oss ikke engang tør å tenke høyt for oss selv.

JAZZ: Urban Connection spiller på teaterkafeen søndag 23. februar

Konsert: Urban Connection.
Fjorårets spellemannsprisvinner spiller på Teaterkafeen kl 2100.

Tirsdag 25.02

Konsert: Musikk i vinterland.
Paul Wåhlberg (barokkfløyte), Hans Knut Sveen(cembalo), Knut Erik Sundquist (bass). Klokka 1930 i Sparebankens festsal.

Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Onsdag 26.02

Foredrag: Globalisering og Fattigdom.
Carl-Erik Schultz holder fordrag klokka 1900 på kafé Eka. Deretter årsmøte for ATTAC Tromsø.

Konsert: Linda Gail Lewis.
Jerry Lee Lewis lillesøster spiller på Colosseum i Tromsø. Musikken hennes beskrives som å ligge et sted mellom country og rockabilly, med et hint av sørstatsblues og soul.

Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Torsdag 27.02

Internasjonalt seminar
Irak – Hva skjer? Hva har skjedd? Den danske fredsforskeren Jan Øberg vil holde et seminar denne datoen. Øberg er nettopp tilbake fra sitt andre besøk i Irak. Siden det er veldig usikkert hva som skjer i forhold til Irak i tiden fremover, står det eksakte temaet for møtet inntil videre åpent.

Jazzklubben: Mike Stearn.
Stearn er av et så mastodontisk kaliber at skal du ha billett, løper du rett til Jazzklubbens skranke og kjøper. Ryktet forteller at dette blir utsolgt.

Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Fredag 28.02

Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Lørdag 01.03

Konsert: Kjell Eriksen Septett.
Mainstreamjazz av godt, gammeldags merke. I tillegg til Kjell Eriksens spiller Jazzådu. I samarbeid med Kulturhuset inviterer Jazzklubben til to ettermiddagskonserter, med enkel servering i foajeen. Klokka 14 og 18 i Kulturhusets foajé.

Teater: Karlson på taket.
Hålogaland teater setter opp teaterstykke om Astrid Lindgrens høytsvevende barnehelt. Kulturhuset, storsalen, klokka 1800.

Søndag 02.03

Konsert: Klapper/ Grydeland/Berthling/ Strid.
Moderne improvisert musikk, med utgangspunkt i den skandinaviske skolen. Elektro-akustisk musikk med utgangspunkt i åpenhet, kommunikasjon og interaksjon der repertoaret utvikles underveis i konserten i samspill med musikere, konsertarena og publikum.

Tirsdag 04.03

Teater: Karlson på taket
Hålogaland teater setter op teaterstykke om Astrid Lind grens høytsvevende barnehel Kulturhuset, storsalen, klokk 1800.

Onsdag 05.03

Teater: Karlson på taket
Hålogaland teater setter op teaterstykke om Astrid Lind grens høytsvevende barnehel Kulturhuset, storsalen, klokk 1800.

Konsert: Diversion Blue.
Spiller på Kaos med sin ny besetning.

Utstillinger

Tromsø museum
Det gåtefulle kina. Drager silke og bambus fra en av ver dens eldste kulturer.

Tromsø kunstforening
Idar Ingebrigtsens samling – malerier
Katrine Gjæver *Festivalutstille 2003*– malerier (til 23.2)

Nordnorsk kunstmuseum
Emanuel Vigelands erotisk tegninger
Bjarne Ness. Minneutstilling Malerier, tegninger, skulpture og grafikk.

Fotogalleriet Art Rent
Fotoutstilling av Pentti Sam mallahti

Teaterkafeen
Mellom samiske trommer o afrikanske masker. Afrikansk masker i tre og samiske trom mebilder som tresnitt

GÅTEFULLT: Utstillinga *Det gåte fulle Kina* ser du på Tromsø Museum Drager, silke og bambus fra et av verdens eldste kulturer.
Foto: FAKHRIA SELASHO

Utropia UT
KULTUR, MAGASIN & FEATURE

"Jackass har et stygt rykte på seg til å involvere folk fra publikum."

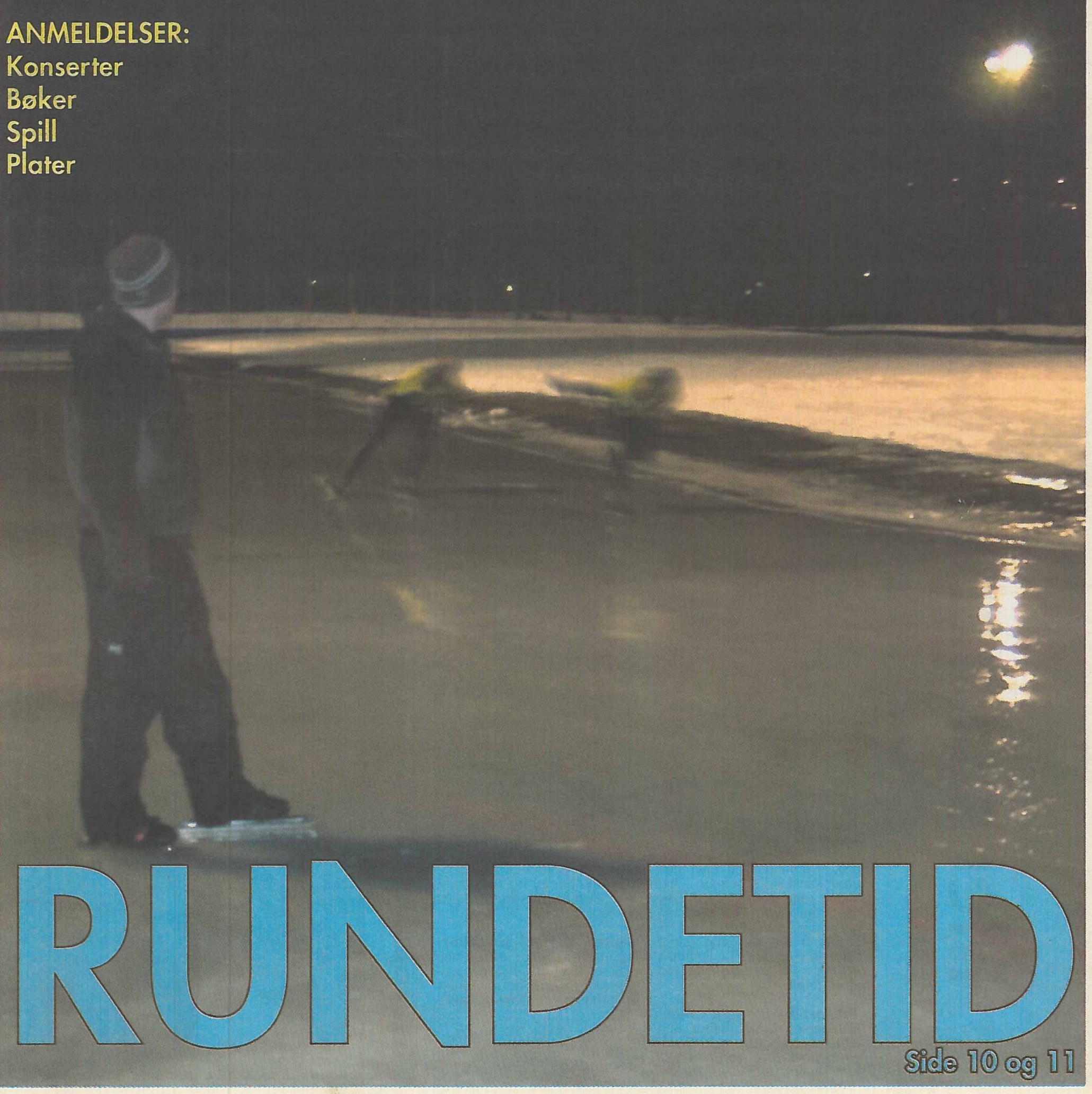
PR-sjef for UKA, Ola Fagerli, om årets store trekkplaster.

Václav Havel: En legende går av
side 8 og 9

UKA 2003 - navnene er klare
side 5

Intervju med HGH
side 7

ANMELDELSER:
Konserter
Bøker
Spill
Plater

RUNDETID
Side 10 og 11